

Handläggare
Anna Spetz
Utredningsenheten

Diarienummer
15KS/333

Kommunstyrelsen

Svar på motion (MP) om bemanning och uppföljning av kommunens hållbara utveckling

Förslag till beslut

1. Motionens första och tredje yrkande avslås.
2. Motionens andra yrkande anses vara besvarat.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Malin Åberg Aas m.fl. (MP) har i en motion lämnat tre yrkanden om bemanning och uppföljning av kommunens hållbara utveckling. Motionens första yrkande efterfrågar information om den styrande majoritetens ambitioner kring upphandlingens möjlighet att driva samhällsutvecklingen mot långsiktig hållbarhet och minskad klimatpåverkan. Motionens tredje yrkande efterfrågar den politiska majoritetens förslag angående kompetensförsörjning och rekrytering samt kommunens brister inom arbetsmiljöområdet. Då det inte ankommer på förvaltningen att formulera värdera eller föregripa vare sig den styrande majoritetens, minoritetens eller något enskilt partis ambitioner som inte beslutats av en nämnd, styrelse eller fullmäktige föreslås yrkandena avslås.

Motionens andra yrkande efterfrågar en redovisning över hur förvaltningen tänker arbeta vidare med omställningen till ett mer hållbart Värmdö utifrån av fullmäktige antagna styrdokument. Yrkandet föreslås anses vara besvarat.

Bakgrund

Malin Åberg Aas, Hanna Thorell, Filip Joelsson, Siv Strömbäck (MP) har i en motion, inlämnad den 25 mars 2015, föreslagit följande:

1. Kommunfullmäktige får en redogörelse av hur Alliansen tänker säkerställa att Värmdö kommun utnyttjar upphandlingarnas möjlighet att driva samhällsutvecklingen mot långsiktig hållbarhet och minskad klimatpåverkan samt kunna följa upp att kraven i genomförda upphandlingar följs av leverantörerna.
2. Kommunfullmäktige får redovisat på vilket sätt förvaltningen tänker arbeta vidare, såväl internt som externt, med omställningen till ett mer hållbart Värmdö utifrån av fullmäktige antagna styrdokument.

3. Kommunfullmäktige får redovisat kommunens brister inom arbetsmiljöområdet, samt vilka politiska förslag som finns från den politiska majoriteten angående kompetensförsörjning och rekrytering.

Ärendebeskrivning

Motionen är uppdelad i tre separata frågeställningar som behandlas under separata underrubriker.

I Värmdö kommun bereds motionssvar av förvaltningen, i likhet med de flesta andra ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige. Förvaltningen arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen och nämnderna. Det ankommer inte på förvaltningen att formulera, värdera eller föregripa vare sig den styrande majoritetens, minoritetens eller något enskilt partis ambitioner som inte beslutats av en nämnd, styrelse eller fullmäktige.

Till fullmäktiges förfogande finns för detta ändamål istället interpellationer och frågor. Instrument som ledamöterna kan använda sig av för att från politiskt ansvariga inhämta upplysningar av det slag som efterfrågas i motionen.

Motionssvaret begränsar sig, med hänvisning till ovan anförda, till att endast lämna upplysningar som kan härledas till politiska beslut.

Upphandlingarnas möjlighet att driva samhällsutvecklingen mot långsiktig hållbarhet m.m.

Kommunfullmäktige har till stöd i upphandlingsfrågor fastställt en upphandlingspolicy (KF 2014-02-19 § 23). Policyn innehåller bland annat målsättningen att kommunen i sin upphandlingsverksamhet, genom ett gemensamt strategiskt agerande, ska uppnå långsiktig ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet i inköpen. Därutöver ägnas kapitel 10 i policyn åt miljö-, klimat-, social och etisk hänsyn.

Policyn föreskriver att upphandlingar och avtal aktivt ska följas upp, såväl inom verksamheter som på övergripande kommunnivå, avseende ekonomiskt utfall och uppfyllnad av krav som angivits i avtalet samt de krav som ställts på varan/tjänsten och leverantören vid upphandlingstillfället.

Arbetet med omställningen till ett hållbart Värmdö

Kommunens miljö- och hållbarhetsarbete har sin utgångspunkt i Värmdös framtidsvision – *Vision 2030* – som antogs 2009 och som anger tre viktiga förhållningssätt för hållbarhet:

- Vi möter framtiden genom att ligga i framkant för den nödvändiga omställningen till långsiktig hållbarhet.
- Vi använder förnybar energi, har moderna och miljövänliga transporter och bygger kretsloppsanpassat.
- Vi vågar pröva nya lösningar.

Sedan 2009 har kommunen utvecklat och konkretiserat idéer om hållbar utveckling i översiktsplanens strategi för bebyggelser samt i avsnitt om

hållbar utveckling och hållbar livsstil. Även energi- och klimatpolicyn visar på steg som ska tas för att nå visionen.

För gällande mandatperiod har fullmäktige antagit sex inriktningsmål, varav ”en hållbar kommun” är kopplat till yttrandet. Nämnder och kommunstyrelsen ska genom effektmål visa hur de bidrar till att målet kan uppnås. Under 2015 har fyra nämnder samt kommunstyrelsen arbetat med effektmål kopplade till inriktningsmålet om en hållbar kommun. I verksamhetsuppföljning 2015, uppföljning av uppdrag samt inriktnings- och effektmål (bilaga till årsredovisningen) finns en mer utförlig redogörelse för de uppdrag, åtgärder och aktiviteter som vidtagits samt till vilken grad inriktningsmålet bedöms vara uppfyllt.

I samband med årsredovisningen genomförs också ett miljöbokslut som följer upp klimat- och miljöarbetet i kommunen. Miljöbokslutet för 2015 innehåller bland annat en redogörelse för gällande styrdokument med en tydlig koppling till miljö- och hållbarhetsarbetet.

Kommunfullmäktige antog sex nya miljömål den 22 juni 2016, vilka ersätter de tidigare tio målen som kommunen arbetat mot (KF 2016-06-22 § 142). De nya miljömålen är utformade efter den nationella miljömålsstrukturen och beskriver Värmdös vision och prioriterade områden inom miljöarbetet. De sex målen berör alla de 15 nationella miljö kvalitetsmålen som kommunen är ålagd att arbeta med. Miljömålen anger kommunens fokus fram till 2030 i syfte att överensstämja med översiktsplanen. Inom den tiden kan det dock komma att uppstå behov av att revidera och komplettera miljömålen eller prioritera andra miljömål.

Miljömålen kommer följas upp årligen genom miljöbokslutet. Nu pågår ett arbete med att ta fram indikatorer samt en åtgärdsplan för hur målen ska kunna nås. Åtgärdsplanen kommer utformas så att den överensstämmer med redan tagna styrdokument inom de olika miljömålsområdena.

Värmdö kommuns systematiska arbetsmiljöarbete

I arbetsmiljölagen (AML) finns de allmänna krav som gäller för miljön på arbetsplatsen. Syftet med lagen är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att skapa en god arbetsmiljö. Där står det till exempel att arbetsgivaren är ytterst ansvarig för arbetsmiljön och ska leda arbetet mot en bättre arbetsmiljö.

Arbetsmiljöarbetet ska genomföras systematiskt vilket innebär att det ska vara en naturlig del av den dagliga verksamheten. Arbetsmiljön omfattar alla förhållanden på en arbetsplats; sociala, organisatoriska liksom fysiska förhållanden.

Arbetsmiljöverket är ansvarig myndighet och lämnar föreskrifter och utövar tillsyn. Reglerna om det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), utgörs av tolv paragrafer som både ställer krav på hur arbetsmiljöarbetet ska organiseras och vilka aktiviteter som behöver genomföras.

Kommunfullmäktige antog en ny arbetsmiljö- och hälsopolicy den 22 juni 2016 (KS 2016-06-22 § 139). Policyn utgår från gällande lagar och

föreskrifter. Den slår fast kommunens förhållningssätt, mål, syfte samt ansvarsfördelning av kommunens arbetsmiljöarbete.

Värmdö kommun har tecknat ett lokalt samverkansavtal (FAS 05) med de fackliga förbunden där arbetsmiljön ingår som en viktig del. Avtalet innebär att alla som arbetar i kommunen kan bidra till den egna, verksamhetens och arbetsmiljöns utveckling. Samverkan sker på flera nivåer: individnivå, arbetsplatsnivå (APT), avdelningsnivå, sektornivå samt central samverkansgrupp (Cesam). Mer information om formen för samverkan finns i bilagt samverkansavtal.

Kommunen har inom ramen för samverkan fastlagt en process för SAM som omfattar ett kalendarium som lägger fast tidpunkter och intervaller för viktiga aktiviteter inom arbetsmiljöområdet. Kalendariet finns bilagd denna tjänsteskrivelse. Arbetsmiljöarbetet följs upp en gång om året på kommunövergripande nivå inom Cesam. Senaste uppföljningen skedde den 31 mars 2016 och avser 2015 års arbetsmiljöarbete. Parterna hade inget att anmärka på kommunens redovisning. Protokollet med kommunens sammanställning finns bilagt.

Kommunen erbjuder även årliga utbildningar i arbetsmiljöarbetet för såväl chefer som skyddsombud.

Bedömning

Motionens första och tredje yrkande efterfrågar information om den styrande majoritetens ambitioner kring olika politiska områden. Då det inte ankommer på förvaltningen att formulera, värdera eller föregripa vare sig den styrande majoritetens, minoritetens eller något enskilt partis ambitioner som inte beslutats av en nämnd, styrelse eller fullmäktige föreslås yrkandena avslås.

Föreliggande tjänsteskrivelse redogör för hur förvaltningen arbetar med omställningen till ett hållbart Värmdö utifrån antagna styrdokument och mål. Därmed föreslås yrkande två anses vara besvarat.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för miljön

Beslutet innebär inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Beslutet innebär inga direkta konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Beslutet innebär inga direkta konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansli- och utredningsavdelningen i samverkan med personalavdelningen och upphandlingsenheten.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion (Mp) bemanning och uppföljning av kommunens hållbara utveckling	Bilaggs
2	Protokoll KF 2015-03-25 § 61	Bilaggs
3	Lokalt kollektivavtal avseende förnyelse, arbetsmiljö och samverkan (FAS 05) i Värmdö kommun	Bilaggs
4	Protokoll Cesam 31 mars 2016	Bilaggs
5	Arbetsmiljökalendarium 2016	Bilaggs
6	Policy för inköp och upphandling inom Värmdö kommun	Bilaggs
7	Arbetsmiljö- och hälsopolicy	Bilaggs
8	Miljöbokslut 2015	Bilaggs
9	Verksamhetsuppföljning 2015; uppföljning av uppdrag, uppföljning av inriktnings- och effektmål	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorchef administration

Motion angående bemanning och uppföljning av kommunens hållbara utveckling

Miljöpartiet är måna om att Värmdö kommun ska fortsätta utvecklingen mot ökad hållbarhet och resiliens och skulle vilja få redovisat hur förvaltningen bemannas för att på bästa sätt kunna använda skattemedlen för att främja detta.

Hur kommunen upphandlar ställer krav och följer upp att den får det som beställts under de förutsättningar som utlovats är ett av de viktigaste verktygen för att driva utvecklingen åt rätt håll med hjälp av våra gemensamma resurser. Vi befärrar att Värmdö kommun lägger jämförelsevis få resurser inom sin upphandlingsavdelning, något som gör det svårare för kommunen att ligga i framkant som miljövänlig, socialt ansvarstagande och klimatsmart köpare.

Våra undersökningar visar att Värmdö lägger jämförelsevis lite personalresurser på sin upphandlingsavdelning.

Tyresö: Chef + ass samt 5 upphandlare, 1 avtalscontroller

Järfälla: Upphandlingschef + 5 medarbetare

Sigtuna: En upphandlingschef, 4 upphandlare och en upphandlingsjurist

Sundbyberg: Ny enhet med en chef och två upphandlare. Planer på att rekrytera en till.

Värmdö: Utöver upphandlingschefen, två upphandlare.

Att arbeta med utåtriktat arbete och kraftfulla insatser för att informera Värmdös invånare om effekterna av en mer hållbar livsstil är ett andra viktigt ben i strävan efter omställning. Särskilt viktigt är det då att miljötänkande och hållbarhet genomsyrar den kommunala organisationen. Vi vet att kommunens enda hållbarhetssamordnare slutat sedan en tid tillbaka. Miljöpartiet vill därför att Kommunfullmäktige får redovisat på vilket sätt och med vilka resurser majoriteten tänker arbeta vidare med detta såväl externt som internt.

Vi vill också med tanke på de synpunkter som förts fram av fackförbunden i samband med MBL kring detaljbudgeten för 2015 be att få en redovisning av de brister inom arbetsmiljöområdet som finns samt vilka politiska förslag kring rekrytering och kompetensförsörjning som är planerade eftersom det används som argument för att avslå fackens begäran om en plan för rekrytering och kompetensförsörjning, något som annars låter helt rimligt att begära.

Därför yrkar Miljöpartiet:

- Att kommunfullmäktige får en redogörelse av hur Alliansen tänker säkerställa att Värmdö kommun utnyttjar upphandlingarnas möjlighet att driva samhällsutvecklingen mot långsiktig hållbarhet och minskad klimatpåverkan samt att kunna följa upp att kraven i genomförda upphandlingar följs av leverantörerna.
- Att kommunfullmäktige får redovisat på vilket sätt förvaltningen tänker arbeta vidare, såväl internt som externt, med omställningen till ett mer hållbart Värmdö utifrån av fullmäktige antagna styrdokument.
- Att Kommunfullmäktige får redovisat kommunens brister inom arbetsmiljöområdet, samt vilka politiska förslag som finns från den politiska majoriteten angående kompetensförsörjning och rekrytering.

Malin Åberg Aas, Hanna thorell, Filip Joelsson, Siv Strömbäck
 Miljöpartiet de gröna i Värmdö

Dnr

Kommunfullmäktige 2015-03-25 § 61

Anmälan av motioner

Kommunfullmäktiges beslut

Motionerna remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Följande motioner har inlämnats till dagens sammanträde:

~~15KS/316~~

15KS/333

15KS/316

15KS/315

1. Motion från Malin Åberg Aas m.fl. (MP) – Minska Värmdö kommuns ekologiska fotavtryck (dnr 15KS/311).
2. Motion från Malin Åberg Aas m.fl. (MP) – Bemanning och uppföljning av kommunens hållbara utveckling.
3. Motion från Sandro Wennberg m.fl. (S) – Inför avgiftsfritt internet i kommunens lokaler.
4. Motion från Mikael Lindström m.fl. (S) – Se till att politiska gestaltungs krav följs (dnr 15KS/312).
5. Motion från Mikael Lindström m.fl. (S) – Alla elevers rätt att lyckas i skolan (dnr 15KS/313).
6. Motion från Karin Aaseby m.fl. (S) – Utveckla ett pedagogiskt utvecklingsnav i Värmdö – Pedagog Värmdö.

Handlingar i ärendet

Motioner

Sändlista

KLG

LOKALT KOLLEKTIVAVTAL AVSEENDE FÖRNYELSE, ARBETSMILJÖ OCH SAMVERKAN (FAS 05) I VÄRMDÖ KOMMUN

Protokoll: 2014-05-13

Ärende: Tecknande av lokalt kollektivavtal om förnyelse, arbetsmiljö och samverkan i Värmdö kommun med giltighet fr.o.m. 2014-05-13

Parter: Värmdö kommun och Kommunal, Lärarnas Riksförbund, Lärarförbundet, Vision, Akademikerförbundet SSR, Ledarna, Jusek, Sveriges Arkitekter, Sveriges Ingenjörer, DIK, Naturvetarförbundet, FSA, LSR, Sveriges Skolledarförbund, Vårdförbundet, Civilekonomerna, Sveriges Psykologförbund, Läkarförbundet

§ 1 Avtal

Mellan parterna träffas samverkansavtal FAS 05 – förnyelse, arbetsmiljö och samverkan i Värmdö kommun med bilaga ” Hur samverkan sker i Värmdö kommun”.

§ 2 Utbildning

Implementering av avtalet ska ske genom partsgemensamma utbildningar.

§ 3 Uppföljning

En kvalitetssäkring av samverkan sker årligen via en utvärdering på förvaltningsnivå.

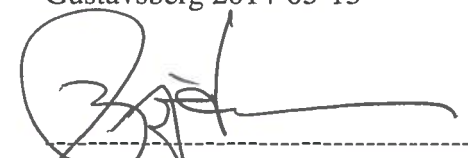
§ 4 Giltighet och uppsägning

Avtalet gäller tillsvidare fr.o.m. 2014-05-13 med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader.

§ 5 Avslutning

Förhandlingarna förklarades avslutade.

Gustavsberg 2014-05-13

Värmdö kommun
Björn Larsson

Kommunal

Jen-Åke Fält
Lärarnas Riksförbund

Agneta Wennersten
Läraryrket

Katarina 141021
Vision *Katarina Magnusson*

Eva Gren
Akademikerförbundet SSR
Eva Gren

Jenny Ståle Fredriksson
Ledarna *Jenny Ståle Fredriksson*

Amelie Björkman
JUSEK *Amelie Björkman*

JOHANNA VINTERHÄN
Sveriges Arkitekter *JOHANNA VINTERHÄN*

LINA DELDE
Sveriges Ingenjörer *LINA DELDE*

Susanna Eschricht
DIK *Susanna Eschricht*

Lina Lindgren
Naturvetarförbundet

Mania Stokstad
FSA *Mania Stokstad*

Dolores Kandelius Mogard

Sveriges Skolledarförbundet

LSR
Fysioterapeuterna
Dolores Kandelius Mogard
Sveriges Psykologförbund

Lisabell Lindgren
Vårdförbundet

Ulrika S. Kihlgren
Civilekonomerna
ULRIKA S. KIHLGREN

Anja Beijar
Stockholms läkarförening
Anja Beijar

HUR SAMVERKAN SKER I VÄRMDÖ KOMMUN

1. BAKGRUND

Medbestämmandelagen tillkom 1977 och dess syfte var att bereda arbetstagarna inflytande genom sina fackliga organisationer över sådana beslut arbetsgivaren tidigare själv beslutat om i kraft av den allmänna rätten att leda och fördela arbetet. Enligt lagen ska förhandling ske inför beslut i frågor som innebär viktigare förändring av verksamheten eller enskild arbetstagares arbets- och anställningsförhållanden.

Arbetsmiljölagen från 1978 inbegriper såväl fysiska som psykiska arbetsmiljöfrågor och innehåller regler om skyddskommitté och företagshälsovård.

Utvecklingen sedan dess har medfört ett behov av att integrera medinflytande och arbetsmiljö i verksamheten. Dessutom har behov av nya former för samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare växt fram. På central nivå har behovet av förnyelse lett fram till FAS 05 (Förnyelse – Arbetsmiljö – Samverkan). FAS 05 syftar bland annat till att stödja det lokala utvecklingsarbetet och med detta avtal som utgångspunkt har de lokala parterna gemensamt arbetat fram detta samverkansavtal.

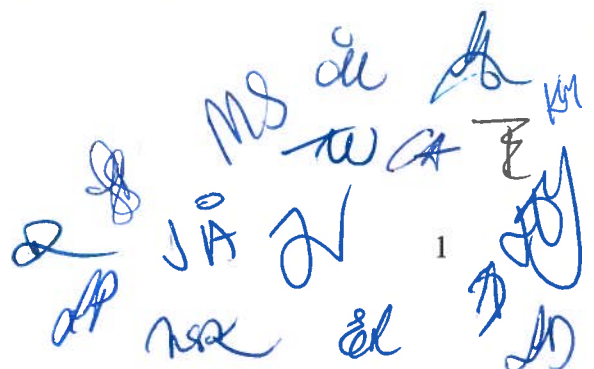
En fungerande samverkan förutsätter kommunikation mellan de olika delarna i organisationen, mellan chefer och medarbetare samt deras fackliga företrädare. Samverkan inkluderar såväl organisationsfrågor, ekonomi, verksamhetsutveckling, arbetsmiljö som jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Samverkan grundar sig på ett respektfullt förhållningssätt från berörda parter och bygger på dialogen som metod att fatta beslut.

2. MÅL

Målet med avtalet är ett samverkanssystem som stödjer verksamhetens utveckling, effektivitet, service och kvalitet samt medverkar till att kommunens arbetsplatser präglas av professionalitet, engagemang och en god arbetsmiljö.

3. SYFTE

Syftet med samverkanssystemet är att underlätta samverkan mellan parterna och öka medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet. I systemet ska hälsa, arbetsmiljö, medbestämmande och verksamhetsfrågor integreras. Samverkanssystemet ska understödja en fortlöpande utveckling av verksamheten så den uppfyller medborgarnas krav på effektivitet, service och kvalitet. Samverkan ska bidra till att förstärka synen på Värmdö kommun som en god arbetsgivare.

4. UTGÅNGSPUNKTER FÖR SAMVERKAN

Kommunens verksamheter är utvecklingsinriktade och kännetecknas av hög förändringstakt. Den ständigt pågående utvecklingsprocessen ställer krav på ansvarstagande och engagemang från såväl chefer som medarbetare. Utveckling av verksamheter är en målinriktad process där medarbetarnas kompetens är av stor betydelse. För att tillvarata medarbetarnas kompetens och vilja att delta i verksamhetsutvecklingen krävs ett gott ledarskap.

En väl fungerande samverkan förutsätter:

- Viljan att samverka och i möjligaste mån nå enighet innan beslut fattas.
- ledarskap med en helhetssyn på verksamhet, anställda, organisation och resurser
- tydliga mål för verksamheten
- en organisation med tydlig delegering av uppdrag/uppgifter och befogenheter
- rutiner för uppföljning/utvärdering
- att arbetsgivaren respekterar rätten för arbetstagarorganisationernas företrädare att på arbetstid delta i möten samt utföra skäligt för- och efterarbete.

5. SAMVERKANSSYSTEMET

Medbestämmandelagen (MBL), arbetsmiljölagen (AML) och lagen om facklig förtroendemans ställning (FmL) utgör den rättsliga grunden för samverkanssystemet. Systemet syftar till att integrera verksamhets-, hälso-, arbetsmiljö- och medbestämmandefrågor.

Arbetsgivaren är ansvarig för beslut och verkställighet i alla verksamhets- och personalfrågor. I arbetsgivarens ansvar ingår också att säkerställa att reglerna i MBL, AML och FmL följs.

Centralt i samverkan är att så många frågor som möjligt behandlas av dem som direkt berörs i sitt arbete. Samverkan förutsätter en dialog om verksamhet, måluppfyllelse och resurser mellan arbetsgivaren och medarbetarna samt deras fackliga företrädare.

Samverkan omfattar **inte** tvister, individärenden eller kollektivavtalsfrågor som löne- och anställningsvillkor.

Inflytandefrågan för de fackliga organisationerna regleras i ovan nämnda lagstiftning. Basen i samverkanssystemet utgörs av medarbetarnas inflytande.

Samverkanssystemet ska följas upp och löpande anpassas till förvaltningens olika beslutsnivåer.

Handwritten notes and signatures in blue ink, including initials like MS, AB, GA, JIA, and numbers like 2.

6. ORGANISATORISKA NIVÅER FÖR SAMVERKAN

Samverkansgruppens sammankomster kallas samråd. Samrådet är ett representativt möte mellan arbetsgivare och de fackliga organisationerna. Samverkansgrupper knyts till beslutsnivåer i verksamheten.

- Central samverkansgrupp för kommunövergripande frågor
- Kontors/avdelnings samverkansgrupp för kontor/avdelningsövergripande frågor
- Samverkansgrupper på övriga nivåer inrättas med hänsyn till verksamhetens omfattning och karaktär.

Samverkansgruppens sammansättning

Gruppens sammansättning:

Samverkansgruppen är en partssammansatt grupp, bestående av

- Berörd chef
- Övriga arbetsgivarrepresentanter
- Arbetstagarorganisationernas företrädare
- Skyddsombud
- Fasta ersättare kan utses som deltar i ordinarie ledamots frånvaro

Ordförande i samverkansgruppen är berörd chef. Övriga arbetsgivarrepresentanter utses efter verksamhetens behov. Respektive facklig organisation är representerad. Dessutom ingår skyddsombud i varje samverkansgrupp. Arbetstagarorganisationens representanter i samråd bör vara fler än arbetsgivarens representanter

Respektive kontor/avdelning/övriga nivåer inrättas och bestämmer var samverkansgrupp ska finnas i organisationen. Slutlig struktur fastställs av den centrala samverkansgruppen och rapporteras tillsammans med deltagarförteckning till personalavdelningen.

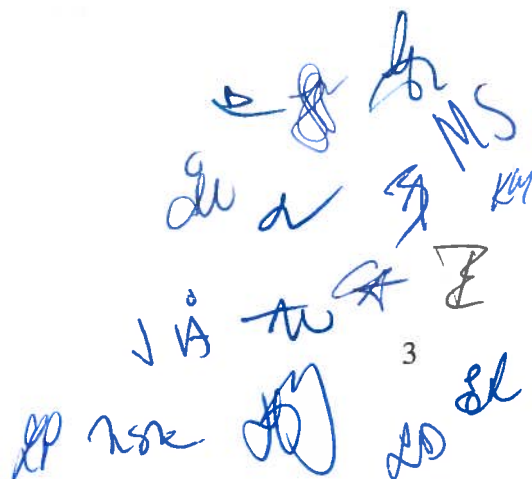
Respektive part har rätt att vid behov ta med sig en resursperson/sakkunnig alternativt inhämta skriftligt stöd för någon speciell fråga.

Om arbetstagarorganisation särskilt berörs av förslag till beslut utan att vara representerad i samverkansgrupp ska arbetsgivaren bjuda in berörd arbetstagarorganisation vid det aktuella tillfället.

7. SAMVERKAN I ORGANISATIONEN

Samverkan utövas på tre nivåer i organisationen:

- Individnivå
- Arbetsplatsnivå (APT)
- Samverkansgrupp enligt punkt 6

- **Individen i samverkanssystemet**

Varje medarbetare ska ges möjligheter och förutsättningar att påverka sin egen arbetssituation. Medarbetare ska medverka i förändringsarbete och verka för en god hälsa och arbetsmiljö.

Medarbetarsamtalet är ett forum för samverkan på individnivå. Varje medarbetare får genom detta samtal möjlighet att utifrån de fastlagda målen för verksamheten, ha inflytande på sin egen arbetssituation. Det är också här som den individuella kompetensutvecklingsplanen utarbetas. Medarbetarsamtal ska genomföras minst en gång per år.

- **Arbetsplatsträff (APT)**

Arbetsplatsträffen är det forum där medarbetaren har ett direkt inflytande genom medverkan och dialog kring frågor som rör planering, utveckling och uppföljning av verksamhetens arbete.

Kallelse och dagordning upprättas av chef och görs tillgängligt för medarbetarna minst 5 arbetsdagar i förväg.

Dagordning

- Verksamhetsfrågor
- Personalplanering
- Ekonomi
- Kvalitetsfrågor och utveckling
- Hälsa- och arbetsmiljöfrågor
- Facklig information
- Övrigt

Alla som har sitt huvudsakliga arbete förlagt till arbetsplatsen ska inbjudas till arbetsplatsträffen. Att delta i APT ingår i arbetsuppgifterna.

APT bör genomföras varje månad med undantag för semesteruppehåll och planeras i god tid. APT ska planeras så att de normalt äger rum på schemalagd/reglerad arbetstid. Om så inte kan ske gäller AB:s regler om fyllnadstid respektive övertid.

Vid arbetsplatsträffen bör antalet deltagare inte vara fler än att dialog och delaktighet är möjligt. Om gruppen är så stor att det normalt inte går att samla alla kan man till exempel ha:

- Flera arbetsplatsträffar i olika grupperingar
- Arbetsplatsträffar yrkesvis

Arbetsplatsträffen ska främst användas till dialog och beslut i frågor som rör verksamheten. Arbetsgivarens informations- och förhandlingsskyldighet enligt MBL kan inte fullgöras inom ramen för arbetsplatsträffen.

Viktiga frågor som ska diskuteras i APT bör vara kända av personalen på förhand.

Arbetsplatsträffen kan kombineras med information från den fackliga organisationen och/eller information från samverkansgruppen.

Arbetsgivaren ansvarar för att minnesanteckningar förs och görs tillgängliga.

Av minnesanteckningar ska framgå vilka ärenden som avhandlats och vilka beslut som fattats.

MS
JA
AK
EL
4
V
20

- Hälsa- och arbetsmiljöfrågor
- övrigt

Protokoll

Information och överenskommelser ska alltid genom arbetsgivarens försorg dokumenteras i protokoll som justeras av båda parter och görs tillgängligt.

Av protokollet ska framgå:

- Ärenderubrik
- Dokumentation av ämnen och frågor som varit föremål för diskussion
- Om enighet eller oenighet råder mellan parterna
- Om samrådet är avslutat eller ej med alla berörda organisationer
- Om frågan behandlas i annan ordning (MBL-förhandling)

Protokoll skrivs av arbetsgivarföreträdare och justeras skyndsamt av berörda fackliga företrädare.

Samverkan är avslutad när protokollet är justerat. Vid brådskande ärenden där enighet inte har kunnat nås i alla punkter på dagordningen kan en punkt/ärende där enighet har kunnat nås, förklaras omedelbart justerad av parterna. Detta görs genom notering i protokollet eller genom ett justerat protokollsutdrag rörande det aktuella ärendet.

Enighet i samverkan

Diskussion/dialog i samverkan leder fram till förslag till beslut. Om gruppen är enig kan arbetsgivaren gå vidare till att fatta beslut i frågan när samverkan avslutats.

Oenighet i samverkan

Om parterna är oeniga efter avslutad samverkan finns möjlighet för de fackliga organisationerna att påkalla central förhandling enligt 14§ MBL. Begäran om central förhandling ska inkomma skriftligen inom sju kalenderdagar från det att samverkan i frågan avslutades. Om ingen begäran om central förhandling inkommit inom sju kalenderdagar alternativt när central förhandling avslutats är förhandlingsskyldigheten i sin helhet fullgjord och beslut kan fattas.

8. HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Hälsa- och arbetsmiljöfrågor ska integreras på alla nivåer i verksamheten i syfte att få en välfungerande verksamhet och ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska främja trivsel och samarbete, samt öka medarbetarens delaktighet, allas utveckling och inflytande på arbetet.

Samverkansgruppen är skyddskommitté enligt arbetsmiljölagens regler (kap. 6,9§ AML) och hälsa- och arbetsmiljöfrågor är en stående punkt på dagordningen.

Samverkansgruppen planerar och följer upp;

- **Samverkansgruppen**

Samverkansgruppen är ett partsgemensamt organ till skillnad från arbetsplatsträffen. Samverkansgruppen, som även är skyddskommitté, är ett forum för dialog mellan arbetsgivaren och företrädare för de fackliga organisationerna.

Med samverkansgruppen skapas en arbetsform som möjliggör för parterna att gemensamt

- delta i planerings- och beslutsprocessen
- överblicka och följa upp verksamheten

Gruppen ska dessutom:

- planera, kontrollera och följa upp arbetsmiljö- och hälsoarbetet (SAM)
- diskutera och fånga upp frågor som är viktiga för de anställda

Arbetsgivaren är ansvarig för beslut och verkställighet i alla verksamhetsfrågor och ansvarar också för att frågor av väsentlighet behandlas i samverkansgrupp innan beslut fattas.

- Samverkansgrupp är tillika skyddskommitté och frågor som regleras i AML 6 kap § 9 måste behandlas.
- Samråd i samverkansgrupp **ersätter** information och förhandling enligt MBL §§ 11, 19 och 38 samt behandling i skyddskommitté enligt AML kap 6 § 9.

Vid oenighet i samverkansgrupp (se rubrik oenighet i samverkan nedan)

- Arbetet i samverkansgrupp ska planeras in i verksamheten, så att ledamöter och ersättare utan hinder kan delta i samråden.
- Samverkansmötena ska genomföras regelbundet och läggs in i det årliga kalendarier. Samverkan bör genomföras minst 6 gånger/år och ska företrädesvis planeras så att de äger rum på schemalagd/reglerad arbetstid. Arbetsmiljöfrågor finns på dagordningen och behandlas vid varje sammanträde.

Dagordning

Kallelse och dagordning upprättas av chef och tillgängliggörs för ordinarie deltagare minst 5 arbetsdagar före mötet, så deltagarna ges möjlighet att förbereda sig. De fackliga organisationerna kan tillföra ärenden till dagordningen innan den görs tillgänglig eller alternativt ta upp ärenden under övrigt.

- Verksamhetsfrågor
- De fackliga företrädarnas frågor
- Ekonomi
- Personalplanering
- Kvalitetsfrågor och utveckling

- hälso- och arbetsmiljöförhållanden
- det systematiska arbetsmiljöarbetet

Kompetensutveckling inom arbetsmiljöområdet

Chefer och skyddsombud ska ha kompetens för att säkra god hälsa och arbetsmiljö på arbetsplatsen. Gemensam kompetensutveckling sker minst en gång per år.

Elever ska i den utsträckning som finns lagstadgat delta i denna del av samverkansgruppens arbete.

Företagshälsovården är ett stöd för och komplement till den sakkunskap som finns i kommunen på hälso- och arbetsmiljöområdet.

9. UTVÄRDERING AV SAMVERKANSSYSTEMET

En årlig utvärdering ska göras av hur samverkan fungerar. Samverkansgrupp på avdelnings/kontorsnivå ansvarar för denna när det gäller samverkansgrupperna inom sitt verksamhetsområde. Central samverkansgrupp på kommunnivå ansvarar för övergripande utvärdering.

Handwritten notes and signatures in blue ink, including initials like 'di', 'MS', 'alp', 'JA', 'ed', and 'DD'.

Bilaga till samverkansavtal 2014-05-13 för Värmdö Kommun

Denna bilaga reglerar hur kommunen avser att bedriva arbetsmiljöarbetet kopplat till samverkansavtalet.

Företagshälsovård (FHV)

Värmdö Kommuns användning av FHV baseras på AML kap 3 och AFS 2001:01, Systematiskt arbetsmiljöarbete.

FHV är en multidisciplinär och professionell oberoende expertresurs som används som komplement till kommunens egna resurser inom områdena arbetsmiljö och rehabilitering. Samarbetet med FHV behandlas i samverkanssystemet vid Värmdö Kommun.

Rehabilitering

Rehabiliteringsarbetet vid Värmdö Kommun bedrivs med utgångspunkt från Arbetsmiljölagen (AML), AFS 1994:01, arbetsanpassning och rehabilitering samt Socialförsäkringsbalken kap 30.

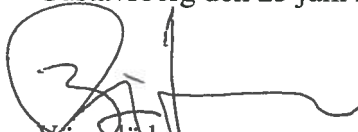
Kommunen strävar efter en lyckad återgång i arbete genom ett nära samarbete med Försäkringskassan och FHV.

Kompetensutveckling inom arbetsmiljö

Chefer och skyddsombud genomgår gemensam kompetensutveckling inom arbetsmiljöområdet minst en gång per år.

Chefer med personal- och arbetsmiljöansvar ansvarar för att medarbetare har erforderlig arbetsmiljökompetens kopplat till roll och funktion i arbetet.

Gustavsberg den 23 juni 2014

Värmdö kommun
Björn Larsson

Kommunal

Protokoll fört vid samråd i Central Samverkansgrupp vid Värmdö kommun den 31 mars 2016

Närvarande:

Stellan Folkesson, Kommundirektör, Ordförande
Frida Ragnarsson, Sektorchef Administration, ledning och service
Maria Larsson-Ajne, Sektorchef Omsorg och välfärd
Lars Öberg, Sektorchef Samhällsbyggnad och tillväxt
Pia Andersen, Sektorchef Kultur- och utbildning
Hans Ivarsson, Sektorchef Ekonomi och uppföljning
Eva Gustafsson, Personalchef
Andreas Schilbach, SACO-rådet (Ingenjörerna)
Lena Dahlin, Lärarförbundet
Katarina Magnusson, Vision
Helene Ryderstedt, Kommunal

Bilagor: 1. Dagordning
                  2. Föredragningslista KS 13 april
                  3. PM Årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet 2015
                  4. Balanslista
                  5. Protokollsanteckning från fackliga organisationer

1. Ordföranden hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.
2. Dagordningen godkänns
3. Att jämte ordförande justera protokollet utsågs Katarina Magnusson
4. Föregående protokoll 150302 godkändes.
5. Verksamhetsfrågor inkl ekonomi
  - a. KS-listan för sammanträde 13 april 2016 (bilaga 2).
Genomgicks föredragningslistan till kommunstyrelsens sammanträde den 9 mars 2016. Handlingar finns på kommunens externa hemsida under *Möten, handlingar och protokoll*.

Rörande punkt 13 "Inriktning för arbetet med budget 2017 och ramar 2018-2019" inkommer de fackliga organisationerna med protokollsanteckning. Dessa ska vara arbetsgivaren tillhanda senast onsdagen den 6 april kl 11.00.

I övrigt framkom inga synpunkter på KS-listan att föra till protokollet.

b. Fråga från de fackliga organisationerna

- Hur fördelas kostnader vid upphandling?

Svar: I huvudsak gäller principen att kommunövergripande upphandlingar tas inom ramen för KS budget. Verksamhetsspecifika upphandlingar belastar upphandlande verksamhets budget. Kostnaden för eventuell medverkan och stöd från upphandlingsavdelningen tas inom ramen för OH-påslaget.

6. Kvalitetsfrågor och utveckling

7. Personalfrågor och kompetensutveckling

8. Hälsa och arbetsmiljö

a. Uppföljning SAM 2015 (bilaga 3)

Inga synpunkter framkom.

9. Information från fackliga organisationer/medlemsmöten.

Ingen information från de fackliga organisationerna

10. Övriga frågor

a. Balanslista ej behandlade ärenden (bilaga 4)

Inga synpunkter rörande balanslistan framkom.

b. Eventuellt kvarstående frågor från Arbetsutskottet

1. Vad händer med fastighetsförsäljningarna?

Svar: Fastigheterna är fortsatt till försäljning. Frågan ligger hos politikerna som vill vänta med beslutet om försäljningen och till vem. Eventuellt kommer frågan upp i KS i maj.

2. Ifall fastigheternas säljs, vad blir det för kostnader för verksamheterna?

Svar: En försäljning ska vara kostnadsneutral för kommunen som hyresgäst och den ska inte innebära några extrakostnader för verksamheterna.

3. Informationspolicy till fackliga/personal, vi önskar att vi får veta vad som händer innan tidningen.

Svar: Ja, det vore bra men det är omöjligt att lova. Vi kan dock försöka. Tidningarna blir ofta kontaktade innan vi själva hunnit få ut information och det har vi inte makt över.

11. Samrådet avslutas

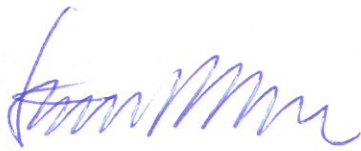
Vid protokollet

Eva Gustafsson

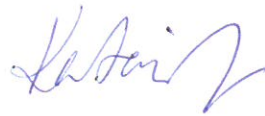
Justeras

Justeras

Stellan Folkesson
Ordförande

Katarina Magnusson
Vision

Central samverkansgrupp (Cesam) 160331

Dagordning

1. **Mötets öppnande**
2. **Dagordningens godkännande**
3. **Val av justerare**
4. **Föregående protokoll 160302**
5. **Verksamhetsfrågor inkl ekonomi**
  - a. KS-listan för sammanträde 13 april 2016.
  - b. Fråga från de fackliga organisationerna
    - Hur fördelas kostnader vid upphandling?
Frågan bordlades i Cesam den 2 mars.
6. **Kvalitetsfrågor och utveckling**
7. **Personalfrågor och kompetensutveckling**
8. **Hälsa och arbetsmiljö**
  - a. Uppföljning SAM 2015 (bilaga 1)
9. **Information från fackliga organisationer/medlemsmöten.**
10. **Övriga frågor**
  - a. Balanslista ej behandlade ärenden (bilaga 2)
  - b. Eventuellt kvarstående frågor från AU
11. **Samrådet avslutas**

KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE MED KOMMUNSTYRELSEN

Tid: Onsdagen den 13 april 2016, kl. 13.30

Plats: Kanholmsfjärden, Skogsbo 3.

Gruppmöten Partierna disponerar rum för gruppmöten:
Alliansen, kl. 12.30 i Kanholmsfjärden
Oppositionen, kl. 11.30 i Torsbyfjärden

Ledamöter

Monica Petersson (M), ordf
Anders Gullander (L), 1 v ordf
Mikael Lindström (S), 2 v ordf
Marie Bladholm (M)
Elisabeth Dingertz (M)
Britt Lindmark (L)
Jan Dolk (KD)
Ina Ununger (C)
Sandro Wennberg (S)
Karin Aaseby (S)
Karolina Krystek (S)
Filip Joelsson (MP)
Thorulf Empfevik (SD)

Ersättare

Malin Bellander (M)
Thomas Jonsson (M)
Camilla Lien (M)
Fredrik Sneibjerg (L)
Allan Sooman (L)
Anders Josephson (KD)
Mica Nordström (C)
Magnus Danielsson (S)
Linda Nygren (S)
Jan Landqvist (S)
Mats Skoglund (V)
Hanna Thorell (MP)
Christer Löfving (SD)

Kallade tjänstemän

Stellan Folkesson
Frida Ragnarsson
Hans Ivarsson

Sekreterare

Per Fogelström

*Saknar du handlingar, e-posta
per.fogelstrom@varmdo.se*

Föredragningslista

Nr.	Ärende	Besluts- nivå	Alliansens förslag
	Inledning		
1.	Upprop		
2.	Godkännande av dagordning		
3.	Val av justerare		
4.	Justeringens tid och plats		Torsdagen den 21 april på kansli- och utredningsavdelningen
	Ekonomiska ärenden		
5.	Finansrapport per den 31 december 2015	KS	
6.	Revidering av investeringsbudget för 2015 och överföring av medel från 2015 till 2016	KF	
7.	Verksamhetsberättelse 2015 för kommunstyrelsen	KS	
8.	Verksamhetsberättelse 2015 för kommunfullmäktige m fl	KS	
9.	Årsredovisning 2015 för kommunen och koncernen med miljöbokslut	KF	
10.	Årsredovisning 2015 för de kommunala bolagen	KF	
11.	Storstockholms brandförsvars årsredovisning	KF	
12.	Redovisning av partistöd 2015 och beslut om partistöd 2016	KF	
13.	Inriktning för arbetet med budget 2017 och ramar för 2018 – 2019	KS	
14.	Prövning anbud G-studion	KF	
	Allmänna ärenden		
15.	Balanslista för motioner	KF	

16.	Ej verkställda beslut kvartal 4 2015, socialnämnden	KF	
17.	Upphandling av om- och tillbyggnad för upplevelsecenter	KS	SLUTET MÖTE Handlingar publiceras senare eller utdelas vid mötet
18.	Digital agenda		
19.	Process för rekrytering av ny kommundirektör	KS	
20.	Dokumenthanteringsplan för personalhandlingar	KS	
	Valärenden		
21.	Val till Race for the Baltic	KS	
	Plan- och exploateringsärenden		
22.	Antagande av detaljplan för del av Stavsås 1:407 m fl	KF	SLUTET MÖTE
	Yttranden		
23.	Yttrande över förbättrad framkomlighet för stombusstrafik	KS	
24.	Yttrande över samrådsunderlag, ambulanshelikopterflygplats Mölnvik	KS	
25.	Yttrande över utredning om obligatoriskt förarbevis för vattenskoter	KS	
	Delgivningar och delegationsbeslut		
26.	Delgivningar	KS	
27.	Delegationsbeslut	KS	
	Svar på motioner		
28.	Svar på motion (S) om förskola i Charlottendal	KF	
29.	Svar på motion (S) om pedagogiskt utvecklingsnav i Värmdö – Pedagog Värmdö	KF	

2016-03-30 11:45

Handläggare
Eva Gustafsson
Personalavdelningen/Sektor för administration ledning och
service

Diarienummer

Årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet 2015

Sammanfattning

I detta PM redovisas aktiviteter, åtgärder och uppföljningar som genomförts i Värmdö kommun under 2015 avseende arbetsmiljö och hälsa.

- Den psykosociala arbetsmiljön kartlades i medarbetarundersökning. Uppföljning av medarbetarenkäten sker i respektive samverkansgrupper.
- Sjukfrånvaro- och tillbud samt arbetsskador följdes regelbundet upp i samtliga samverkansgrupper.
- Systemförbättringar i DF Respons.
- Kartläggning av sjukfrånvaron, vilken ligger till grund för det förslag till åtgärder som ska tas fram under 2016.
- Jämställdhetskartläggning.
- Brandutbildning har erbjudits under året och medarbetare har successivt genomgått denna.
- Fysisk skydds- och brandrund i Skogsbo 2015. Regelbundet uppföljd under 2015 och brister är åtgärdade. Kvarstående åtgärds punkter av ej allvarlig karaktär lyfts över till 2016.
- Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Inga allvarliga risker har rapporterats till de övergripande samverkansgrupperna.
- Risk- och konsekvensanalyser har genomförts vid de förändringar som skett. Ex vis vid ändrade organisationer som kan leda till övertalighet.
- Arbetet med att ta fram rutin för skyddsombudens medverkan vid ny- och ombyggnationer inleddes.
- Skogsbouts-kottet beslöt att etableras för att omhänderta arbetsmiljöfrågor i Skogsbo.
- Reviderad arbetsmiljöpolicy togs fram. Ligger nu i process för beslut våren 2016.
- Reviderad rutin vid kränkande särbehandling beslutad.
- Reviderad alkohol- och drogpolicy togs fram. Beslutades 2016.
- Reviderad policy och rutiner för rökfri arbetstid togs fram. Beslutades 2016.
- Reviderad och tydliggjord policy för ledarskap- medarbetarskap togs fram. Ligger i process för beslut våren 2016.
- Ökat friskvårdsbidrag från 1000 till 2000 kr/år

EM

•

CESAM Balanslista efter möte 160302

Datum	Ej färdigbehandlade frågor CESAM	Ansvarig	Status	Kommentar
150903	Rutiner för samverkan vid upphandling	Hans	Arbete pågår	
150924		Frida/Pavd	Arbete pågår	AG gör analyser och kartläggningar. Inbjudan till facken kommer
151029	Hälsöfrämjande arbete. Förslag på insatser. Facklig involvering? Rörande diverse inspektioner i kommunen.		Pågår	Frågan beslutas att fortsätta samverkas kring i det förslagna "utskottet".
151126	Kartläggning tillsammans med fackliga repr rörande samverkan	Pavd	Arbete pågår	
160302	Revidering av rutin rörande "skyddsombudens medverkan vid ny- och ombyggnationer.	SALS	Arbete pågår	
160324	Arbetet med förslag till implementering av nya AFS:en och facklig involvering.	Pavd	Arbete pågår	Frågan hanteras i AU. Framtagande av förslag pågår. Inbjudan kommer till HSO för involvering.
	Färdigbehandlade frågor		Status	Kommentar
150402	Rutin kring avslutssamtal	Eva	Färdigbehandlad 160128	Rutin och blankett för samtal finns på intranätet
150903	Rutiner vid anställande av anhörig -	Eva	Färdigbehandlad 160128	Finns med i reviderade riktlinjer rekrytering. Tas i Cesam 28 januari
150924	Nedbruten personalsättning per sektor/avdelning	Frida/Pavd	Färdigbehandlad 160128	Personalsättning redovisas i årsredovisningen.
150924	Redovisning av använda medel för kompetensutveckling i kommunen	Hans	Färdigbehandlad 160128	Redovisas i Cesam 28 jan
150903	Rutiner vid provanställning	Eva	Färdigbehandlad 151126	De fackliga organisationerna får information om provanställning (och andra nyanställningar) vi månatlig fil via mail.
150903	Säkerställande av att skyddsombuden får ta del av arbetsskadeanmälningar, säkerställande av att arbetsskadeanmälningarna görs tillsammans med chef och skyddsombud. Och att åtgärdsplan finns.	Eva	Färdigbehandlad 151126	Rutiner finns för hur anställd, chef och skyddsombud ska göra avseende anmälan av arbetsskador. Systemstöd finns som skickar mail och påminnelser till chef och skyddsombud att lägga in. I systemet läggs handlingsplan för åtgärder in. Frågan anses besvarad.
151029	Skogsbofrågor. Hur ska dessa omhändertas?	Frida	Färdigbehandlad 151126	Förslag presenterades i Cesam 29 okt. AG återkommer med ett mer detaljerat förslag
151029	Arbetsutskott till Cesam	Frida	Färdigbehandlad 151126	Förslag presenterades i Cesam 29 okt. AG återkommer med ett mer detaljerat förslag
150903	Arbetsgivaren kallar fackliga arbetsmiljögruppen till möte	Eva	Färdigbehandlad	Samverkan avslutad
150903	Jämställdhetsplan 2015-2018	Eva	Färdigbehandlad	Förslag framtaget. Presenteras vid Cesam 29 okt.
150903	Skogsbofrågor. Hur ska dessa omhändertas?	Frida	Färdigbehandlad	

A
42

151126	Arbetsgivaren kallar HSO till möte rörande "Skyddsombudens medverkan vid ny- och ombyggnationer" till möte	Therése Alvé	Färdigbehandlad	Möte boktat till den 4 februari.
150924	Hälsofrämjande arbete. Förslag på insatser. Avsatta medel?	Frida/Pavd	Punkten rörande avsatta medel är färdigbehandlad	

Satsa på varumärket Värmdö

En viktig del av varumärket är att vara en attraktiv arbetsgivare. Inom flera av de kommunala verksamheterna är det redan eller spås att bli en brist på personer med rätt kompetens. SKL har redovisat att det behövs en halv miljon nya medarbetare i kommuner och landsting inom en tioårsperiod. Genom att satsa på att vara en attraktiv arbetsgivare och att avsätta resurser för det har Värmdö möjlighet få rätt personer till sin verksamhet.

Här är tre område som vi anser behöver prioriteras för att vara en attraktiv arbetsgivare:

Arbetsmiljön

- Stärk arbetsmiljöarbetet i alla verksamheter medvetet och aktivt samt skapa mer utrymme för, och öka delaktigheten i, arbetsmiljöarbetet.
- Standardisera system för dokumentation av arbetsmiljön. Utveckla DF Respons med fler moduler alternativt byt till KIA.
- Certifiering av arbetsmiljö, enligt ISO AFS 2001:1 eller ISO OHSAS 18 001. Vi tror att det ger en bättre och tydligare styrning bl a.
- Förstärk rutinerna för det Systematiska Arbetsmiljöarbetet så att punkterna i den nya AFS 2015:4, om Organisatorisk och social arbetsmiljö, synliggörs.
- Kvalitetssäkra medarbetarenkäten med fler arbetsmiljöfrågor. Gör den oftare (1 gång per år). Använd samma enkättyp varje gång.

Kompetensutveckling

- Bättre utbildningsmöjligheter/kompetensutveckling för att kvalitetssäkra verksamheter.

Löner

- Ha konkurrenskraftiga löner med en väl fungerande och kvalitetssäkrad löneprocess, med välkända och nedbrutna lönekriterier, på alla plan i verksamheten.

Lärarnas Riksförbund   Lärarförbundet   Kommunal

Vision   SACO-rådet

Arbetsmiljökalendarium
2016

Aktivitet	Hur ofta?	Kv 1				Kv 2				KV 3		KV 4	
		jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
APT Samverkan enhet/avdelning CESAM	Minst 4 g/år												
Skyddsronnd, fysisk & psykosocial	Minst 1 g/år innan 30/4												
Medarbetarenkät	Udda år												
Årlig uppföljning av SAM	Minst 1 gång/år												
Arbetsuskador, tillbud, incidenter	2 ggr/år												
Alkohol och drogutbildning För chefer, skyddsombud	1 gång /år												
Arbetsmiljöutbildning, För chef, skyddsombud	1 gång/år												
HLR-utbildning För anställda	Vart 3:dje år												
Skyddsombud utbildningsträff	1 gång/år												
Hälsoombud utbildningsträff	1 gång/år												
Brandutbildning För anställda	Minst 1 g/år												
Brandskyddsronnd med brandövning	Minst 1 g/år												

	Teckenförklaring	
	APT/Enhet	
	Avdelning	
	CESAM/Kommunövergripande	

Policy för inköp och upphandling inom Värmdö kommun

Värmdö kommuns inköps- och upphandlingspolicy gäller för alla typer av inköp och upphandlingar som görs inom kommunen eller kommunens bolag.

1 Syfte med policyn

Policyn ska utgöra ett styrinstrument för genomförandet av inköp och upphandlingar. Den ska lyfta fram inköp och upphandling som ett medel för att frigöra resurser till kommunens verksamheter. Den ska också främja en hållbar utveckling och visa på strategier för genomförandet av inköp och upphandlingar.

2 Inköp

Med inköp menas att något ska köpas/anskaffas. Inköpsprocessen innebär hela processen med alla händelser, från det att ett behov uppstår till uppföljning och utvärdering av köpta varor och tjänster. Upphandling är en delprocess av inköpsprocessen som startar då det saknas lämpligt avtal.

2.1 Inköpskultur

Inköpskulturen ska präglas av affärsmässighet och ansvarsfull hantering av kommunens skattemedel. Berörda medarbetare ska vara kunniga, delaktiga och engagerade i inköpsfrågor.

3 Mål

Genom ett gemensamt strategiskt agerande uppnås;

- Långsiktig ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet i inköpen
- Förenklad hantering av nuvarande och framtida inköp
- Kvalitet på varor och tjänster
- Uppföljning av gjorda inköp

4 Strategi

För att nå målet att vara en professionell inköpsorganisation, bevakas marknaden för varor och tjänster aktivt. Gemensamma metoder och verktyg används för effektiv administration av inköp. Inköpsstrategier för valda produkter och tjänsteområden samt samarbetet med nya och befintliga leverantörer utvecklas löpande.

5 Process och kompetens

Inköpsprocessen inom Värmdö kommun ska hanteras på ett enhetligt sätt och enligt gällande regler för attest- och delegationsordning. Det innebär att alla som handlägger inköp ska ha kunskap om den lagstiftning och de regelverk som berör offentlig upphandling och inköp inom kommunal verksamhet. För att uppnå och behålla bästa möjliga köparkompetens behövs både intern och extern kompetens för verksamhets-specifika inköp.

6 Upphandling

Värmdö kommuns upphandling av varor och tjänster ska ske med inriktningen att skapa ekonomiska fördelar, minska miljö- och klimatpåverkan och ge kvalitetsmässiga mervärden för den kommunala verksamheten. Förutsättningarna för detta är goda, med tanke på kommunens stora inköpsvolym och det stöd upphandlingslagstiftningen ger. För att kommunen ska lyckas väl krävs samverkan och helhetssyn. Det förutsätter att upphandlingsansvariga är lyhörda för verksamhetens behov och önskemål, samtidigt som hela organisationen ser till det gemensamma bästa och följer lagar och kommunens regelverk.

7 Strategi

- Upphandlingar ska genomföras affärsmässigt och effektivt så att kommunens verksamheter får varor, tjänster och entreprenader med rätt funktion, rätt kvalitet och hög säkerhet till bästa möjliga pris och med minsta möjliga miljöpåverkan.
- Upphandling ska ske på ett öppet sätt och leverantörer ska behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande. De krav som ställs ska vara proportionerliga mot det som upphandlas.
- Varje enhet har ett ansvar att inte bara se till sina egna intressen utan också att beakta kommunens gemensamma bästa. I detta ansvar ligger bl.a. att medverka vid samordnade upphandlingar, att eftersträva ett effektivt nyttjande av kommunens resurser samt att vara köptrogen med och delaktig i tecknade avtal. All upphandling ska baseras på helhetssyn och långsiktig hållbarhet.

- När så är lämpligt, ska upphandling ske i samverkan med andra organisationer för att ta tillvara de ekonomiska fördelar som samordning och större inköpsvolym kan ge.
- Kommunen ska verka för att upphandlingarna anpassas så att även små och medelstora aktörer kan delta.
- All personal som handlägger upphandlingsärenden ska ha relevant kunskap om gällande upphandlingslagstiftning och rättspraxis.
- Kommunen ska endast anlita leverantörer som är seriösa och som har kapacitet att tillhandahålla varor eller tjänster med den kvalitet/kompetens som krävs. Leverantörerna ska fullgöra sina skyldigheter till samhället när det gäller skatter och avgifter under hela avtalstiden.

8 Ramavtal

För att underlätta inköp tecknar kommunen ramavtal för varor och tjänster som köps frekvent. Ramavtal är avtal som träffas med företag i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod. Ramavtalsupphandlingar som är kommunövergripande genomförs av den centrala upphandlingsfunktionen i nära samråd med berörda verksamheter och ska präglas av delaktighet. Ramavtalen är bindande och ska alltid utnyttjas vid beställningar av varor och tjänster inom det aktuella området.

När ramavtal tecknas med flera leverantörer ska dessa antingen rangordnas eller konkurrensutsättas en andra gång vid beställning; formen anges i ramavtalen.

9 Verksamhetsspecifika upphandlingar

Ansvaret för verksamhetsspecifika upphandlingar ligger hos verksamheten, stöd och råd ges av den centrala upphandlingsfunktionen. Förfrågningsunderlag bör granskas av den centrala upphandlingsfunktionen. Vid upphandling, vars värde överstiger tröskelvärdet för varor och tjänster, ska den centrala funktionen granska förfrågningsunderlaget.

10 Miljö-, klimat-, sociala och etiska hänsyn

- Kommunen ska verka för en långsiktig hållbar utveckling genom att upphandla varor och tjänster som bidrar till en god livsmiljö och har en begränsad påverkan på klimatet med minsta möjliga negativa miljöpåverkan.
- De krav som ställs ska ha direkt anknytning till den vara eller tjänst som upphandlas.
- De krav som ställs på produkten ska säkerställa att produkten uppfyller svensk miljölagstiftning och de nationella miljömålen. Kraven ska även bidra till att uppnå kommunens miljömål ("Ett hållbart Värmdö – 10 delmål inom miljöområdet"). För områden där kommunen fattat särskilda miljöpolicybeslut ska dessa ha företräde.
- Upphandling ska ske med stöd av Miljöstyrningsrådets kriterier för miljövänslig upphandling.
- Utgångspunkten ska vara att kommunens leverantörer ska arbeta systematiskt med miljöfrågor och att den på tillverkningsorten gällande miljö- och arbetsmiljölagstiftning följs. Krav kan, när så anses lämpligt, exempelvis ställas på att leverantörer och deras underleverantörer följer internationella konventioner såsom ILO: s åtta kärnkonventioner, FN: s barnkonvention samt det arbetarskydd som gäller i de länder där respektive vara tillverkats.
- Vid upphandling av samhällsviktig verksamhet och leveranser till sådan bör säkerställas att leverantören har förmåga att förebygga, motstå och hantera en kris eller extraordinär händelse.
- Meddelarskydd som gäller för kommunanställda ska även omfatta av kommunen upphandlade tjänsteleverantörer.

11 Direktupphandling

Direktupphandling får göras om det saknas ramavtal och upphandlingens värde är lågt eller det finns synnerliga skäl. Direktupphandlingen bör ändå utföras så att en sund konkurrens gynnas. Detta kan göras genom att begära offerter från flera leverantörer och att dokumentera direktupphandlingen. Vid direktupphandlingar ska lagstiftningens och kommunens övergripande krav på affärsmässighet, samordning och miljökrav iakttas.

12 Lågt värde

Lågt värde ska i kommunen anses vara belopp understigande 15 procent av tröskelvärdet för varor och tjänster, om inte annat framgår av lag. Vid beräkning av värdet ska optioner och förlängningsklausuler inkluderas.

Om värdet överstiger två prisbasbelopp bör offert från minst tre aktörer tas in om det finns tillräckligt många som kan uppfylla det efterfrågade behovet och om det inte gäller konsulttjänster av informationskänslig natur.

Leverantörskontroll enligt gällande lag ska göras. Motiv till direktupphandling, anbudsgivare, motiv till beslut och beslut ska dokumenteras och diarieföras.

13 Uppföljning

Upphandlingar och avtal ska aktivt följas upp, såväl inom verksamheter som på övergripande kommunnivå, avseende ekonomiskt utfall, krav som angivits i avtalet och krav som ställts på varan/tjänsten och leverantören vid upphandlingstillfället.

14 Ansvar för upphandling

14.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att lagar, förordningar och kommunens inköps- och upphandlingspolicy efterlevs. Den fattar beslut om riktlinjer för kommunens inköp och upphandlingar samt ansvarar för kommunövergripande ramavtal.

14.2 Nämnder

Varje nämnd ansvarar för upphandlingar som specifikt rör dess verksamhetsområde. Nämndernas detaljbudgetar ska innehålla upphandlingsplaner som redovisar all upphandling under året i syfte att möjliggöra samordning inom kommunen. Respektive nämnd bestämmer om grad och omfattning av uppföljningsrapportering av upphandlingar inom sitt område.

14.3 De kommunala bolagen

De kommunala bolagen ansvarar för bolagsspecifika upphandlingar. Samverkan vid upphandlingar ska dock eftersträvas. För de bolag som ingår i den samordnade administrationen ska upphandling av ramavtal ske gemensamt med kommunen.

15 Kommunstyrelsens riktlinjer för inköp och upphandling

Kommunstyrelsen beslutar i särskild ordning om riktlinjer för inköp och upphandling. Riktlinjerna anger ansvarsfördelningen i den gemensamma kommunala förvaltningen samt tillämplig struktur.

Uppföljning och uppdatering

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

Arbetsmiljö- och hälsopolicy för Värmdö kommun

En god arbetsmiljö ska prägla Värmdö kommun i dess tjänster, i sättet att leda och organisera arbetet, i samverkan människor emellan, i utrustningar, lokaler och anläggningar.

Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som både behåller och lockar nya kompetenta medarbetare. Genom ständiga förbättringar vill vi skapa en trygg, stimulerande, hälsosam och trivsamt arbetsmiljö. Grundsynen i arbetsmiljöarbetet är att trivsel och ett positivt arbetsklimat ger arbetsglädje och goda resultat.

Arbetsmiljöarbetet drivs partsgemensamt och ska genomsyra alla beslut på alla nivåer i Värmdö kommuns organisation. Detta ska ge förutsättningar för dialog, inflytande och delaktighet för alla anställda.

Mål

Målsättningen med arbetsmiljöarbetet ska vara att på alla nivåer öka andelen:

- friska medarbetare
- säkra arbetsplatser
- god anda och trivsel
- goda resultat

Syfte

Arbetsmiljöarbetet syftar dels till ett förebyggande arbete, dels att minimera risker och ohälsa men även till att alla anställda ska känna uppskattning och gemenskap. Ingen anställd ska utsättas för våld och hot, diskriminering, kränkande särbehandling eller trakasserier på sin arbetsplats.

Arbetsgivarens ansvar

Arbetsgivaren ska systematiskt planera och följa upp arbetsmiljöarbetet samt utöva tillsyn över arbetsmiljö och hälsa. Gällande arbetsmiljökalendarium, rutiner och riktlinjer för Värmdö kommun ska efterföljas. Åtgärder ska vidtas som är tekniskt kända och ekonomiskt rimliga för att åstadkomma en så god arbetsmiljö som möjligt. Det är även arbetsgivarens ansvar att organisera arbetsanpassning och rehabilitering.

Arbetstagarens ansvar

Arbetstagarna i Värmdö kommun ska medverka i arbetsmiljö- och hälsoarbetet och delta i de åtgärder som behövs för en god arbetsmiljö. Varje medarbetare är ytterst ansvarig för sin egen hälsa.

Arbetstagarna ska följa forskrifter, använda skyddsanordningar samt iaktta den försiktighet som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall. Arbetstagarna har ett ansvar för att i akuta farosituationer snarast underrätta arbetsgivaren eller skyddsombudet om faran.

Ekonomi

Arbetsmiljö- och hälsoarbetet måste, precis som all annan verksamhet, budgeteras. Alla nivåer i organisationen ska budgetera för arbetsmiljö och hälsa på sin enhet.

Medarbetarenkäter

Medarbetarenkäter ska genomföras vartannat år och resultatet ska presenteras för ansvarig nämnd och kommunstyrelse.

MILJÖBOKSLUT 2015

2016-03-21

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Vision och mål – hållbar utveckling.....	2
3. Kommunala styrdokument på miljöområdet.....	3
4. Resultat 2015.....	7

1. Inledning

Värmdö kommun vill vara med och medverka till omställningen till ett hållbart samhälle. För att detta ska kunna uppnås krävs en samverkan på såväl internationell, nationell som lokal nivå. Det lokala arbetet inom kommunen med hållbarhetsfrågor sker, och måste ske, på ett flertal olika nivåer och inom olika verksamheter. Hållbarhetsfrågor är reglerat i såväl den långsiktiga visionen, i inriktningsmål för mandatperioden samt i ett flertal styrdokument.

Varje år följer kommunen upp sitt miljöarbete i ett miljöbokslut. I miljöbokslutet rapporteras i övervägande utfall av mål och indikatorer som kan härledas till den ekologiska, eller miljömässiga, dimensionen av hållbar utveckling.

Årets miljöbokslut visar att Värmdö de senaste åren aktivt arbetat med att konkretisera sin vision om en hållbar utveckling. Energiomställningen i det egna fastighetsbeståndet går framåt, inventeringen av enskilda avlopp har intensifierats och utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp fortskrider. Vidare kan vi nu se hur ett miljösmart Gustavsberg växer fram, där höga miljökrav har ställts på bostadsbyggandet och där framtida invånare kommer ha nära till kollektivtrafik, grönområden och kultur. Samtidigt ser vi bland annat att biltätheten i kommunen ökar, att kollektivtrafikandelen är relativt låg samt att problem med övergödning och tillgång på grundvatten av god kvalitet kvarstår. Utmaningarna är således fortfarande stora.

Årets miljöbokslut ger en bild av hur miljöarbetet fortlöper i kommunen och beskriver delar av det arbete som genomförts på miljöområdet under 2015. Det bör nämnas att det på miljöområdet finns ett stort antal mål, kortsiktiga och långsiktiga, som inte tas upp i detta bokslut. Urvalet av nyckeltal till årets bokslut är beroende av vilka nyckeltal som redovisats tidigare år (och som således kan ge en bild av utvecklingen på området), vilka mål nämnder och styrelser satt för 2015 samt i vilken utsträckning kommunen verksamheter och nämnder följt upp mål kopplade till verksamhetsplaner och styrdokument.

2. Vision och mål – hållbar utveckling

En hållbar utveckling är en utveckling där sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensioner ömsesidigt stödjer varandra. I en hållbar utveckling analyseras sociala, ekonomiska och miljömässiga faktorer samlat och utifrån ett helhetsperspektiv. Miljöfrågan kan alltså inte hanteras isolerat, utan måste kopplas samman med samhällets, eller kommunens, utveckling i stort. Med det sagt är möjligheten att ställa om till ett hållbart samhälle avhängigt ett fungerande och resultatnriktat miljöarbete.

Kommunens miljö- och hållbarhetsarbete har sin utgångspunkt i Värmdös framtidsvision – *Vision 2030* – som antogs 2009 och som anger tre viktiga förhållningssätt för hållbarhet:

- Vi möter framtiden genom att ligga i framkant för den nödvändiga omställningen till långsiktig hållbarhet.
- Vi använder förnybar energi, har moderna och miljövänliga transporter och bygger kretsloppsanpassat.
- Vi vågar pröva nya lösningar.

Sedan 2009 har kommunen utvecklat och konkretiserat tankar om hållbar utveckling i översiktsplanens strategi för bebyggelser samt i avsnitt om hållbar utveckling och hållbar livsstil. Även energi- och klimatpolicyn visar på steg som ska tas för att nå visionen.

2.1. Inriktningsmål för gällande mandatperiod

För gällande mandatperiod har fullmäktige antagit sex inriktningsmål, varav En hållbar kommun är ett. Nämnder och styrelser ska genom effektmål visa hur de bidrar till att målet kan uppnås. Under 2015 har fem styrelser och nämnder arbetat med effektmål kopplade till inriktningsmålet om en hållbar utveckling.

3. Kommunala styrdokument på miljöområdet

Utöver Vision 2030 och Ett hållbart Värmdö – 10 delmål inom miljöområdet, finns ett flertal policys, planer och program som rör kommunens miljöarbete. Detta kapitel innehåller en kort redogörelse av gällande styrdokument med tydlig koppling till miljö- och hållbarhetsarbetet.

3.1. Översiktsplan 2012-2030

I översiktsplanen finns mål och rekommendationer för hur Värmdö ska kunna expandera utan att skada miljön. Stor hänsyn har tagits till skyddsvärda områden och grönstrukturer vid planering av nya bostads- och industriområden. Översiktsplanen innefattar kommunens utvecklingsstrategi vilken eftersträvar bostadsbyggande i kollektivtrafiknära områden.

Översiktsplanen visar hur Värmdö tar hänsyn till de nationella miljö kvalitetsmålen. De utgör flera av de utmaningar Värmdö står inför. Inte minst när det gäller att klara av kravet på kustvatten av god status till 2021/2027.

Ett arbete med aktualiseringsprövningar pågår. En revidering/översyn planeras till kommande mandatperiod.

3.2. Energi- och klimatpolicy

Energi- och klimatpolicyn antogs av fullmäktige 2010 och reviderades sedan 2014. Policyn innefattar mål om minskade klimatpåverkande utsläpp och en strategi om hur målen kan nås. Målen är uppdelade i klimatmål, energimål och transportmål och omfattar regionala mål och kommunala. Målsättningarna sträcker sig till år 2020 som ett delmål och 2030 som slutmål. Värmdö kommuns klimat- och energipolicy anger bland annat följande ansatser för att nå en hållbar utveckling:

- Utsläppen av växthusgaser utanför handeln med utsläppsrätter ska minska med 19 procent till år 2020, jämfört med utsläppsnivån år 2005
- Utsläpp av koldioxid ska på lång sikt minska till ett ton per invånare och år för att hindra mänsklig påverkan på klimatet.
- Senast 2030 ska Värmdö vara en fossilbränslefri kommun.
- Oljeanvändningen ska ersättas helt till 2030.
- Utsläpp från vägtrafiken ska 2020 ha stabiliserats på 1990 års nivå.
- Bilens andel av korta resor (kortare än fem kilometer) ska minska med 10 procent till 2020 jämfört med 2000 års nivå och 50 procent till år 2030.
- Andelen resande med cykel och kollektivtrafik ska öka med 50 procent till 2030 jämfört med nivån år 2000.

Sedan revidering av policyn 2014 är energi- och klimatpolicyn synkroniserad med den regionala energi- och klimatstrategin för Stockholms län. I likhet med den regionala strategin är målen i Värmdös energi- och klimatpolicy kopplade till sex åtgärdsområden som avser transporter och resande, energianvändning i bebyggelse, energiproduktion, samhällsplanering, bärkraftig konsumtion av varor och tjänster samt kunskapsuppbyggnad och utvecklingsarbete.

Energi- och klimatpolicyn ligger till grund för det mesta av det strategiska miljöarbetet i Värmdö kommun. Målen i policyn har inte följts upp och policyn saknar handlingsplan. Det kommande åren bör mer fokus sättas på genomförande av policyn. Bland annat bör skyfallsplan tas fram i samband med att översiktsplanen revideras.

3.3. VA-plan

En ny VA-plan togs fram 2014. Tillsammans med VA- översikt och VA-policy utgör planen kommunens vattenplanering. Vattenplaneringen visar hur kommunen ser på nationella, regionala och lokala miljömål som berör vatten och avlopp samt hur kommunen ämnar arbeta för att uppnå god vattenstatus, enligt kraven i EU:s ramdirektiv för vatten. Planeringen är ett paraply- och styrdokument för planering, projektering och prövning av vatten och avlopp och ger stöd och vägledning för beslut i frågor om VA-utbyggnad.

I enlighet med VA-planen ska bland annat kommunen stå för en långsiktigt hållbar avloppsrening där kommunalt VA finns och medverka till att gemensamma avloppsanläggningar på sikt kan anslutas. Vidare har kommunfullmäktige tagit som mål att alla fastigheter ska ha godkända avlopp med fullgod rening år 2020. Det innebär att ca 8000 avlopp ska ha åtgärdats vid utgången 2020.

Målen ska nås genom fortsatt utbyggnad av kommunala vatten och avlopp samt ett intensivt arbete med att åtgärda undermåliga avlopp. VA-planen beskriver den VA-utbyggnad som planeras samt de övriga insatser som krävs för att nå målen.

Med stöd av planen gör kommunen varje år en avrapportering till vattenmyndigheten av hur arbetet med lokal vattenförsörjning utvecklas.

3.4. Avfallsplan

Värmdö kommun antog 2014 en ny avfallsplan och nya avfallsföreskrifter som tillsammans utgör kommunens renhållningsordning. Avfallsplanen ska följas upp varje år, ett fåtal mål och aktiviteter i avfallsplanen följs upp vid behov. Planen ska ses över var fjärde år.

Utgångspunkt för kommunens avfallshantering är EU:s avfallsdirektiv från 2008 och nationell lagstiftning. Avfall ska enligt direktivet hanteras som en resurs och behandlas enligt en avfallshierarki, eller avfallstrappa, som beskriver i vilken ordning avfall ska hanteras. Enligt avfallstrappan ska avfallsmängden i första hand minimeras och i sista hand deponeras.

Värmdös avfallsplans fem mål följer avfallstrappan och lyder:

- Förebygga uppkomst av avfall och nedskräpning
- Öka återanvändningen
- Öka återvinningen av material och energi
- Öka insamlingen av farligt avfall
- Förbättra service, insamling och arbetsmiljö.

Till de fem målen kopplas 15 delmål samt en handlingsplan som ska leda till att målen uppfylls. Gällande avfallsplan följdes upp för första gången 2015. Uppföljningen visar att den totala mängden avfall per person ökade under 2015 jämfört med 2014 men att mängden restavfall¹ per person minskade. Resultatet speglar den trend man kan utläsa på ett lite längre perspektiv, att den totala mängden avfall har ökat, men att vi har blivit bättre på att sortera vårt avfall.

¹ Restavfall kallas det avfall som blir kvar i soppåsen efter utsortering av bland annat matavfall, förpackningar, farligt avfall, el-avfall och grovavfall. Restavfall går till förbränning.

3.5. Dagvattenpolicy

Gällande dagvattenpolicy antogs av kommunfullmäktige 2012. Syftet med dagvattenpolicyn är att skapa ett gemensamt ställningstagande om vilka ansvarsområden och grundprinciper som ska gälla för dagvatten i Värmdö kommun. Policyn gäller framför allt för större ombyggnationer och exploateringar, men även befintliga dagvattenlösningar berörs. Kommunen mål för dagvattenhantering ska implementeras i kommunens löpande arbete, till exempel i nya detaljplaner och exploateringar.

Sedan policyn togs fram utförs alltid en prövning av lämplig dagvattenhantering i detaljplanering. Val av reningsmetoder och recipienter sker med stöd av policyns rekommendationer.

3.6. Grönstrukturplan

År 2014 beslutade kommunfullmäktige om en grönstrukturplan för tätorten Gustavsberg. Grönstrukturplanen definierar Gustavsbergs gröna karaktärer och visar områden med höga värden inom natur, rekreation och kulturmiljö. Planen är kopplad till de mål för grönstrukturer som finns beskrivna i översiktsplanen som bland annat fastställer att:

- Den regionala grönstrukturens värde som spridningskorridor för växter och djur och som rekreativvärde för människor ska bibehållas.
- Gröna kilar och värdekärnor ska bibehållas för att öka natur- och rekreativvärden.

Grönstrukturplanen är ett vägledande styrdokument som används i det dagliga arbetet med utveckling och investering i Gustavsberg. Planen innehåller riktlinjer och förslag på åtgärder och utvecklingsmöjligheter. För utveckling av det område som Gustavsbergsprojektet omfattar fungerar planen bland annat som ett underlag till placering och prioritering av olika bebyggelseförslag.

Som ett led av framtagande av den grönstrukturplan för Gustavsberg som togs av fullmäktige 2014 påbörjades under 2015 en utredning kring skydd av ekmiljöer i Gustavsberg genom biotopskydd. Beslut om att inrätta fyra nya biotopskyddsområden i området fastställdes av fullmäktige i början av 2016.

3.7. Gång- och cykelplan för Värmdö kommun

I oktober 2014 antog fullmäktige en gång- och cykelplan för Värmdö kommun. Planen är ett verktyg för planering av gång- och cykeltrafik med det övergripande målet att andelen gående och cyklister i Värmdö ska öka. Målet ska uppnås genom att gång- och cykelnätet byggs ut och förbättras. Gång- och cykelvägnätet ska vara gent och sammanhängande och knyta samman kommunens centrumområden, det regionala cykelstråket, kommunens replipunkter och kommunens prioriterade förändringsområden. Till det övergripande målet kopplas ett antal delmål, en handlingsplan samt indikatorer för uppföljning. Ingen uppföljning har genomförts för 2015.

För att nå målet satsar kommunen budgetmedel för nya gång- och cykelvägar med syfte att skapa ett sammanhängande stråk och knyta samman dessa med regionens cykelstråk, kommunens skärgårdsbryggor och kommunens prioriterade förändringsområden. Sedan 2013 har sex kilometer gång- och cykelväg byggts.

3.8. Miljöprogram för utvecklingen av Gustavsberg

Kommunfullmäktige antog 2011 ett miljöprogram som ska gälla för samtliga detaljplaner inom ramen för Gustavsbergsprojektet. Den nya bebyggelsen som planeras ska uppfylla högt

ställda hållbarhetskrav och underlätta för en hållbar livsstil. Strukturen i programmet följer de nationella miljö kvalitetsmålen och kopplas främst till begränsad klimatpåverkan, frisk luft och en god bebyggd miljö. Mindre buller, hälsosam inomhusmiljö, klimatanpassning och biologisk mångfald är områden som lyfts särskilt i miljöprogrammet.

Exempel på krav som ställs i programmet är att minst 60 procent av energin som används i tillkommande bebyggelse ska komma från förnybara källor eller baseras på återvinning. Vidare ställs höga krav på energibehovet för uppvärmning. Möjlig placering av solfångare solceller ska märkas ut och laddningsstolpar för fordon ska förprojekteras i garage. Byggandet ska ske med minsta möjliga användning av icke-förnybara resurser och material som också ska vara giftfria. Material ska vara beprövat och inte orsaka risker för hälsa och miljö. Avfall under byggtiden ska reduceras, källsorteras och återvinnas och hushållsavfall ska sorteras. Dagvatten ska primärt renas på fastighet och möjligheter till lokalt omhändertagande ska tas till vara. Krav ställs även på att det ska finnas lektytor som är väl placerad med tanke på solljus och skugga.

Miljöprogrammet ligger till grund för samverkan och avtal med byggherrar. Krav ställs i exploateringsavtal innan detaljplaner antas. När en detaljplan inom Gustavsbergsprojektet går in i ett genomförandeskede påbörjas en uppföljning av programmets krav och rekommendationer. I dagsläget pågår utbyggnation i Porslins kvarteren (detaljplan Fabriksstaden) och uppföljning av programmet har påbörjats.

3.9. Riktlinjer för internt miljöarbete

Värmdö kommuns riktlinjer för internt miljöarbete antogs av kommunstyrelsen i maj 2013. Riktlinjerna beskriver hur kommunen från ett hållbarhetsperspektiv ska bedriva sitt interna miljöarbete kopplat till upphandling, energieffektivisering, livsmedelsinköp, avfallshantering, transporter och skadliga ämnen.

Som framgår av riktlinjerna ska det interna miljöarbetet följa den ordinarie linjeorganisationens ansvarsförhållanden och ingå i den ordinarie verksamhetsplan som sektorer och avdelningar årligen upprättar. Verksamhetsplaner ska innehålla åtgärder som planeras och kan omfatta både externa och interna åtgärder. Fokus bör vara att vidta miljöåtgärder i kärnverksamheten. Resultatet av åtgärderna ska följas upp årligen.

Sedan antagandet av riktlinjerna har flertalet styrdokument inom riktlinjernas fokusområden tagits fram eller reviderats, däribland energi- och klimatpolicy och plan för minskning av skadliga ämnen. Inom området livsmedel, där riktlinjerna bland annat lyfter ekologiska och vegetariska livsmedel, har arbetet på främst kommunala förskolorna kommit långt. Viss utveckling av avfallshantering i kommunhuset har skett.

3.10. Plan för minskning av skadliga ämnen

Värmdö kommun antog 2013 en plan för ett systematiskt och långsiktigt arbete med att minska andelen skadliga ämnen inom kommunens verksamheter. Planen är indelad i sju faser där bland annat inventering, inköp/upphandling och utfasning av skadliga ämnen ingår. I planen ingår en utfasningslista över skadliga ämnen baserad på Kemikalieinspektionens kandidatlista med särskilt farliga ämnen. Utfasningslistan omfattar även inredning, inventarier och material. Redovisning ska ske årligen. Kommunen bör ha som ansats att fasa ut farliga alla farliga ämnen under 2016. En uppföljning av alla verksamheters arbete med planen bör genomföras under gällande mandatperiod.

3.11. Fastighets- och lokalpolicy

2016 antog kommunfullmäktige en ny fastighets- och lokalpolicy som syftar till att säkerställa att den långsiktiga planeringen av kommunens lokalbehov bedrivs effektivt. Policyn beskriver hur kommunen genom att hushålla med resurser kan bidra till en hållbar framtid och att skapa långsiktigt hållbara fastigheter och miljöer. Bland annat ska kommunens fastigheter byggas energi- och resurssnålt med minsta möjliga miljöstörning samt med låg livscykelkostnad. En minskad energianvändning, sunda materialval och en minskad miljö- och klimatpåverkan ska därför eftersträvas vid såväl ny-, om- eller tillbyggnation som vid sedvanliga underhållsrenoveringar av kommunens lokaler. Lokalerna ska uppfylla kraven på att förebygga olägenhet för människors hälsa vilket bl.a. innebär att de ska ha en god luftkvalitet och en god ljus- och ljudmiljö. Ändringar och energieffektiviseringar ska genomföras med stor hänsyn till god inomhusmiljö och det ska eftersträvas att all utomhusmiljö ska vara inbjudande, välskött, trygg och tillgänglig.

3.12. Strategi för minskad klimatpåverkan från fastigheternas energianvändning

För att utveckla ett hållbart Värmdö antog kommunfullmäktige 2012 en strategi för minskad klimatpåverkan för fastigheternas energianvändning. Strategin har sin utgångspunkt i Värmdö kommuns Energi- och klimatpolicy och är en vägvisare mot ett mer energieffektivt och koldioxid neutralt fastighetsbestånd. Strategin ska bidra till att minska kommunens utsläpp av växthusgaser samtidigt som kommunen ska leverera ett inomhusklimat som ger nöjda hyresgäster. Energieffektivisering ska alltid beaktas när förändringar sker i lokalbeståndet.

3.13. Kostpolicy

År 2010 beslutade kommunfullmäktige om en kostpolicy vars syfte är att klargöra övergripande inriktningar och ansvar kring måltids- och kostfrågor. Policyn beskriver hur kommunen ska förhålla sig till kosten i måltidsverksamheterna. Dessutom ska policyn vara en utgångspunkt för riktlinjer inom respektive nämnds ansvarsområde för att säkerställa kvaliteten på kosten.

Måltidsverksamheterna ska sträva mot det övergripande målet – Ett Hållbart Värmdö. Det betyder att allt som rör måltidsverksamheterna ska ta hänsyn till miljön, som t.ex. inköp, produktion, transporter, avfallshantering och energianvändning. Policyn tar särskilt upp att maten i mesta möjliga mån ska baseras på inköp av ekologiska livsmedel. Vidare anges att inflytande och delaktighet är central för alla verksamheter.

Kostpolicyn är ett övergripande dokument och har aktuell status. Resultatenheterna ansvarar för att kostpolicyn med tillhörande riktlinjer följs.

3.14. Rese-och transportpolicy

Som ett led i att kommunen sedan 2013 samordnar delar av sina fordon i en bilpool är gällande bilpolicy från 2004 under revidering. Den nya policyn ska utgöra ett styrdokument vid upphandling av resor, transporter och inköp/leasing av fordon och transporttjänster.

4. Resultat 2015

2015 års miljöbokslut inleder med en beskrivning av övergripande mål och visioner på hållbarhetsområdet. Sedan följer en kort beskrivning av de nationella miljökvalitetsmålen, regionala prioriteringar och av Värmdös lokala miljömål samt en beskrivning av hur dessa relaterar till varandra. Vidare redogörs för gällande miljörelaterade styrdokument. Utifrån Värmdös lokala förutsättningar och utmaningar, samt 2015 års verksamhet, redovisas sedan ett antal nyckeltal, i vissa fall kopplade till mål, utifrån ett urval av ämnes- eller

verksamhetsområden. Områdena har bäring på flertalet nationella, regionala och lokala miljömål.

4.1. Utsläpp av växthusgaser

Värmdö kommun växer stadigt samtidigt som bilen fortsatt används flitigt både för lokala och regionala resor. Utvecklingen medför större utsläpp genom ökande trafik och en större användning av energi. Mål om minskade klimatpåverkande utsläpp återfinns i lokala, regionala och nationella miljömål. Tydligast koppling har utsläppsminskande åtgärder till miljö kvalitetsmålet om begränsad klimatpåverkan. Detta mål är prioriterat i det regionala miljömålsarbetet liksom i kommunens lokala hållbarhetsarbete, vilket återspeglas i kommunens energi- och klimatpolicy.

Indikator	Utfall 2005	Utfall 2011	Utfall 2013	Målvärde	Kommentar
Utsläpp av växthusgaser ² i Värmdö kommun i ton	146 438 ton	126 070 ton	112 240 ton	Utsläpp av växthusgaser utanför handel med utsläppsätter ska minska med 19 % till år 2020 jämfört med år 2005	2013- års utfall visar på en minskning med ca 23 % jämfört med 2005. Målet beräknas kunna uppnås på lokal nivå.
Utsläpp av koldioxid per invånare	-	2,6 ton	2,3 ton	På lång sikt ska utsläppen minska till 1 ton per invånare	Utsläppen avseende det totala utsläppen av koldioxid per invånare inom kommunens geografiska område är positiv. Nationellt finns samma positiva trend.

Under 2015 upphandlade kommunen ett verksamhetssystem för upphandling och uppföljning av livsmedel. Det nya systemet möjliggör bland annat för uppföljning av livsmedelsinköps ekologiska andel, etiska märkning och utsläpp av klimatpåverkande ämnen ner på enhetsnivå. Systemet kan bidra till förbättrad uppföljning av kommunens miljöpåverkan och bidra till fortsatt förbättringsarbete på enhetsnivå.

Indikator	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Utsläpp av växthusgaser (koldioxidekvivalenter) kopplat till kommunens livsmedelsinköp	2 383 ton CO ₂ e 2,13 kg CO ₂ e per kilo livsmedel	-	Något tidigare utfall finns inte registrerat, utfallet för 2015 kan användas för jämförelse kommande år.

4.2. Ekologiska livsmedel och miljöcertifierade skolor och förskolor

Nationellt är målet att en fjärdedel av offentliga måltider ska vara baserad på ekologiska livsmedel. I Värmdö kommun ska andelen ekologiska livsmedel av kommunens inköp öka varje år. Skrivelser om kommunens inköp av ekologiska livsmedel återkommer i ett flertal styrdokument, policys och mål som kommunen arbetar efter. Kommunens kostpolicy och riktlinjer för internt miljöarbete är två exempel.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde 2015	Kommentar
-----------	-------------	-------------	---------------	-----------

² Avseende utsläpp av koldioxid och växthusgaser till luften avser beskrivna siffror utsläpp från både diffusa källor (till exempel vägtrafik) och punktkällor, (till exempel tillverkningsindustri) inom Värmdö kommuns geografiska område. På nationell nivå, och så även i Värmdö, kan man se att utsläpp av växthusgaser inom det egna geografiska området har minskat över tid. Utifrån ett konsumtionsperspektiv har utsläppen på nationell nivå dock inte minskat sedan 1990-talets början, utan har legat på ca 11 ton per person.

Andelen ekologiska livsmedel av kommunens inköp	22 %	23 %	Ska öka varje år ³	Andelen ekologiska livsmedel som har köpts in i kommunorganisationen uppgår till 23 %, att jämföra med 22 % vid föregående års mätning. Resultatet är något lägre än genomsnittet för landets alla kommuner.
Andelen ekologiska livsmedel av kommunala förskolors inköp	22 %	29 %	-	Av de inköp av livsmedel som förskolorna står för var 29 % ekologiska livsmedel. Andelen har ökat med sju procentenheter sedan 2014. Ökningen kan bland annat förklaras med att köksnätverket, det lokala nätverket för förskolornas kokkar, arbetar aktivt med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp. Kokkar från 15 förskolor har deltagit i köksnätverket under året.
Andel jordbruksmark med miljöstödd för ekologisk odling ⁴	17 %	-	-	Värmdö kommuns andel ekologisk odlad jordbruksmark var 2014 17 %, vilket är högre än genomsnittet för deltagande kommuner, som var 15 %. Andelen ekologisk åkermark i Värmdö har ökat med 8 procentenheter från den första inrapporteringen 2009.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Miljöcertifierade förskolor och skolor ⁵	22 %	31 %	37 %	-	Värmdö kommuns andel miljöcertifierade förskolor och skolor var 2015 37 %, vilket är högre än genomsnittet för deltagande kommuner, som var 20 %. Andelen certifierade förskolor och skolor i Värmdö har ökat med 16 procentenheter från den första inrapporteringen 2003.

4.3. Energianvändning i kommunens lokaler

År 2030 ska Värmdö kommun vara en fossilbränslefri kommun och en del i detta är att minska energianvändningen och ställa om energisystemen i det egna fastighetsbeståndet. Sedan ett par år tillbaka är all fjärrvärme biobaserad och all elenergi kommunen köper in kommer från förnybara källor.

Energianvändningen i kommunala lokaler regleras bland annat i kommunens fastighetspolicy och kommunens energi- och klimatpolicy. Mål om minskad energianvändning återfinns även i två nämnders effektmål för 2015.

Under 2015 har fyra stycken oljepannor ersatts med mer miljövänliga alternativ. Det finns nu 17 stycken oljepannor kvar i Värmdö kommuns fastigheter.

Energiförbrukningen vid kommunens idrotts- och fritidsanläggningar har under 2015 minskat med 3 % jämfört med 2014. Årets minskning bedöms främst bero på verksamhets- och väderförhållanden.

Under 2015 sattes det upp solceller på taket i Skogsbo. På en skärm i kommuncenter går att följa hur många kWh dessa genererar. Sedan 2013 finns solceller uppsatta på Solbackens förskolas tak. Under 2015 genererade Solbackens solceller 31 000 kWh.

Sedan hösten 2015 släcks kommunhuset ner på helger och vardagar efter klockan 20.00.

³ Indikator beslutad av kommunledningsgruppens för att uppnå kommunstyrelsens inriktningsmål En hållbar kommun.

⁴ Inom ramen för Sveriges ekokommuners Gröna nyckeltal redovisas andel jordbruksmark med miljöstödd för ekologisk odling. Uppgifterna kommer från jordbruksverket.

⁵ Inom ramen för Sveriges ekokommuners Gröna nyckeltal redovisas andel miljöcertifierade förskolor och skolor. Uppgifterna kommer från Håll Sverige Rent och skolverket. Nyckeltalet redovisar de skolor och förskolor som arbetar systematiskt med miljöfrågor enligt en certifierad modell. Utmärkelsen skola för hållbar utveckling, Grön Flagg eller ISO 14001/EMAS. Verksamheter med Grön flagg omfattar från och med 2014 även verksamheter som är på väg mot sin första Grön Flagg-certifiering.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Andelen förnybar och återvunnen energi i kommunens lokaler ⁶	85 %	94 %	95 %	-	Andelen förnybar energi har ökat med en procentenhet sedan 2014. Andelen förnybar elenergi som ingår i dessa siffror uppgår till 100 %.

4.4. Miljöbilar, cyklar och den kommunala bilpoolen

Sedan 2013 samordnar Värmdö kommun delar av sina fordon i en bilpool. Bilpoolen är halvöppen och kommuninvånare kan boka ett antal miljöbilar på kvällar och helger. Under 2015 har bilpoolen utökats med tre nya bilar och består nu av 13 bilar. Samtliga bilpoolsbilar är miljöbilar varav två är elbilar. Under 2015 har kommunen utökat antalet elbilsplatser på parkeringen med sex stycken för att främja nyttjandet av elbilar.

Styrdokument som reglerar den kommunala fordonsflottan och övriga möjligheter att förflytta sig i tjänsten hanteras i kommunens bilpolicy, riktlinjer för internt miljöarbete samt i kommunens energi- och klimatpolicy.

Indikator	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Miljöbilar i kommunorganisationen av totalt antal bilar, andel (%) ⁷	41 %	-	Värmdö kommuns andel miljöbilar är 41 %, vilket är högre än genomsnittet för jämförbara ⁸ kommuner, som är 33 %. Andelen miljöbilar är betydligt högre bland de bilar som hyrs och leasas än bland de bilar som kommunen äger (78 % mot 29 %). Detta förklaras till stor del av att de egenägda bilarna är äldre och dessutom innehåller en hög andel lätta lastbilar. Rapporteringsmetoden är ny för året vilket innebär att resultatet inte är jämförbart med tidigare år.
Privata bokningar i kommunal bilpool	687	-	De 687 bokningarna är fördelat på ett 40-tal användare. Privata bokningar av elbilarna är lågt.
Bokning av kommunala cyklar för resor i tjänst	17 tillfällen med en total tid på ca 65 timmar.	Det totala "cykelarbetet" ska öka med 25 % till år 2020, jämfört med nivån år 2000.	Cykelpoolen startade i september 2014 med fyra cyklar. Under 2015 har kommunen uppfört en inhägnad, takförsedd, cykelparkering för främja cyklingen inom kommunen. Planer på att köpa in fler poolcyklar finns under 2016. Av 2015 års resultat går inte att dra några slutsatser om huruvida målet om ett ökat "cykelarbete" kan komma att uppfyllas.

4.5. Energi- och klimatrådgivning

Värmdö kommun erbjuder kostnadsfri energi- och klimatrådgivning till medborgare, bostadsrättsföreningar och företag inom ramen för ett regionalt nätverk. Rådgivningen ger

⁶ Inom ramen för Sveriges ekokommuners Gröna nyckeltal redovisas andelen förnybar och återvunnen energi i kommunens lokaler.

Uppgifterna rapporteras in av kommunerna själva. I nyckeltalet summeras andelen förnybar värmeenergi och andelen förnybar elenergi.

⁷ Inom ramen för Kommunens kvalitet i korthet redovisas kommunens andel miljöbilar av kommunens totala bilinnehav (både personbilar och lätta lastbilar). Uppgifterna kommer från Miljöfordon syd för alla bilar som kommunen äger själv medan leasing- och hyrbilar rapporteras av ägarbolaget.

⁸ Kommuner som rapporterar till Kommuners kvalitet i korthet

bland annat information om olika uppvärmningssätt för fastigheter och sker via mail och telefon samt i viss utsträckning genom platsbesök.

Under 2015 har fokus legat på riktade rådgivningar till bostadsrättsföreningar samt till så kallade EPBD2-företag⁹. Enligt riktlinjer från Energimyndigheten ska en kommun i Värmdö kommuns storlek erbjuda 12 rådgivningar per år till EPBD2-företag/föreningar. Under 2015 har Värmdö kommun genomfört en rådgivning hos en bostadsrättsförening som omfattas av direktivet om EPBD2. Den främsta anledningen till att Värmdö kommun inte uppnått riktlinjerna har bestått i svårigheter att identifiera potentiella EPBD2- företag/föreningar i kommunen.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde 2015	Kommentar
Antal privatpersoner, företag, och organisationer som kontaktat energirådgivningen via mail och telefon.	45	36	30	-	Resultatet visar att värmdöborna i allt mindre utsträckning vänder sig till energirådgivningen för rådgivning.
Antal rådgivningar på plats hos företag, organisationer och bostadsrättsföreningar (inklusive EPBD2)	2 ¹⁰	6	5	12 EPBD2-besök	Under 2015 genomfördes 5 rådgivningar på plats i Värmdö kommun. Ett av dessa var ett EPBD2-företag. Om Energimyndighetens riktlinjer ska nås bör antalet öka markant kommande år.

4.6. Avfallshantering

Kommunen har bland annat som mål att mängden avfall ska vara oförändrad eller minska, att matavfallsinsamlingen ska öka och att insamling av grovavfall ska öka.

Mängden insamlat avfall i Värmdö kommun ökade mellan 2014 och 2015, både i total mängd och per person. Jämfört med riket låg Värmdö 2015, likt tidigare år, högt om man ser till mängden avfall per person. En förklaring till de höga siffrorna är att kommunen har ett stort antal fritidsboende och att deras avfall räknas in i statistiken.

Insamlingen av matavfall i Värmdö startade 2012 och under 2015 har fokus legat på att öka insamling av matavfall på fastlandet. Intresset från privatpersoner och bostadsrättsföreningar att ansluta sig till insamlingen har varit stort under 2015 och antalet anslutna i enbostadshus ökade med 1100 anslutna. Den totala mängden insamlat matavfall ökade med cirka 48 procent från 2014. I slutet av 2015 var cirka 67 procent av skolor och förskolor i kommunen anslutna till matavfallsinsamlingen och under året har matavfallsinsamling utökats även i Skogsbo.

Det avfall som samlas in behandlas genom rötning och blir till biogas och biogödsel i en biogasanläggning i Huddinge. Det finns för närvarande möjlighet till matavfallsinsamling på fastlandet. För att uppmuntra kompostering av matavfall i skärgården har kommunen infört ett kompostbidrag.

Det finns idag sammanlagt 6 stycken återvinningscentraler i Värmdö (på fastlandet och i

⁹ EPBD2 refererar till ett EU-direktiv ((2010/31/EU) om byggnaders energiprestanda som trädde ikraft 2010. Inom ramen för direktivet ska alla Sveriges kommuner erbjuda energirådgivning till fastigheter som antingen har ett uppvärmningssystem med en effekt på 20kW (50 000 kWh per år) eller högre, eller ett luftkonditioneringssystem med en effekt på 12kW eller mer. Även bostadsrättsföreningar kan omfattas av direktivet.

¹⁰ 2013-års utfall inkluderar ett (1) besök hos privatperson som ett resultat av projektet ”energismart småhus”.

skärgården) och en grovsopfärja finns tillgänglig i skärgården under sommaren. Under 2015 har beslut tagits om att utöka möjligheterna för återvinningen med en ny kretsloppscentral med återbruk i Kil. Under året har även Hemmesta återvinningscentral rustats upp och öppettiderna på kundservice utökats.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål	Kommentar
Mängd avfall ¹¹ per invånare	524 kg per person	527 kg per person	548 kg per person	Mängden avfall ska vara oförändrad eller minska	Den totala mängden, och mängd avfall per invånare har ökat från 2014. Målet om minskad/oförändrad avfallsmängd uppfylls inte.
Mängd hushållsavfall/restavfall	262 kg per person	250 kg per person	240 kg per person		Den totala mängden restavfall/hushållsavfall har minskat sedan 2013 och 2014. Minskningen beror delvis på en ökad utsortering av matavfall.
Insamlat matavfall/ton	280 ton	487 ton	723 ton	Öka insamling av matavfall till biologisk behandling	Insamlingen av matavfall har ökat från 487 ton år 2014 till ca 723 ton år 2015.
Antal enbostadshus som är anslutna till matavfallsinsamling	1200	2800	3 900		Ansluta enbostadshus har mer än tredubblats sedan 2013. Vid utgången av 2015 var även ca 2400 hushåll i flerbostadshus anslutna till matavfallsinsamlingen.
Insamlad mängd grovavfall	9 920 ton	10 490 ton	11 724 ton	Öka insamling av grovavfall	Mängden grovavfall har ökat mellan åren 2014 och 2015. Grovavfall samlas idag in på Brunn, Hemmesta, Djurö ÅVC och i skärgården.

4.7. Kommunal VA- försörjning

I enlighet med gällande VA-planering har kommunen under 2015 fortsatt arbeta med utbyggnation av kommunalt vatten och avlopp. Arbetet pågår både i förändrings- och centrumområden och har under året skett i Stavsnäs, Torshäll och Fladenvägen. Under 2015 har 165 fastigheter med sammanlagt 365 lägenheter (villor och flerbostadshus) anslutits till det kommunala VA-nätet. Ett 30-tal av anslutningarna var belagda till Stavsnäs. I Gustavsberg (Porslins kvarteren) var det två fastigheter med sammanlagt 103 lägenheter som fick förbindelsepunkt.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål	Kommentar
Folkbokförda med kommunalt VA	26 526	26 979	27 693	Anslutna till kommunalt VA ska öka	Antal anslutna ökar

4.8. Inventering av enskilda avlopp

År 2020 ska alla fastigheter i Värmdö kommun ha godkända avlopp. Det betyder att ca 8000 avlopp ska ha åtgärdats till dess. I enlighet med gällande åtgärdsplan för enskilda avlopp

¹¹ Mängden insamlat avfall inkluderar här: restavfall, matavfall, grovavfall och farligt avfall. Siffrorna inkluderar inte el-avfall och avfall som Förpacknings-och tidningsinsamlingen (FTI) ansvarar för.

pågick i kommunen under 2015 ett intensivt arbete med inventeringar av enskilda avlopp. Enligt planen skulle 1000 avlopp inventeras 2015. Under 2015 omfattade inventeringsarbetet ca 950 fastigheter och resulterade i 697 inventerade avlopp. Ca 90 procent av årets inventerade avlopp fick någon form av krav på åtgärd. De områden som var föremål för årets inventeringar var Vindö, Ingarö och Fågelbrolandet.

Under året har även tillgängligheten via drop-in besök hos kommunen i frågor som rör fastighetsärenden utökats.

Indikator	Utfall 2015	Målvärde 2015	Kommentar
Antal inventerade avlopp	697	1000st	Inventeringarna har under 2015 mer än fördubblat inventeringarna jämfört med 2014. Målet om 1000 inventeringar nås dock inte. Investeringstakten måste öka för att uppnå målet om alla fastigheters godkända avlopp 2020.

4.9. Kollektivtrafik

I all samhällsplanering prioriteras kollektivtrafik. Som en del av Värmdös utvecklingsstrategi ska kommunen bygga infartsparkeringar i kollektivtrafknära lägen i tätorter för att underlätta pendling för kommunens medborgare. Detta i enlighet med kommunens översiktsplan 2010-2030.

Vid 2015 års slut fanns 1385 infartsparkeringar i Värmdö kommun varav 36 tillkom under 2015. Årets nytillkomna platser ligger i Fågelbro. I dagsläget är beläggningen på Fågelbro-parkeringen ca 50 procent. På infartsparkeringar belägna i centrala lägen är beläggningen alltid närmare 100 procent.

Under 2015 gav kommunfullmäktige i uppdrag till tekniska nämnden att utreda tänkbara pendelparkeringar i kollektivnära lägen i samråd med SL. Även andra platser i samverkan med fastighetsägare. Platserna ska vara med flexibla tider. Utredningen pågår enligt plan.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Antal infartsparkeringar	1367	1349	1385	-	Utfallet redovisar faktiska infartsparkeringar vid utgången av varje redovisat år.

Många av Värmdös medborgare är beroende av kollektivtrafiken och tillgängligheten är därmed viktig. Under 2013 till 2015 ökade bussavgångarna till och från Värmdö och under 2015 fick Värmdö en ny linje, 468:an till Hålludden. 2016 kommer busstätheten i Värmdö kommun däremot att minska, då ett 60-tal avgångar per dygn dras in. Även en linje kommer att dras in och kommunen kommer återigen ha 30 linjer.

Andelen som väljer kollektivtrafik framför bilen är lägre i Värmdö än i andra perifera kommuner i kommunen. Kollektivtrafikandelen (anger andel av motoriserade resor som sker med kollektivtrafik) ligger på ca 20 procent i Värmdö.

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Kommentar
Antalet påbörjade resor från Värmdö kommun per vardagsdygn ¹²	17600	18200	19000	Antalet påbörjade resor med kollektivtrafik ökade med cirka 7 % mellan 2012 och 2014. Under samma period ökade befolkningen med cirka 3 %.
Personbilar i trafik per tusen invånare ¹³	344	348	351	Resultatet visar att antalet personbilar ökar i kommunen liksom biltätheten hos kommunens invånare.

4.10. Gång- och cykelnät

Värmdö satsar på att gång- och cykelvägar (GC-vägar) ska öka. För att nå målet satsar kommunen 10 miljoner per år på nya gång- och cykelvägar med syfte att skapa ett sammanhängande stråk och knyta samman dessa med regionens cykelstråk, kommunens skärgårdsbryggor och kommunens prioriterade förändringsområden. Sedan 2013 har kommunen en gång- och cykelplan som bland annat visar vilka stråk som är prioriterade för att höja trafiksäkerheten och tillgängligheten i det befintliga nätet. Under 2015 byggdes 1 km ny GC-väg.

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Antal kilometer gång- och cykelvägar i Värmdö kommun, nyutbyggnad	1 km	4 km	1 km	7 km/år	2015- års utbyggnad avser Brunn - Fagerdalavägen Målvärdet är inte uppfyllt för 2015. Flera utbyggnadsetapper pågår men är inte färdigställda varför målvärdet inte uppfylls på årsbasis.

4.11. Gustavsbergsprojektet

Under namnet Gustavsbergsprojektet arbetar kommunen parallellt med flera detaljplaneområden i centrala Gustavsberg. Projektet innebär en omfattande stadsutveckling där det planeras för bland annat bostäder, offentliga platser, handel, förskola, församlingshem, en park samt en ny bussterminal. Projektet har delats upp i sju olika områden; Porslins kvarteren, Gustavsbergs centrum, Kvarnbergsterrassen, Vattentornsberget, Strandvik, Mariaterrassen, Gustavsbergs hamn.

Gustavsbergsprojektet har gått in i en genomförandefas genom att två av detaljplanerna vunnit laga kraft; Porslins kvarteren och Mariaterrassen. I Porslins kvarteren, där ca 1700 lägenheter kommer att byggas, pågick under 2015 utbyggnaden av de kommunala anläggningarna för fullt. Flera av byggherrarna har ansökt om och beviljats bygglov och även kommit igång med byggnationen av bostäder. Den pågående exploateringen innebär även att förorenad mark i området saneras. Den första inflyttningen skedde under 2015 och vid årsskiftet var 62 nya lägenheter inflyttade.

Under 2015 beslutade kommunstyrelsens planutskott att genomföra parallella uppdrag inom fyra delområden i Gustavsberg; Vattentornsberget, Stadsparken, Centrum och Kråkberget. Parallella uppdrag beräknas vara klart våren 2016 och kommer ligga till grund för det kommande detaljplanearbetet. Programmet för parallella uppdrag anknyter till mål och visionsdokument för Gustavsbergs stadsutveckling. I uppdragsbeskrivningen ställs krav på arkitekterna kopplade till bl.a. grönstrukturplan för Gustavsberg från 2014.

¹² Utfallen har hämtats från SL.

¹³ Siffrorna har hämtats från SL och innefattar endast bilar ägda av fysisk person, det vill säga ej leasingbilar.

I enlighet med det miljöprogram som antogs av fullmäktige 2011 ställs höga miljökrav när Gustavsberg utvecklas. Byggherrar är bundna till kraven genom exploateringsavtal och kommunen ska följa programmet i planering och utbyggnad av gemensamma anläggningar mm. Bland annat ställs krav på att energianvändningen i nya bostadshus är max 66 kWh/kvm Atemp. Kravet är fyrtio procent lägre än normen enligt Boverkets byggregler. När en detaljplan inom Gustavsbergsprojektet går in i ett genomförandeskede påbörjas en uppföljning av programmets krav och rekommendationer. I dagsläget pågår utbyggnation i porslinskvarteren (detaljplan Fabriksstaden) och uppföljning av programmet har påbörjats.

Indikator	Utfall 2015	Målvärde	Kommentar
Energianvändning i nybyggnation bostadshus, kWh/kvm Atemp och år	Stenas fastighet redovisar en energibalansberäkning om 61,5 kWh/kvm Atemp och år för sin uppförda fastighet i Porslinskvarteren.	Max 66 kWh/kvm Atemp och år.	Stena fastigheter är den enda byggherren som kunnat mäta verklig energianvändning för 2015. Stenas resultat visar på att energikrav hålls och målet uppfylls gällande Stenas fastighet. Flera byggherrar följer klassificeringen miljöbyggnad silver vilket innebär 67,5 kWh/kvm och år och flertalet har gjort energiberäkningar som pekar på en lägre energianvändning än 66 kWh/kvm Atemp och år.

4.12. Skydd av natur- och grönområden

Naturen i Värmdö präglas av närheten till havet och det gamla odlingslandskapet. Här finns stora områden med skyddad natur, naturreservat, skyddad våtmark, fågel- och salskyddsområden och fredningsområden för fisk. Värmdö har större områden av skyddad natur än många andra kommuner i Sverige.

I Värmdö finns 44 naturreservat. De flesta reservaten finns i ytterskärgården men några områden ligger i närheten av Gustavsberg och på de stora öarna med fast vägförbindelse och är lätta att nå. Ett exempel är Ösbyträsk naturreservat som förvaltas av Värmdö kommun. Under 2015 påbörjades utredningar kring bildande av naturreservat i Eriksbergsskogen och för Horssten. Handlingsplan för naturreservatbildande återfinns i kommunens naturreservatplan som antogs av (dåvarande) samhällsplaneringsnämnden 2013.

Som ett led av framtagande av den grönstrukturplan för Gustavsberg som togs av fullmäktige 2014 påbörjades under 2015 en utredning kring skydd av ekmiljöer i Gustavsberg genom biotopskydd. Beslut om att inrätta fyra nya biotopskyddsområden i området fastställdes av fullmäktige i början av 2016. Under 2015 har kommunen tagit fram tre nya skötselplaner för tätortsnära naturområden. Farsta gravkullar, Ebbalund och Kråkberget är de områden som har fått nya skötselplaner.

Indikator	Utfall 2000	Utfall 2011	Utfall 2014	Kommentar
Andel skyddad natur ¹⁴	8,5 %	10 %	11 %	Värmdö kommuns andel skyddad natur var 2014 11 %, vilket är högre än genomsnittet för deltagande kommuner, som är 5,4 %. Sedan 2000 har andelen skyddad natur i Värmdö kommun ökat med 2,5 procentenheter. Siffror från 2015 har ännu inte inrapporterats.

¹⁴ Inom ramen för Sveriges ekokommuners Gröna nyckeltal redovisas andelen skyddad natur. Uppgifterna hämtas från Statistiska centralbyrån. Nyckeltalet avser skyddad land- och vattenareal i nationalparker, naturreservat och biotopskyddsområden, som andel av kommunens totala areal. Naturvårdsområden och djur- och växtskyddsområden ingår inte.

Verksamhetsuppföljning 2015

- Uppföljning av uppdrag
- Uppföljning av inriktnings- och effektmål

Innehåll

Uppdragsuppföljning	4
1 Inledning	4
2 En hållbar kommun	5
2.1 Kommunstyrelsen	5
2.2 Näringslivsnämnden.....	5
2.3 Kultur- och fritidsnämnden	6
2.4 Tekniska nämnden	6
3 Inflytande och dialog	7
3.1 Kommunstyrelsen	7
3.2 Utbildningsnämnden.....	7
3.3 Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	7
3.4 Näringslivsnämnden.....	8
3.5 Kultur- och fritidsnämnden	8
3.6 Tekniska nämnden	9
4 Omsorg och trygghet	9
4.1 Kommunstyrelsen	9
4.2 Utbildningsnämnden.....	10
4.3 Socialnämnden	10
4.4 Vård- och omsorgsnämnden	10
4.5 Näringslivsnämnden.....	11
4.6 Kultur- och fritidsnämnden	11
4.7 Tekniska nämnden	11
5 Livslångt lärande för livet och arbetslivet	11
5.1 Kommunstyrelsen	11
5.2 Utbildningsnämnden.....	12
5.3 Näringslivsnämnden.....	13
5.4 Kultur- och fritidsnämnden	13
6 Ledarskap och medarbetarskap	15
6.1 Utbildningsnämnden.....	15
7 Resurshushållning	15
7.1 Kommunstyrelsen	15
7.2 Utbildningsnämnden.....	16
7.3 Vård- och omsorgsnämnden	16
7.4 Näringslivsnämnden.....	16
7.5 Tekniska nämnden	17
Måluppföljning	17

8 Inledning.....	17
9 En hållbar kommun.....	18
9.1 Kommunstyrelsen	19
9.2 Bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnd	21
9.3 Socialnämnden.....	21
9.4 Näringslivsnämnden.....	22
9.5 Kultur- och fritidsnämnden	23
9.6 Tekniska nämnden	24
10 Inflytande och dialog	24
10.1 Kommunstyrelsen	24
10.2 Bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden	28
10.3 Kultur- och fritidsnämnden	28
11 Omsorg och trygghet	29
11.1 Kommunstyrelsen	29
11.2 Utbildningsnämnden.....	31
11.3 Socialnämnden.....	33
11.4 Kultur- och fritidsnämnden	34
12 Livslångt lärande för livet och arbetslivet	34
12.1 Kommunstyrelsen	35
12.2 Utbildningsnämnden.....	36
12.3 Näringslivsnämnden.....	43
12.4 Kultur- och fritidsnämnden	44
13 Ledarskap och medarbetarskap	44
13.1 Kommunstyrelsen	44
14 Resurshushållning.....	46
14.1 Kommunstyrelsen	47
14.2 Teknisk nämnd	48

Uppdragsuppföljning

1 Inledning

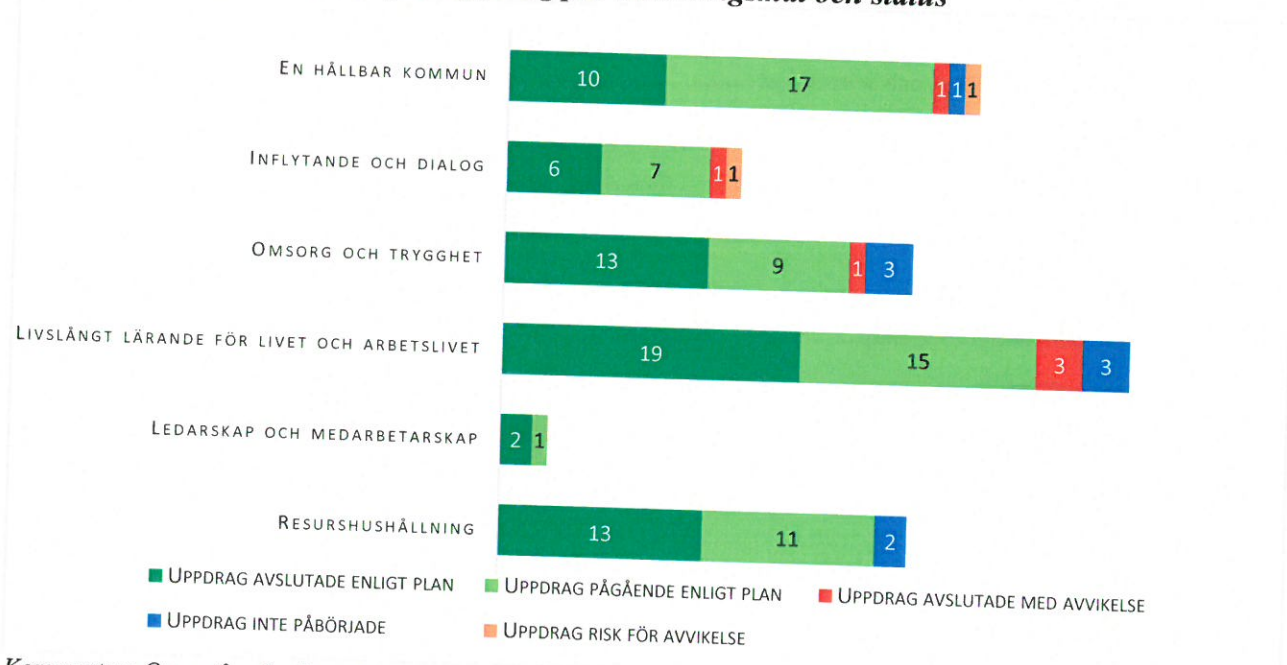
Uppdragsuppföljningen omfattar uppdrag från följande nämnder:

- Kommunstyrelsen
- Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden
- Kultur- och fritidsnämnden
- Näringslivsnämnden
- Socialnämnden
- Tekniska nämnden
- Utbildningsnämnden
- Vård- och omsorgsnämnden.

Inga uppdrag finns att återrapportera från kommunfullmäktige och överförmyndarnämnden.

Under 2015 har Värmdö kommuns nämnder och kommunstyrelsen sammanlagt gett förvaltningen 140 uppdrag. 69 uppdrag har avslutats under året, varav sex med avvikelse. 60 uppdrag är pågående enligt plan och bereds av förvaltningen. Uppdrag har lämnats inom ramen för samtliga inriktningsmål. Fördelningen av uppdrag per inriktningsmål samt status för utdelade uppdrag, per februari 2016, framgår av nedanstående diagram.

Diagram 1 Sammanställning av uppdrag per inriktningsmål och status

Kommentar: Ovanstående diagram visar antalet uppdrag per inriktningsmål som nämnderna sammantaget lämnat under 2015 och uppdragens status per den 29 februari 2016.

2 En hållbar kommun

Under 2015 har nämnderna sammanlagt delat ut 30 uppdrag som har bäring på inriktningsmålet en hållbar kommun. Av dessa har elva uppdrag avslutats varav ett med avvikelse. Ett uppdrag är inte påbörjat, 17 uppdrag pågår enligt plan medan det finns risk för avvikelse för ett uppdrag.

Nedan följer respektive nämnds uppdragsuppföljning tillsammans med eventuella kommentarer.

2.1 Kommunstyrelsen

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
 Budget 2013: Överens-kommelse med den sociala ekonomins föreningar	Pågående enligt plan	En utredningskommitté har tillsatts med uppdrag att påbörja arbetet med en överenskommelse mellan kommunen och den sociala ekonomins föreningar och andra sammanslutningar.
 Revidering av kriterier i hyresavtal för Sandfältet	Avslutad enligt plan	Under våren har möten hållits med Eknö Hemman och kommunen för att möjliggöra för olika grupper av bostadssökande att hyra lägenheter på Sandhamn. Kriterierna i hyresavtalen bedöms inte behöva revideras utan praktiska lösningar tros kunna finnas inom ramen för det befintliga regelverket.
 Uppföljning 2016 av övergång till Storstockholms bostadsförmedling	Ej påbörjad	En uppföljning av övergången av Värmdö kommuns bostadsförmedling till Stockholms kommer att genomföras i enlighet med plan under 2016.
 Förbifart Gustavsberg	Avslutad enligt plan	Uppdraget att utreda förutsättningar för en vägpassage nordväst om Gustavsberg redovisades vid kommunstyrelsens sammanträde den 3 juni 2015.
 Programhandling för trygghetsboende vid Djuröhemmet	Pågående enligt plan	Vård- och omsorgsnämnden har i samband med uppdraget att ta fram programhandling för trygghetsboende vid Djuröhemmet hemställt till tekniska nämnden om utbyggnad av Djuröhemmet avseende cirka 16 lägenheter samt gemensamhetslokaler fördelade i två enheter.
 Tomträttsavtal för hyresrätter i Porslinskvarteren	Avslutad enligt plan	Markanvisningsavtal har tecknats med SKB avseende kvarter A samt Riksbyggen avseende kvarter B och C vid Porslinskvarteren inom detaljplan Fabriksstaden.
 Policy för kommunal medfinansiering av gästbryggor	Pågående enligt plan	I samband med ansökan till kommunstyrelsen om medfinansiering av en gästbrygga beslutades att en policy för denna typ av ärenden skulle tas fram. En övergripande policy för kommunalt stöd till föreningar beräknas redovisas under våren 2016.
 Revidering av bilpolicy	Pågående enligt plan	Ärendet bereds inom förvaltningen och beräknas redovisas för kommunstyrelsen under våren 2016.
 Medborgardialog om vägpassage nordväst om Gustavsberg	Pågående enligt plan	Kommunstyrelsen har under hösten antagit en preliminär tidplan för genomförande av medborgardialog om en vägpassage nordväst om Gustavsberg. Medborgardialoger kommer ske i april 2016.
 Markanvisning för förskola i Porslinskvarteren	Avslutad enligt plan	Kommunstyrelsen beslutade den 13 januari 2016 att godkänna tomträttsavtal avseende förskola i Porslinskvarteren.
 Förbifart Hemmesta	Pågående enligt plan	Uppdraget att utreda förutsättningar för förbifart Hemmesta bereds inom förvaltningen.
 E-förslag om tidigareläggande av bildandet av Ekedalsskogens naturreservat	Pågående enligt plan	Ärendet bereds inom förvaltningen.
 Flexibel parkeringsnorm	Pågående enligt plan	En flexibel parkeringsnorm kommer testas och utvärderas i Gustavsbergsprojektet.
 Sveviatomten	Pågående enligt plan	Den s.k. Sveviatomten ska detaljplaneläggas för bostäder, arbetsplatser och samhällsnytta (infartsparkering, ÄVS, mm).
 Justering av kommungränsen mellan Värmdö och Nacka - Kil 1:1 och Västra Ekedal 1:23 m.fl.	Pågående enligt plan	Ärendet bereds inom förvaltningen.

2.2 Näringslivsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
 Uppdrag att utforma en policy för ansökan om	Avslutad enligt plan	2015-09-10, NÄN §41 - policyn kommer att ingå i den övergripande översynen av föreningsbidrag. Ärendet är överfört till annan sektor.

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
bidrag till turist- och besöksnäringen i Värmdö kommun		
✓ Uppdrag till kontoret att återkomma med en första processplan till näringslivsstrategin för 2015-2016	Avslutad enligt plan	2015-12-03 NÄN §60 Presentation processplan Näringslivsstrategi 2017-2020.
▶ Processplan Näringslivsstrategi återkommer som en stående informationspunkt på varje nämnd, nämndbeslut 2016-01-21, § 2	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

2.3 Kultur- och fritidsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✗ Konstnärlig gestaltning i centrala Gustavsberg	Avslutad med avvikelser	Det gemensamma projektet med att uppföra ett konstverk utfört av Tomas Saraceno i centrala Gustavsberg har avslutats genom nämndens beslut den 24 november 2016. Förvaltningen utreder och kommer under 2016/2017 lämna förslag på alternativ utsmäckning av centrala Gustavsberg.
✓ Inrättande av konsthallsråd för Gustavsbergs Konsthall	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Ett konsthallsråd för Gustavsbergs Konsthall har inrättats. Ett första sammanträde genomfördes under hösten 2015.
✓ Taxor och avgifter för Gustavsbergs Porslinsmuseum	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Beslut om taxor och avgifter för Gustavsbergs Porslinsmuseum fastställdes av kommunfullmäktige under hösten 2015.
▶ Övertagande av idrottsanläggningen Ekvallen	Pågående enligt plan	Kultur- och fritidsnämnden har ställt sig positiv till övertagande av idrottsanläggningen Ekvallen. Ett övertagande ska beslutas av kommunfullmäktige. När Ekvallen ägs av Värmdö kommun är kultur- och fritidsnämnden förhållningsbara av anläggningen.
▶ 11-mannakonstgräsplan och spontanidrottsplats i centrala Gustavsberg	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Benämning av upplevelsecentret/kulturhuset i Gustavsbergs hamn	Pågående enligt plan	Namntävlingen har pågått under december 2015/januari 2016 i enlighet med process som fastställts av kultur- och fritidsnämnden. Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Samtliga kommunala badplatser kompletteras med picknickplatser och andra aktivitetshöjande åtgärder.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Genomföra en strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar samt "kulturscenen", där även föreningslivets synpunkter beaktas. Tidsperspektivet är 2017 – 2030	Pågående enligt plan	En strategisk analys av det långsiktiga behovet av idrotts- och fritidsanläggningar påbörjades under hösten 2015 baserad på aktuell befolkningsprognos som sträcker sig fram till 2023.

2.4 Tekniska nämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
II Utreda och föreslå en utformning för elavtal gällande laddstolpar samt hur kunder betalar för den energi som hen tankar i sitt fordon. Uppdraget ska redovisas senast november 2015	Risk för avvikelser	Sektorns har skannat av marknaden och har ännu inte hittat lämplig samarbetspartner. Uppdraget fortgår under 2016.
✓ Sektorn ges i uppdrag att senast i maj återkomma med förslag på	Avslutad enligt plan	Förslag på ny taxekonstruktion har redovisats på Tekniska nämnden den 12 maj.

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
hur vi ska få renhållningskollektivets budget i balans.		
✓ Sektorn ges i uppdrag att redovisa kostnader för matavfallshämtning. Hur har det finansierats idag? Vad är de förväntade kostnaderna? Vad är en principiellt korrekt modell för detta?	Avslutad enligt plan	Vi har redovisat hur matavfallet finansieras och kostnader för matavfallshämtning på Tekniska nämnden den 12 maj. Där redovisade vi även förslag på taxemodell för Värmdö kommun som antogs av kommunfullmäktige inför budget 2016. Enligt miljöbalken framgår att avgiften får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshandling främjas. Det finns inga principiella regler för hur stor styrningen ska vara utan kommunfullmäktige fastställer nivån på de olika avgifterna.
▶ Avdelningarna får i uppdrag att återkomma med en redovisning över tänkbara pendelparkeringar i kollektivnära lägen i samråd med SL. Även andra platser i samverkan med fastighetägare. Platserna ska vara med flexibla tider.	Pågående enligt plan	Uppdraget uppstartat och fortsätter under 2016.

3 Inflytande och dialog

Under 2015 har nämnderna sammanlagt delat ut 15 uppdrag som har bäring på inriktningsmålet inflytande och dialog. Av dessa har sju uppdrag avslutats, varav ett med avvikelse. Sju uppdrag pågår enligt plan, medan det finns risk för avvikelse för ett uppdrag.

Nedan följer respektive nämnds uppdragsuppföljning tillsammans med eventuella kommentarer.

3.1 Kommunstyrelsen

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Hearing ungdomsting	Avslutad enligt plan	Ungdomshearing och ungdomsting har genomförts under första halvåret 2015. För årets verksamhet bestämde tinget att prioritera följande frågor: bostäder för unga, trygghet och säkerhet i utemiljö, tryggare Gustavsbergs centrum, högre tillgänglighet till kollektivtrafik samt ökad andel ekologisk mat i skolan.
▶ Utveckla medborgardialog med unga	Pågående enligt plan	Utvärdering av befintligt arbete med ungdomsinflytande/ medborgardialog med unga är genomförd. En omvärldsanalys med syfte att skapa en bild av framgångsrika metoder och tillvägagångssätt är påbörjad. Två heldagsworkshops med syfte att utveckla medborgardialog med unga genomfördes första veckan i januari. En referensgrupp med åtta ungdomar har bildats för att arbeta med uppdraget. Referensgruppen kommer att arbeta med uppdraget under våren 2016.

3.2 Utbildningsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ 151008 § 77 Återrapportering utifrån Skoldialogen	Avslutad enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

3.3 Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Se över information till nämnden om nya ärenden som avser:a) bygglovsansökan för flerbostadshus) gemensam bygglovsansökan för flera enbostadshus	Avslutad enligt plan	Rutiner och arbetssätt har setts över och information kommer fortlöpande att lämnas till nämnden.
✓ I samband med budgetarbetet inför 2016 ges	Avslutad enligt plan	Rapport har gjorts till nämnden i oktober. Av redovisningen framgår att ge-

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
avdelningschefen, för bygg-, miljö och hälsoskydd, i uppdrag att se över debiteringspliktiga områden samt riktlinjerna kring kommunikationen om hur debitering sker samt motiveringen av besluten. Redovisning till nämnden sker i oktober 2015.		nomlysning av frågan har skett. Arbetet med genomgång av debiteringspliktiga områden samt hur kommunikationen sker i samband med debitering samt hur besluten motiveras har påbörjats.
✓ En genomlysning av frågan gällande skyltavgiften görs, och vid behov även en översyn av taxepincipen, inför att avgiften fastställs av kommunfullmäktige i budgeten för 2016.	Avslutad enligt plan	Rapport har gjorts till nämnden i oktober. Av redovisningen framgår att genomlysning av frågan har skett. Ett ytterligare uppdrag från KF 2015-10-21, § 190, framgår att ett annat system för bygglovsavgifter ska tas fram där det framgår vad nybyggnaden/tillbyggnaden kommer kosta.
▶ Nämnden ges i uppdrag att ta fram ett annat system för bygglovsavgifter där det är lättare för medborgarna att se vad deras nybyggnad/tillbyggnad kommer att kosta. Redovisas senast i maj 2016.	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

3.4 Näringslivsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Uppdrag att ta fram ett strategidokument för mandatperioden utifrån beslutade mål med en årligen uppdaterad handlingsplan	Avslutad med avvikelse	2015-09-10, NÄN § 39 Näringslivsstrategi 2015-2018 Nämndbeslut att anta Näringslivsstrategin för 2015-2016. Uppdrag till förvaltningen att ta fram processplan för att ta fram Näringslivsstrategi för 2017-2020.

3.5 Kultur- och fritidsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Uppdrag att utreda hur framtidens dialog med föreningslivet kan utformas	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Förvaltningen har genomfört en utredning om hur framtidens dialog med föreningslivet kan utformas. Kultur- och fritidsnämnden beslutade om dialogformerna vid sammanträde 21 april 2015. Dialogen genomförs och utvecklas löpande.
▶ Under 2016 tillgängliggöra ett publikt webbregister över kända föreningar och organisationer med syftet att medborgarna snabbt ska kunna hitta fritidsaktiviteter.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Öka samarbetet med kulturföreningar, hembygdsgräddor och liknande föreningar och intressenter med syfte att öka förståelsen och intresset för den lokala natur- och kulturmiljön.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Utreda möjligheten att gemensamt med idrotts och föreningslivet genomföra ett årligt återkommande lopp enligt "alla-kan" modellen.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
 Informera och uppmuntra samtliga verksamheter under nämndens ansvarsområde att aktivt söka pengar för att uppmärksamma 250års jubileum av tryckfrihet.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
 Förenkla medborgarnas överblick över lokaltillgången på kommunens hemsida.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016. Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tagit initiativ till och påbörjat ett gemensamt projekt kring boknings- och bidragssystem. Värmdö kommun planerar preliminärt att delta i projektet som syftar till att bland annat förenkla och förbättra medborgarnas tillgång till lokalbokningsinformation.

3.6 Tekniska nämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
 Park i Porslinskvarteren	Risk för avvikelse	Namnförslag kommer att tas fram tillsammans med representanter från Kultur och fritidsavdelningen under sommaren 2016.

4 Omsorg och trygghet

Under 2015 har nämnderna sammanlagt delat ut 26 uppdrag som har bäring på inriktningsmålet omsorg och trygghet. Av dessa har 14 uppdrag avslutats, varav ett med avvikelse. Nio uppdrag pågår enligt plan medan tre uppdrag inte är påbörjade.

Nedan följer respektive nämnds uppdragsuppföljning tillsammans med eventuella kommentarer.

4.1 Kommunstyrelsen

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
 Avtal med Värmdö Bostäder om lägenheter för nyanlända flyktingar och ensamkommande barn och ungdomar	Avslutad med avvikelse	Av ägardirektiv antagna av kommunfullmäktige den 26 mars 2014 till Värmdö Bostäder AB framgår bl.a. att bolaget ska medverka till anskaffning av bostäder för kommunens bostadssociala behov samt medverka till att andrahandskontrakt för flyktingar som bor i bolagets lägenheter omvandlas till förstahandskontrakt efter två år utan anmärkning. Avtal med Värmdö Bostäder AB om tilldelning av lägenheter för mottagande av nyanlända flyktingar och ensamkommande barn har inte kunnat tecknas.
 Avtal med Värmdö Bostäder om förskola i Charlottendal	Avslutad enligt plan	Kommunfullmäktige beslutade den 16 december 2015 att teckna exploateringsavtal och köpeavtal med JM AB om utbyggnad inom Charlottendal. Utbyggnaden omfattar en förskola.
 Skrivelser om stöd till EU-migranter i Värmdö kommun	Avslutad enligt plan	I samband med kommunstyrelsens sammanträde i mars överlämnades två skrivelser avseende EU-migranter i Värmdö kommun. De båda skrivelserna har besvarats och redovisats för kommunstyrelsen.
 Skrivelse angående ej verkställda beslut	Avslutad enligt plan	Åtgärder för att minska antalet ej verkställda beslut har redovisats. Antalet ej verkställda beslut har minskat under 2015.
 Utvärdering 2016 av Trygghetsrådet i Värmdö	Ej påbörjad	Utvärdering av Trygghetsrådet i Värmdö kommer att genomföras under andra halvåret 2016.
 Situationen inom individ- och familjeomsorgen	Avslutad enligt plan	Personal-, rekryterings- och ärendesituationen inom individ- och familjeomsorgen redovisades för kommunstyrelsen den 13 januari 2016.
 Genomlysning av vård- och omsorgsnämndens verksamheter	Pågående enligt plan	Ärendet redovisas på kommunstyrelsens sammanträde den 9 mars 2016.
 Redogörelse om det lokala trygghetsskapande arbetet (Trygghetsrådet i Värmdö)	Pågående enligt plan	I enlighet med Trygghetsrådets arbetsordning ska kommunstyrelsen få en redogörelse om det lokala trygghetsskapande arbetet i samband med halvårsbokslut och bokslut. För bokslutet 2015 redovisas detta inom ramen för verksamhetsuppföljning av inriktningsmålet Omsorg och trygghet.

4.2 Utbildningsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ 150423 § 42 Kompetens inom hjärt- och lung-räddning	Avslutad enligt plan	Förvaltningen redovisade 2015-06-04 ärendet för nämnden. Samtliga kommunala skolor och förskolor har inkommit med information för sammanställning av kompetensnivå. Även friskolor har erbjudits att inkomma med redovisning, vilken en fristående grundskola gjort. På några av förskolorna och skolorna har all personal genomgått utbildning. Flertalet förskolor och skolor har planerat ett nytt utbildningstillfälle under hösten 2015.
■ 151008 § 84 Skolpoliser vid grundskolorna	Ej påbörjad	Ingen kommentar har lämnats.
■ 151105 § 99: Kampanj mot droger och ökad trygghet på Värmdö	Ej påbörjad	Ingen kommentar har lämnats.

4.3 Socialnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
▶ Åtgärdsplan för beroendevård: Uppdrag att ge löpande uppföljning av åtgärdsplanen vid varje budgetuppföljning samt utvärdera planen inför budgetår 2017 med förslag till förändringar	Pågående enligt plan	Redovisning sker senare under våren 2016
▶ Personliga ombud: Uppdrag att återkomma senast 1 februari 2016 med utvärdering av avtalet med personliga ombud.	Pågående enligt plan	Redovisning sker senare under våren 2016
✓ Plan för 1 miljon kr i förebyggande insatser	Avslutad enligt plan	Beslut i SCN 3/2-2016

4.4 Vård- och omsorgsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ VON 150324 § 33: Riktlinjer medflyttad särskilt boende	Avslutad enligt plan	Ärendet är behandlat av pensionärsrådet 2016-01-25 Riktlinjer beslutades av VON 2016-01-26
✓ VON 150324 § 33: Redovisning och översyn av bidrag till lokala föreningar	Avslutad enligt plan	Redovisning gavs till VON 2015-06-09
✓ FNÄ 2013-11-19 §69 Genomföra en genomlysning inom informations- och teknikområdet	Avslutad enligt plan	Genomlysning redovisad i VON 2015-03-24
▶ VON 150324 § 24:2 IKT strategi för omsorg- och vålfärdsssektorn.	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
▶ VON 150609 § 45: Avgift trygghetslarm	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
▶ VON 160126 § 4 Utvärdering av riktlinjer för parboende i särskilt boende	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

4.5 Näringslivsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Uppdrag att göra en analys för hur vår beredskap ser ut när det gäller flyktingmottagande	Avslutad enligt plan	2015-10-15, NÅN §50 Analys av beredskap för ökat mottagande av nyanlända Värmdö kommun
🟢 Ny överenskommelse om mottagande av nyanlända, nämndbeslut 2015-12-03, §68	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

4.6 Kultur- och fritidsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Utredda hundlekplatser	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Förvaltningen har utrett möjligheten att anlägga ytterligare hundlekplatser. Nämnden beslutade om utredningen vid sammanträde 19 maj. Utredningen visar att en hundlekplats ska anläggas i Hemmesta och att möjligheterna i Gustavsberg fortsatt ska undersökas.
🟢 Uppdrag till förvaltningen att under 2015 färdigställa en hundlekplats i Hemmesta och fortsätta bevaka möjligheterna i Gustavsberg	Pågående enligt plan	Entreprenadarbete med att anlägga en hundlekplats i Hemmesta (Bosses backe) påbörjades under hösten 2015. Hundlekplatsen kommer att kunna börja användas under våren 2016.
✓ Ett nyttjanderättsavtal avseende marken för hundlekplats i Hemmesta ska upprättas (2015-05-19, §41)	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört då ett nyttjanderättsavtal avseende hundlekplatsen är upprättat.

4.7 Tekniska nämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Sektorn ges i uppdrag att redovisa trafiksituationen vid skolorna	Avslutad enligt plan	Uppdraget redovisades muntligt vid nämndmötet den 12 maj.

5 Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Under 2015 har nämnderna sammanlagt delat ut 40 uppdrag som har bäring på inriktningsmålet livslångt lärande för livet och arbetslivet. Av dessa har 22 uppdrag avslutats varav tre med avvikelse. Tre uppdrag är inte påbörjade medan 15 uppdrag pågår enligt plan.

Nedan följer respektive nämnds uppdragsuppföljning tillsammans med eventuella kommentarer.

5.1 Kommunstyrelsen

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
🟢 Kommunalt beredskapsansvar inom omsorg, förskola och skola	Pågående enligt plan	En utredning av det kommunala beredskapsansvaret genomförs inom förvaltningen och beräknas redovisas för kommunstyrelsen under våren 2016.
✓ Sommarjobb 2015	Avslutad enligt plan	Sommarjobb har anordnats i enlighet med uppdrag.
🟢 Uppförande av upplevelsecenter	Pågående enligt plan	Programhandling har framtagits i enlighet med uppdraget. Förfrågningsunderlaget för byggentreprenaden annonserades på e-avrop den 7 januari 2016.
✗ Budget 2015: Avtal med KTH	Avslutad med avvikelse	Under 2015 har ett bostadspolitiskt seminarium genomförts där samverkansformer diskuterats med fyra institutioner vid KTH: fastigheter och byggande; fastighetsekonomi; byggvetenskap samt samhällsbyggnad. Då KTH centraliserar all grundutbildning är en regional etablering inte aktuell för KTH.
✓ Skrivelse om IT för Värmdös seniorer	Avslutad enligt plan	I samband med kommunstyrelsens sammanträde i mars överlämnades en skrivelse om IT för Värmdös seniorer. Under hösten har möjligheter som

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
		finns för IT-utbildning för seniorer redovisats för kommunstyrelsen. Skrivelsen har därmed besvarats.
✓ Gustavsbergs porslinsmuseums lokaler	Avslutad enligt plan	Utredningen har redovisats för kommunstyrelsen den 2 december 2015. Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige fastställde därefter Porslinsmuseums framtida lokalisering inom upplevelsecentret.
▶ Framtida användning av Torkhuset	Pågående enligt plan	Ärendet bereds inom förvaltningen.

5.2 Utbildningsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✗ 140618 § 52: Årligen revidera plan för att öka verksamheternas attraktionskraft	Avslutad med avvikelse	Övergår i ordinarie planeringsprocess
✓ 150212 § 8 Nyanländas möjligheter att nå målen	Avslutad enligt plan	Förvaltningen redovisade 2015-05-07 ett förslag till plan för att öka nyanländas måluppfyllelse (2015-05-07, §126 samt §267) som utbildningsnämnden antog.
✓ 150212 § 8 Bidrag för läxhjälp	Avslutad enligt plan	Värmdö kommun ansökte, i enlighet med nämndens beslut, om statsbidrag för läxhjälp för 2015 med stöd av förordning (2014:144) om statsbidrag för läxhjälp (nedan förordningen). Skolverket har beslutat att avslå ansökan på grund av att myndigheten valt att prioritera huvudmän som ansökt om statsbidrag för skolenheter med låga studieresultat. Värmdö kommun har skolenheter med jämförelsevis goda studieresultat.
✓ 150423 § 36 Riktlinjer grundplacering	Avslutad enligt plan	Förvaltningen redovisade 2015-11-05 en översyn av gällande riktlinjer för grundplacering av elever samt antagning till kommunala förskoleklasser och grundskolor avseende syskonförtur. Utbildningsnämnden återremitterade punkt 3a om urvalsgrunder i riktlinjerna.
✓ 150604 § 52 Förbättringsåtgärder efter studie om tilläggsbelopp	Avslutad enligt plan	Utifrån den förstudie som genomförts har ett antal initiativ vidtagits för att åtgärda de brister som observerats. Utvecklingsarbetet redovisades för nämnden 2015-10-08. Återkommande ansökningar genomförs också i fortsättningen eftersom elever ständigt utvecklas och därigenom förändras också stödbehovet. Förvaltningen arbetar med att utarbeta kriterier för bedömning av ansökningar för förskola och skola/gymnasium vilket är en ändamålsenlig strategi för att kvalitetssäkra en likvärdig bedömning. Bedömning av ansökningar görs av två handläggare avseende grundskola och gymnasium. Förvaltningen ser över möjligheten att tillse två handläggare för bedömning av ansökningar på förskolan. Samtliga beslut om tilläggsbelopp för förskola, grundskola samt gymnasium för läsåret 2015/2016 finns standardiserade beslutsmotiveringar. Det finns flera initiativ för en förbättrad dialog och kommunikation kring tilläggsbelopp. Det har varit ett gemensamt möte med fristående och kommunala grundskolor med fokus på tilläggsbelopp. Kompetensutvecklingssatsning planeras. Uppdatering av dokumenthanteringsplan pågår. Besluten har dokumenterats och registrerats för läsåret 2015/2016. I det nya ansökningsformuläret kommer en redovisning av hur eventuellt tidigare tilläggsbelopp använts samt genomförda utvärderingar av åtgärdsprogram. Det möjliggör en kvalitativ uppföljning.
✓ 151008 § 78 Utvärdering av barnomsorg på obekväma tider	Avslutad enligt plan	Förvaltningen redovisade 2015-12-10 ett förslag till nya riktlinjer för barnomsorg på obekväma arbetstider (2015-12-10 §107) som utbildningsnämnden antog.
▶ 151105 § 95: Översyn av syskonförtur i riktlinjer för grundplacering	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
■ 151105 § 99: Pilotprojekt idrotts- och kultur-fritids	Ej påbörjad	Ingen kommentar har lämnats.
■ 151210 § 101 Ur detaljbudgeten	Ej påbörjad	Ingen kommentar har lämnats.
▶ 151210 § 106 Redovisning av nuläget med nyanlända	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
■ 160204 § 18: Revidering av Riktlinjer för godkännande av fristående förskoleverksamhet	Ej påbörjad	Ingen kommentar har lämnats.

5.3 Näringslivsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Uppdrag att presentera en demografisk analys av Värmdös arbetsföra invånare i/utanför arbetsmarknaden	Avslutad enligt plan	2015-10-15 NÄN §55 Demografisk analys av Värmdös arbetsföra invånare
✓ Förvaltningen ges i uppdrag att inom ramen för kundvalsmodell ta fram ett förslag till auktorisation av vuxenutbildningsanordnare	Avslutad enligt plan	2015-10-15 NÄN §47 Auktorisationsvillkor för kommunal vuxenutbildning
! Skolinspektionens beslut efter tillsyn av vuxenutbildningen, nämndbeslut näringslivsnämnden 2015-12-03, § 67	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
🟢 Översyn av Tillväxtavdelningen, nämndbeslut 2016-01-28, §4	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

5.4 Kultur- och fritidsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✗ Djurö skola omkl rum	Avslutad med avvikelser	Uppdraget är slutfört. Projektet har tidigare försenats beroende på att entreprenören gått i konkurs. Slutbesiktning genomfördes under 2015.
✓ Framtidens mötesplatser för unga (2015-06-16, §49)	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Utredningen om framtidens mötesplatser för unga redovisades för nämnden den 27 oktober 2015. I samband med godkännandet av utredningen gav nämnden förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag på åtgärder baserat på utredningen.
✓ Budget 2011: Motions-spår på Ingarö	Avslutad enligt plan	Motionsspåret invigdes under 2014. Anläggning av planerad belysning har förskjutits tidsmässigt på grund av upphandlingstekniska skäl. Entreprenörsarbete för uppförande av belysning påbörjades dock under början av december 2015 och planeras slutföras under början av 2016 så snart väderomständigheterna tillåter.
✓ Uppdrag om lämna förslag på förändringar i stödet till föreningslivet.	Avslutad enligt plan	Redovisning av inriktning på förslag avseende föreningsstödet lämnades till nämnden den 24 november 2015 och nämnden fattade beslut om vissa förändringar vid sammanträde den 2 februari 2016.
✓ Revidering av riktlinjer för ateljéstöd	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Riktlinjerna för ateljéstödet har reviderats genom beslut i nämnden under våren 2015. De nya riktlinjerna ger utrymme för att Värmdös konstnärer med ateljé utanför kommunen även kan erhålla ateljéstöd. En ny utlysningssomgång genomfördes under hösten 2015 med förstärka kommunikationsinsatser. Nämnden beslutade om tilldelning vid sammanträde den 27 oktober 2015.
✓ Uppdrag att utvärdera befintliga brukarsamverkansöverenskommelser med avseende på kvalitet och ekonomi	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. En utvärdering av brukaröverenskommelserna har genomförts och redovisats för nämnden vid sammanträde den 16 juni 2016.
✓ Uppdrag om att säkerställa att informationen till målgruppen om ateljéstöd når fram.	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. För att säkerställa god tillgång till information om ateljéstödet genomfördes informationsinsatser genom främst följande kanaler: kommunens webbplats www.varmdo.se, Facebook, annonsering i Nacka Värmdö Posten, informationsutskick till medlemmar i föreningen G-studion, information genom Sveriges Allmänna Konstförening (SAK) samt organisationen KRO/KIF. Nämnden gavs en redovisning av pågående informationsinsatser vid sitt sammanträde den 15 september 2015.
✓ Uppdrag om att säkerställa att informationen till målgruppen om "Snabb slant" når fram.	Avslutad enligt plan	Ett flertal aktiviteter har genomförts för att säkerställa att informationen till målgruppen om Snabb slant når fram. Design, tryck och distribution av informationsmaterial i form av ett vykort (A3) samt affischer, produktion av en app Ung i Värmdö, information och spridning av filmer från projekt på YouTube, produktion av en informationsfilm, muntlig information till unga i relevanta sammanhang har kompletterat kommunikation via kommunens webbplats, Facebook m.m. För att underlätta för unga att använda Snabb slant har ansökningsförfarandet därutöver digitaliserats. Nämnden gavs en fördjupad redovisning av Snabb slant vid sammanträde den 24 november 2015.

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Kultur- och fritidsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag på nya överenskommelser för brukarsamverkan	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört. Driftsamtavtal har upprättats med Ekvallen i Värmdö AB, Värmdö Drift AB, Gestio Ingarö AB samt Djurö Vindö IF.
✓ Uppdrag att utreda möjligheterna till en ledarledd öppen fritidsverksamhet i samverkan med skolor och föreningar, studieförbund och andra typer av aktörer i samverkan med skolan och ta fram ett förslag till hur ett pilotprojekt skulle kunna utformas, enligt intentionen med överenskommelsen	Avslutad enligt plan	Uppdraget är avslutad genom nämndens beslut den 27 oktober 2016.
▶ Bokbussen ersätts av uppsökande verksamhet. Den uppsökande verksamheten ska utvärderas senast den 1 juli 2016 (2015-09-15, §57)	Pågående enligt plan	Bokbussen har ersatts av andra former av uppsökande verksamhet. Utvärdering av den uppsökande verksamheten kommer att redovisas under 2016.
▶ Framtidens mötesplatser för unga	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Dubblera prissumman för mottagare av kulturstipendiet ungunderstipendium och barn- och ungdomsledarpriset.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Utreda möjligheterna att arrangera "Livet är en fest" genom Fritidsforum under 2018.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Uppmuntra samtliga föreningar att lägga "prova-på-dagar" för ungdomar under sommarlov och andra ferier.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Utreda och införa badbuss under sommarmånaderna.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Presentera förslag på utformning och upplägg av historiska, industri- och kulturhistoriska samt naturpromenadslingor i kommunen så besökaren kan upptäcka kommunen och kommunens historia i olika aspekter och faser där det första steget i planering och genomförande tas i Gustavsberg.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.
▶ Fortsätta uppdraget som gavs i samband med beslut om budget 2008 med konstnärlig gestaltning i centrala Gustavsberg. Detta skall ske i samverkan med Gustavsbergs projektet och redovisas senast 31/12 2017.	Pågående enligt plan	Uppdraget redovisas under 2016.

6 Ledarskap och medarbetarskap

Under 2015 har nämnderna sammanlagt delat ut tre uppdrag som har bäring på inriktningsmålet ledarskap och medarbetarskap. Två av uppdragen har avslutats och ett uppdrag pågår enligt plan.

Det är enbart utbildningsnämnden som delat ut uppdrag inom detta inriktningsmål. Nämndens uppdragsuppföljning med kommentarer följer nedan.

6.1 Utbildningsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ 150423 § 43 Lärares löner och rekrytering	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört i samband med att utbildningsnämnden i september 2015 antog en ny <i>Rekryterings- och kompetensförsörjningsstrategi</i> . Strategin omfattar satsningar på <i>Nyutexaminerade lärare, kompetensutveckling samt informations- och kommunikationsteknik (IKT)</i> .
✓ 150507 § 47 Inventering av rekryteringsincitament	Avslutad enligt plan	Uppdraget är slutfört i samband med att utbildningsnämnden i september 2015 antog en ny <i>Rekryterings- och kompetensförsörjningsstrategi</i> . Strategin omfattar satsningar på <i>Nyutexaminerade lärare, kompetensutveckling samt informations- och kommunikationsteknik (IKT)</i> .
🟢 150903 § 70 Rekryterings- och kompetensförsörjningsstrategi	Pågående enligt plan	<i>Ingen kommentar har lämnats.</i>

7 Resurshushållning

Under 2015 har nämnderna sammanlagt delat ut 26 uppdrag som har bäring på inriktningsmålet resurshushållning. Av dessa har 13 uppdrag avslutats och elva uppdrag pågår enligt plan. Två uppdrag har ännu inte påbörjats.

Nedan följer respektive nämnds uppdragsuppföljning tillsammans med eventuella kommentarer.

7.1 Kommunstyrelsen

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
🟢 Inköpsorganisation - införande av e-handelssystem samt organisation för efterlevnad av policy för inköp och upphandling	Pågående enligt plan	Pilotprojekt inom E-handel har påbörjats och ett 50-tal inköpssamordnare har utsetts, kategorisering av avtalsdatabas har setts över. Inköpsadministratör har anställts. Mobil applikation för beställning och attest har anskaffats och funktionstester ska genomföras 2016.
✓ Avyttring av tillgångar och del av VBAB	Avslutad enligt plan	Utredningsuppdraget avseende avyttring av tillgångar samt hur kommunen kan avyttra del av Värmdö Bostäder AB redovisades för kommunstyrelsen den 15 april 2015.
✓ Budget 2015: Utredning om taxor och avgifter	Avslutad enligt plan	En översyn av kommunens taxor och avgifter har genomförts av konsult. Översynen omfattar en inventering och jämförelse av kommunens taxor och avgifter samt analys av kommunens avgiftsmodell.
✓ Budget 2015: Översyn av budgetprocess	Avslutad enligt plan	Förslag till tidplan för budget- och uppföljningsprocessen under 2016 presenterades för kommunstyrelsen den 10 februari 2016.
✓ Skrivelse angående kostnader och nytta av besök på fastighetsmässan Mipim i Cannes	Avslutad enligt plan	Kostnader och nytta av besök på Mipim har redovisats för kommunstyrelsen under våren 2015.
✓ Uppdrag avseende resultatbalansering	Avslutad enligt plan	Policy för resultatenheter med principer för resultatbalansering godkändes av kommunfullmäktige den 25 november 2015. Kommunfullmäktige beslutade även att tillämpad modell för resultatenheternas resultatbalansering fortsätter att gälla tills vidare, att underskott som orsakas av faktorer som verksamheterna inte råddighet över bör skrivas av samt att nämnderna inför år 2016 ska ta ställning till att utvidga kretsen av enheter som ska definieras som resultatenheter.
🟢 Revidering av styrdokument för representation	Pågående enligt plan	En översyn av kommunens styrdokument avseende representation pågår och kommer att redovisas under det första halvåret 2016.
✓ Handlingsplan/åtgärdsplan med anledning av underskott	Avslutad enligt plan	Med anledning av tre nämnders prognosticerade underskott (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden) gav kommunstyrelsen kommundirektören i uppdrag att återkomma med en handlingsplan/åtgärdsplan för att komma till rätta med underskotten. Kommundirektören redovisade den 7 oktober 2015 en sammanställning av vilka åtgärder

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
■ Utvärdering av arbetsmetoden strategisk partnering	Ej påbörjad	berörda nämnder ämnar vidta för att nå en budget i balans. Utvärderingen ska redovisas vid bokslutet för 2016.
▶ Översyn av avgiften för upprättande av anmälan till polis eller åklagare enligt miljöbalken	Pågående enligt plan	Ärendet återrapporteras under våren 2016.

7.2 Utbildningsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ 150212 § 5 Revidering av delegationsordning	Avslutad enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
▶ 150212 § 8 Tydligt informationsstöd inom ramen för de OH-avgifter som betalas till administrativt stöd	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
✓ 150326 § 18 Strategi för planering av förskoleplatser	Avslutad enligt plan	En handlingsplan/strategi för förskoleplatser antogs för första gången i november 2013. Strategin har uppdaterats årligen och gäller i denna version åren 2015 till 2024. Strategin visar efterfrågan av förskoleplatser i relation till antal tillgängliga platser där kommunen indelats i 12 olika kommunelar. Behovet av förskoleplatser bedöms öka successivt de närmsta åren. Från 2017 och framåt sker en ökning av efterfrågan med en ökningstakt på drygt 86 barn (medeltal) per år fram till 2024. Under hela perioden från 2014 till 2024 visar strategin för förskoleplatser att tillgången på platser i kommunen totalt sett är god. Däremot är det så att det är platsbrist i vissa kommunelar och ett överskott i andra, vilket diagrammen i strategin visar. Handlingsplan för förskoleplatser 2014-10-23 § 39 inkluderas från och med årsskiftet 2015/2016 i utbildningsnämndens lokalplan som upprättas på årsbasis.
✓ 150326 § 20 Utredda konsekvenserna av förändring av avstånd för skolskjuts	Avslutad enligt plan	På utbildningsnämndens möte 2015-11-05 beslutade nämnden att godkänna utredningen av konsekvenser av en förändring av avstånden till 2 km för år 1-3 och 3 km för år 4-6. Vidare beslutade utbildningsnämnden att avståndsreglerna i riktlinjerna för skolskjuts kvarstår.
✓ 150903 § 69 Handlingsplan för förskoleplatser	Avslutad enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
■ 151008 § 83 Ö-skolorna och skärgårdsbidraget	Ej påbörjad	Ingen kommentar har lämnats.

7.3 Vård- och omsorgsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ VON 150901 § 56: Vård- och omsorgsnämndens BUP 2 per juni 2015	Avslutad enligt plan	Rapport godkändes av VON 2015-10-13
▶ VON 150901 § 58: Utbyggnad av Djuröhemmet	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.
▶ Resultatuppföljning	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

7.4 Näringslivsnämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
▶ Samgående mellan Nackas och Värmdös samordningsförbund, nämndbeslut 2015-12-03, § 66	Pågående enligt plan	Ingen kommentar har lämnats.

7.5 Tekniska nämnden

Uppdrag	Status	Senaste kommentar
✓ Uppdra till sektorn att vid nästkommande nämnd redovisa de avtal/upphandlingar som löper ut under 2015.	Avslutad enligt plan	Sektorns upphandlingar som berör Tekniska nämnden har redovisats på nämndsammanträdet den 17 november 2015. Informationen inkluderade start- och slutdatum och vilka avtal som har förlängts.
▶ Uppdra till sektorn att senast mars 2016 redovisa samtliga avtal och upphandlingar som finns, redovisa när de löper ut och vid vilket nämndmöte ärendet kommer upp.	Pågående enligt plan	Arbete pågår med att ta fram fullständig förteckning över de upphandlingar och avtal som är kopplade till tekniska nämnden
✓ Uppdra till sektorn att vid decemberrämnden 2015 återkomma med en åtgärdsplan för att säkerställa att inga avtal/upphandlingar missas.	Avslutad enligt plan	Till nämnden den 15 december presenterades sektorns arbetssätt för hantering av utgående avtal och upphandlingar. Sektorn använder det webbaserade upphandlingsstödet e-Avrop och dess funktion med larm och påminnelser.
▶ Sektorn ska senast mars 2016 återkomma med en kvalitetsutvärdering om upphandlingsprocessen och redovisa åtgärder för en process som är kvalitetssäkrad.	Pågående enligt plan	Uppdraget pågår och kommer att redovisas till nämnden i mars.
▶ Avdelningarna ska redogöra för hur krav i kommande förfrågningsunderlag ska se ut. Avdelningarna ska även beskriva hur processen gällande förfrågningsunderlaget ser ut samt hur uppföljning sker. Detta ska ske senast mars 2016.	Pågående enligt plan	Uppdraget pågår och kommer att redovisas på nämnden i mars.
▶ Avdelningarna får i uppdrag att vid nämndens första möte i kvartalet redovisa de avtal som löper ut samt upphandlingar som ska genomföras nästkommande kvartal, dvs. att vid nämndens första möte Q1 redovisa avtal som löper ut under Q2-	Pågående enligt plan	Avdelningen kommer att redovisa enligt önskemål med start i mars, då vi slutför uppdraget att redovisa en fullständig förteckning över de upphandlingar och avtal som är kopplade till tekniska nämnden.

Måluppföljning

8 Inledning

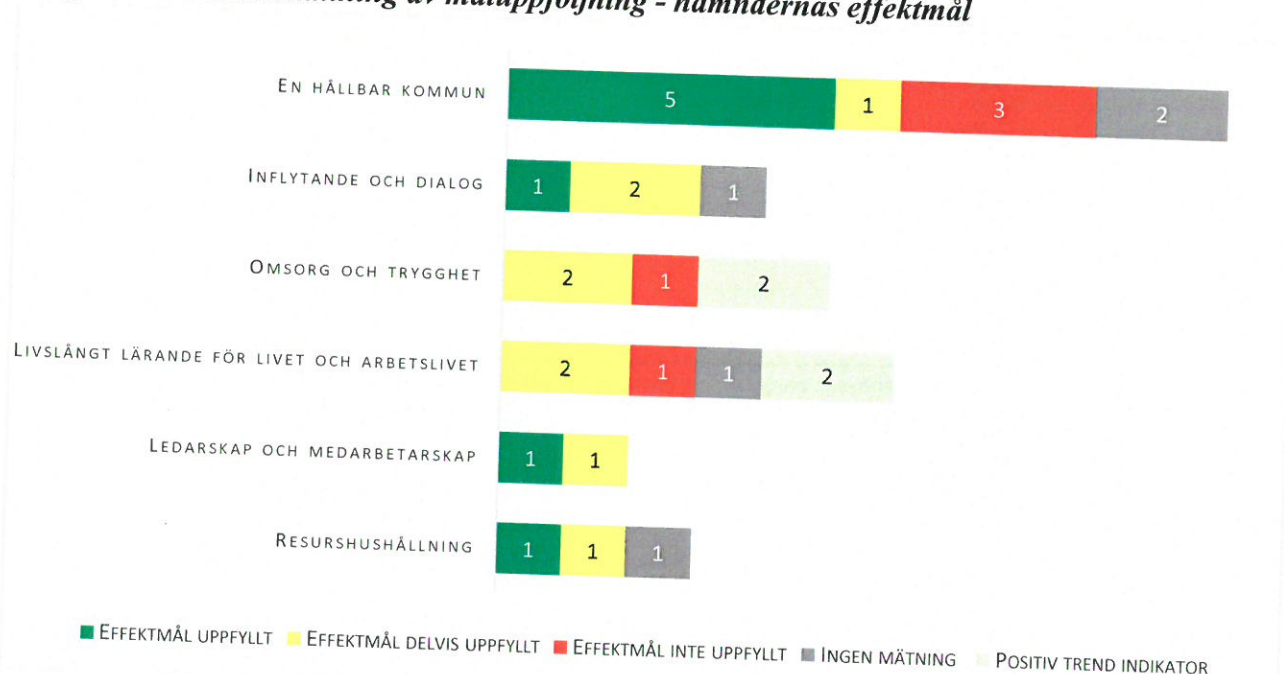
För nuvarande mandatperiod har kommunfullmäktige beslutat om sex inriktningsmål utifrån Vision 2030. Dessa inriktningsmål anger riktningen för arbetet i de politiska nämnderna.

Värmdö kommun har både en ny nämndorganisation och en ny förvaltningsorganisation från och med 2015. Detta har inneburit en del förändringar av ansvarsområden, nya nämndpresidier, nya chefer m.m. Till följd av förändringarna har två nämnder, vård- och omsorgsnämnden och överförmyndarnämnden, inte antagit några effektmål för 2015 och därmed har ingen måluppföljning skett. Vidare har inte samtliga effektmål följts upp då indikatorer eller mätning i vissa fall har saknats. Därmed är det färre effektmål som stödjer inriktningsmålen än normalt och

måluppfyllnaden avseende inriktningssmålen blir således lägre. Dock är inriktningssmålen avsedda för hela mandatperioden och kan därmed fortfarande uppfyllas till 2018.

Flera av nämnderna och kommunstyrelsen har valt att anta effektmål som sträcker sig över hela mandatperioden. Det innebär att de är mer långsiktiga och därmed bör inte alla nås redan det första året. Det innebär att ett mål, som sträcker sig över hela mandatperioden, som är delvis uppnått, är ett bra resultat. Det visar på en positiv utveckling som kommer leda till att målet i slutet av mandatperioden kan komma att bli uppfyllt. I vissa fall har nämnden skapat interna delmål för denna typ av mål. I de fall det bedöms målet vara helt uppfyllt om delmålet uppnåts för respektive år.

Diagram 2 Sammanställning av måluppföljning - nämndernas effektmål

Kommentar: Ovanstående diagram visar antalet effektmål per inriktningssmål som nämnderna sammantaget antagit för 2015 och hur måluppfyllelsen bedömts.

9 En hållbar kommun

Vi ska ge förutsättningarna att utveckla Värmdö kommun, så att en omställning till en mer hållbar livsstil kan underlättas. Vi vill skapa ett modernt samhälle som i alla aspekter är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart för generationer framåt.

Värmdö kommun ska vara attraktiv och berikande att vistas och arbeta i. Vi vill erbjuda en livskraftig skärgårdskommun där naturens lugn möter pulserande lokala samhällen, där vårt kulturarv tas tillvara.

För 2015 uppnår Värmdö kommun, helt eller delvis, sex av elva effektmål som syftar till att uppnå inriktningssmålet en hållbar kommun. Två effektmål har inte följts upp för år 2015 medan tre effektmål inte är uppfyllda. Måluppfyllelsen, avseende helt eller delvis uppfyllt, är således ungefär 67 procent för 2015 om målen som inte följts upp borträknas.

Nedan följer respektive nämnds måluppföljning tillsammans med en redovisning av viktiga aktiviteter som genomförts under året.

9.1 Kommunstyrelsen

- 9.1.1 Kommunen ska ha en balanserad och stark ekonomi, säkerställa att naturkapitalet tas tillvara och ständigt utveckla socialt ansvarstagande.

Effektmålet föreskriver att kommunens ekonomi ska vara balanserad och stark. Värmdö kommun redovisar för 2015 ett ekonomiskt resultat på 100 mnkr. Visserligen inkluderar resultatet vissa intäkter av engångskaraktär, men även bortsett från dessa överstiger resultatet väsentligt överskottsmålet om två procent. Utvecklingen har varit stabil över en längre tid, de senaste nio åren har kommunen uppvisat positiva resultat och mestadels även uppnått kommunens finansiella mål.

Inriktningsmålet en hållbar kommun tar sikte på att kommunen ska vara ett samhälle som i alla aspekter är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart för generationer framåt. I effektmålet preciseras detta till vad kommunstyrelsen inom ramen för sitt ansvarsområde ska bidra med. För att kunna följa upp målsättningen om att säkerställa att naturkapitalet tas tillvara krävs en definition av begreppet. Med naturkapital förstås:

"Naturkapital är ett samlingsnamn för alla de oundgängliga tjänster och resurser som människor förlitar sig på för sin överlevnad och för att upprätthålla ekonomisk aktivitet. Alla resurser och tjänster som är inkluderade i naturkapital tillhandahålls av ett ekosystem. Det finns två kategorier av resurser; oförnybara resurser som till exempel fossila bränslen och mineraler och förnybara resurser, som vegetation och djurliv. De tjänsterna som ingår i naturkapital är de processer i naturen som krävs för liv och mänsklig ekonomi. Exempel på sådana tjänster är framställning av luft och vatten."

Värmdö kommun är en snabbt växande kommun, och med en ökande befolkning ökar belastningen på vårt naturkapital. Genom att följa mål och rekommendationer i översiktsplanen och av fullmäktige antagna styrdokument, tar kommunen hänsyn till naturkapitalet. Detta är ett ständigt pågående arbete som fortlöper på ett flertal nivåer och inom flera verksamheter i kommunen. I kommunens energi- och klimatpolicy finns strategier som bland annat syftar till att minska utsläppen och bevara en god luftkvalitet, och i kommunens gröstrukturplan finns bland annat strategier för hur biologisk mångfald och kulturmiljöintressen ska bevaras när Gustavsberg byggs ut för att år 2020 rymma 2 300 nya bostäder. För utvecklingen av Gustavsberg gäller dessutom det politiskt tagna miljöprogrammet som ställer höga miljökrav.

Kommunstyrelsen har ett samordnande ansvar för att främja miljö- och klimatarbetet i kommunen. Under 2015 har Värmdö kommun bland annat arbetat med energi- och klimatrådgivning. Inom ramen för ett regionalt nätverk erbjuder kommunen kostnadsfri energi- och klimatrådgivning till medborgare, bostadsrättsföreningar och företag. Rådgivningen ger bland annat information om olika uppvärmningssätt för fastigheter och sker via mail och telefon samt i viss utsträckning genom platsbesök. Under 2015 har fokus legat på riktade rådgivningar till bostadsrättsföreningar.

För att möjliggöra en ständig utveckling av socialt ansvarstagande krävs en samordning av kommunens främjande och förebyggande arbete mellan olika sektorer, avdelningar och enheter. Kommunstyrelsen ansvarar därför för att samordna främjande och förebyggande insatser för ungdomar. Under 2015 har flera aktiviteter genomförts som bidrar till effektmålet att ständigt utveckla socialt ansvarstagande. Den strategi för alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT-strategin) som antogs av kommunfullmäktige 2011 pekar ut de prioriterade områdena som kommunen behöver arbeta med och hur detta arbete ska samordnas för att den sociala hållbarheten ska öka.

Arbete för att bidra till ökat socialt ansvarstagande sker bland annat genom:

- Samverkan med och stöd till idéburna organisationer
- Samverkan med och stöd till föräldrar med tonårsbarn
- Samverkan med och stöd till företag i kommunen

Exempel på sådana aktiviteter under 2015 är:

Utbildning för nattvandrarvärdar våren 2015 med drygt 20 deltagare där syftet med utbildningen var att ge nattvandrarvärdar kunskaper om bland annat hur alkohol- och narkotikasituationen ser ut bland ungdomar.

Vid fyra tillfällen under 2015 anordnade Värmdö kommun utbildningstillfällen för föräldrar till tonåringar. I februari arrangerades en föräldrakväll i samverkan med Rädda Barnen och Gustavsbergs och Ingarö församling. Vid arrangemanget deltog 20 kommunala och ideella verksamheter och en föreläsning gavs på temat hur föräldrar och andra vuxna kan stötta tonåringar. I november genomfördes en föreläsning med Sanna Lundell. Drygt 200 personer deltog i föreläsningen om hur det är att vara anhörig till en missbrukare.

I april och september erbjöds föräldrar till tonåringar en guidad busstur, under kvällstid, i tonåringars fotspår. Syftet med busssturer var att ge föräldrarna en uppfattning om bland annat användning av alkohol och andra droger bland tonåringar, samt ge tips om vad föräldrar kan göra för att minska risken för att deras barn ska använda alkohol och andra droger

Krognäring, vaktbolag, polis och Värmdö Kommun samverkar för att uppnå målet att få bort krogrelaterat våld på och utanför krogen. För att uppnå målet används metoderna Ansvarsfull alkoholservice och Krogar mot knark. Metoderna består av tre delar; samverkan mellan bransch och myndighet i form av krögarfrukostar och en referensgrupp med intresserade krögare, utbildning om Ansvarsfull alkoholtillsyn samt förstärkt tillsyn där kommun, polis, Skatteverket och brandförsvaret arbetar tillsammans.

Bedömning av måluppfyllelse

Effektmålet mäts genom sex indikatorer. Att kommunens ekonomi är balanserad och stark mäts genom överskotts målet om två procent, vilket enligt praxis är två procent i budgetöverskott i en kommun. Utfallet för Värmdö 2015 är drygt fyra procent och utvecklingen över tid är stabil. Därmed bedöms denna del av effektmålet vara uppfyllt.

Att naturkapitalet tas till vara mäts främst genom tre indikatorer som redovisar andelen ekologiska livsmedel av kommunens inköp, andelen miljöbilar i kommunens fordonsflotta samt andelen hushållsavfall som återvinns. Samtliga indikatorer uppvisar en positiv utvecklingstrend över tid. Kommunen har ett ständigt pågående arbete med att utveckla sitt miljö- och klimatarbete inom alla verksamheter. Därmed bedöms denna del av effektmålet vara uppfyllt för 2015.

För att mäta hur det sociala ansvarstagandet utvecklas används två kvantitativa indikatorer som redovisar långtidsarbetslöshet och andel av befolkningen med ekonomiskt bistånd. Båda dessa uppvisar resultat som är bättre eller i linje med föregående år och som tillhör de bästa i landet. Dessutom bedöms målet utifrån de aktiviteter som skett inom ramen för kommunstyrelsen samordnande ansvar. Utifrån ovan redovisade resultat för 2015 bedöms således också denna del av effektmålet som uppfyllt.

Sammantaget innebär detta att effektmålet bedöms vara uppfyllt för 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↗ Andelen ekologiska livsmedel av kommunens inköp.	23 %	Andelen ekologiska livsmedel som har köpts in i kommunorganisationen uppgår till 23 procent, att jämföra med 22 procent vid föregående års mätning. Resultatet är något lägre än genomsnittet för landets alla kommuner, som uppgår till 25 procent.
— Andelen miljöbilar i kommunens fordonsflotta	41 %	Inom ramen för Kommunens kvalitet i korthet redovisas kommunens andel miljöbilar av kommunens totala bilinnehav (både personbilar och lätta lastbilar). Rapporteringsmetoden är ny för året vilket innebär att resultatet inte är jämförbart med tidigare år. Värmdö kommuns andel miljöbilar är 41 procent, vilket är högre än genomsnittet för deltagande kommuner, som är 33 procent. Andelen miljöbilar är betydligt högre bland de bilar som hyrs och leasas än bland de bilar som kommunen äger (78 % mot 29 %). Detta förklaras till stor del av att de egenägda bilarna är äldre och dessutom

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
		innehåller en hög andel lätta lastbilar.
↗ Andelen hushållsavfall som återvinns.	27 %	Alla typer av återvunnet material (wellpapp, metall och träavfall) har ökat mellan 2014 och 2015. Andelen hushållsavfall som återvinns steg från 24 procent år 2014 till 27 procent år 2015.
↗ Överskottsmål 2 %	4,2 %	Årets driftresultat uppgick till + 100 mnkr, vilket är väsentligt högre än 2014. Med justering för jämförelsestörande poster och den s.k. balanskravsutredningen uppgick resultatet till 85,3 mnkr, vilket motsvarar 4,2 % av skatteintäkter/statsbidrag/utjämning. Det kan jämföras med 2,4 % år 2014 och målsättningen om 2 %.
↗ Långtidsarbetslöshet	1,7 %	Andelen långtidsarbetslösa i kommunen utgörs av andel personer 25-64 år i kommunen som varit öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i minst sex månader. Uppgifterna baseras på siffror från SCB och Arbetsförmedlingen. Andelen långtidsarbetslösa i Värmdö är 1,7 % år 2015, vilket är en förbättring från föregående år. Värmdös resultat är bättre än genomsnittet för alla kommuner som är 3,6 % år 2015.
→ Andel av befolkningen med ekonomiskt bistånd	2,3 %	Antal invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd mäts inom ramen för Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) och ger information om kommunens sociala struktur. Utfallet för Värmdö är detsamma som föregående år, 2,3 %. Jämfört med genomsnittet för alla kommuner, vilket är 4,2 %, har Värmdö en lägre andel invånare som erhållit ekonomiskt bistånd.

9.2 Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

9.2.1 Alla fastigheter i Värmdö kommun ska ha godkända avlopp 2020.

För att uppnå målet till 2020 har en handlingsplan tagits fram. Det kan finnas anledning att under 2016 revidera handlingsplanen, då genomgången av fastigheter i kommunen pekar på att fler antal kan behöva inventeras.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet bedöms som uppfyllt för 2015 utifrån den handlingsplan som upprättats. Totalt ska 8 000 avlopp ha åtgärdats vid utgången av år 2020. Under 2015 har 12,5 procent av dessa inventeras, i enlighet med planen.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Totalt ska 8000 avlopp ha åtgärdats vid utgången 2020. Under 2015 ska 12,5% av dessa avlopp inventeras	914	Totalt 914st brev om inventering har skickats ut till fastighetsägare. För att uppnå målet med inventeringen till utgången 2020 har en handlingsplan tagits fram och beslutats av nämnden. Avdelningen har under 2015 mer än fördubblat inventeringarna jämfört med 2014. Målet för 2015 anses vara uppfyllt

9.2.2 Rätt från början - Nya fastighetsägare och samfällighetsföreningar ska informeras proaktivt om kommunens gällande bestämmelser om ny-, om- och tillbyggnader, miljöhänsyn samt andra regler.

Ingen måluppföljning har skett av nämnden för detta mål under 2015.

9.3 Socialnämnden

9.3.1 Insatser för den enskilde ska i ökad omfattning ges i hemkommunen. Utforska möjligheter till nya insatser och former av hemmaplanslösningar.

Under hösten 2015 har två specifika processer planerats, där både myndighet och utförare ingår. Dessa processer, som startar under våren 2016, syftar till hemmaplanslösningar i form av boenden för missbrukare samt öppenvårdsinsatser för barn och unga.

Ett antal personer har blivit certifierade utbildare i PRIME For Life, som är en forskningsbaserad

utbildning som syftar till att minska risken för alkohol- och drogproblem. En person har blivit certifierad utbildare/instruktör i MI, en beforskad samtalsmetodik i att stötta människors motivation till förändring.

Under hösten 2015 har MiniMaria bemannats med en socionom 1 dag/vecka.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet bedöms inte vara uppfyllt för 2015. Andelen insatser som ges till enskilda i hemkommunen är oförändrad eller har minskat, beroende på vilken typ av insatser som mäts. T.ex. har andelen insatser för vuxna i stödboende ökat för externa boenden och minskad avseende interna. Kommunen har inga egna institutionsboenden vilket innebär att alla dessa placeringar sker externt.

Processen med att utveckla nya insatser och former av hemmaplanslösningar är planerad att starta under 2016.

9.3.2 Andelen hushåll med försörjningsstöd ska successivt minska genom kontinuerlig genomlysning av processerna.

Målet bedöms vara uppfyllt avseende 2015. Ett aktivt arbete med verksamhetsutveckling av rutiner och processer har resulterat i att genomsnittligt antal hushåll per månad som beviljats ekonomiskt bistånd har minskat från föregående år. Också det genomsnittliga biståndsbeloppet och det totala antalet hushåll med försörjningsstöd, är lägre under 2015, jämfört med 2014.

9.3.3 Andelen beslutade åtgärder och beviljade insatser som ej verkställs inom tre månader ska successivt minska.

Målet bedöms vara uppfyllt avseende 2015, då samtliga beslut verkställts inom tre månader.

9.4 Näringslivsnämnden

9.4.1 Besöksnäring och Turism ska växa i hela Värmdö kommun

Värmdö kommun samverkar med företag och föreningar inom besöksnäringen genom samverkansorganet Visit Värmdö. Under 2015 har diskussioner förts kring hur arbetet inom Visit Värmdö ska utvecklas. Större finansiella resurser har identifierats som en grundläggande förutsättning för att kunna utveckla verksamheten och bidra till att öka besöksnäring och turism i kommunen.

Måluppföljning

Mätbara indikatorer för målet sattes sent på året, varför uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen inte har börjat registreras i tid. Därav har målet inte följts upp under 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Platser för arbetsplatsförlagd yrkesutbildning hos företag inom besöks- och turistnäring		
— Omsättningen ska öka för företag inom besöksnäring och turism lokaliserade i Värmdö kommun		
— Företagssamarbeten som uppstår efter företagsträffar inom besöksnäring och turism		
— Antal gästnätter under perioden oktober-april		

9.4.2 Utvecklad service till våra företagare- företagaryvänligt bemötande. Värmdö kommun ska vara bland de 50 bästa i SN:s ranking 2015/2016

Resultat Svenskt Näringslivs företagsranking: 180

Även andra organisationer gör kontinuerliga undersökningar av företagsklimatet i kommunerna. Sweco genomför regelbundet en nationell undersökning av hur företagare som har haft kontakt med kommunen rankar kommunens service inom de myndighetsutövande verksamheterna (t.ex. bygglov, miljötillsyn och serveringstillstånd). Resultatet anges i form av ett index-värde på skalan 0-100, där 100 är högsta betyg. Värmdö kommun är en av de kommuner vars resultat har förbättrats mest från 2013 till 2015.

Resultat Swecos serviceundersökning: 70

Måluppföljning

Mätbara indikatorer för målet, utöver placering i Svenskt näringslivs ranking, sattes sent på året, varför uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen inte har börjat registreras i tid. Därav utgör Värmdös placering i Svenskt näringslivs ranking den enda kvantitativa uppföljningen. Målet har inte uppnåtts.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Arbetsställen som har tagit emot praktikanter och som kan tänka sig att ta emot nya praktikanter		
— Positiv press Värmdö kommun i Nacka Värmdö Posten		
— Kommunanställda som fått utbildning i bemötande av företagare		
↘ Placering i Svenskt Näringslivs årliga ranking	180	

9.5 Kultur- och fritidsnämnden

9.5.1 Energiförbrukningen vid kommunens idrotts- och fritidsanläggningar ska minska.

Energiåtgången har minskat med tre procent jämfört med föregående år för de anläggningar som varit möjliga att mäta korrekt. För idrottsanläggningarna med naturgräs ökade energianvändningen något medan den minskade på anläggningar med konstgräs. Ett arbete med att synliggöra samt reducera energianvändningen vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar påbörjades under 2014. Årets minskning bedöms främst bero på verksamhets- och väderförhållanden.

Måluppföljning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt för 2015. Energiförbrukningen har förvisso minskat med tre procent, vilket främst bedöms bero på verksamhets- och väderförhållanden. Detta och det faktum att inte alla anläggningar har varit möjliga att mäta leder till bedömningen att målet inte är helt uppfyllt för 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↘ Energiförbrukningen ska minska jmf med föregående år per bokningsbar timme och mätbar anläggning.	Minskat 3 %	Energiförbrukningen har minskat med tre procent jämfört med föregående år då energiförbrukningen sammantaget ökade 4 procent. Årets minskning bedöms främst bero på verksamhets- och väderomständigheter. Förvaltningen har identifierat potentiella energieffektiviserande åtgärder.

9.6 Tekniska nämnden

9.6.1 Antalet anslutna kunder till kommunens VA-nät ska öka

Under året har 193 fastigheter anslutits till kommunens VA-nät. De nyanslutna fastigheterna finns både i förändrings- och i centrumområden.

Måluppföljning

Målet bedöms inte vara uppfyllt då 193 nya fastigheter anslutits till kommunens VA-nät. Målvärdet var satt till 300 nya fastigheter under 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Antal nyuppsatta vattenmätare (enskilda och flerbostadshus)	193	Nyanslutna fastigheter finns både i förändrings- och centrumområden.

9.6.2 Minskad andel uppvärmning av kommunens verksamhetslokaler med fossila bränslen (olja)

Under 2015 har fyra stycken oljepannor ersatts med mer miljövänliga alternativ. Efter det finns 17 oljepannor kvar i Värmdö kommuns fastigheter.

Måluppföljning

Målet bedöms som uppfyllt då fyra oljepannor (motsvarande 17 %) ersatts med mer miljövänliga alternativ. Målet var att minska andelen med tio procent (2 stycken).

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Andel konverterade/ombyggda värmeanläggningar – mål minska med 10 %	19 %	Under 2015 har fyra stycken oljepannor ersatts med mer miljövänliga alternativ. Efter det finns 17 oljepannor kvar i Värmdö kommuns fastigheter.

10 Inflytande och dialog

Demokrati och brukares påverkan i Värmdö kommun ska utvecklas och därmed ge ett ökat inflytande, bland annat genom olika former av dialoger, möjlighet till medborgarförslag samt att ställa frågor när kommunfullmäktige sammanträder.

Ungdomars och unga vuxnas inflytande ska öka och följas upp. Mellan kommunen och olika intressegrupper ska samverkan vara stark och förbättras kontinuerligt.

För 2015 uppnår Värmdö kommun tre av fyra målsättningar helt eller delvis vad gäller inriktningsmålet inflytande och dialog. Ett effektmål har inte följts upp för 2015. Måluppfyllelsen, avseende helt eller delvis uppfyllt, är således 100 procent för 2015 om målen som inte följts upp borträknas.

Nedan följer respektive nämnds måluppföljning tillsammans med en redovisning av viktiga aktiviteter som genomförts under året.

10.1 Kommunstyrelsen

10.1.1 Kommuninnevånarna ska alltid känna förtroende för den offentliga servicen. Nöjd-kund-index avseende bemötande samt utfall på tillgänglighet, telefoni och e-post ska öka.

Förbättrad service och ökad tillgänglighet är ett långsiktigt arbete. I Värmdö ligger tonvikten på att bygga förtroende genom god service, bra bemötande och god kvalitet i information och svar.

Kommuninnevånarnas förtroende för den service som ges inom Kontaktcenter är mycket bra.

Resultatet av de återkommande nöjd-kund-index-mätningarna (NKI), visar på en stabilisering på strax under 80 i index. Föregående år låg NKI på 76,5 och utfallet för år 2015 är 78,5. Det är ett gott resultat som ligger i linje med framgångsrika myndigheter och kommuner.

I SKL:s nationella undersökning, Kommunernas kvalitet i korthet, bekräftas att Värmdö kommun avseende bemötande och service per telefon står sig väl i ett nationellt perspektiv. Helhetsintrycket som undersökningen redovisar, placerar kommunen på 16:e plats av 144 deltagande kommuner. Undersökningen gör bland annat bedömningar av bemötande, svarstider och kvalitet på svar. Särskilt stark är kommunen avseende bemötande. Bemötandet var gott i 99 procent av alla svar och kvaliteten i svaren har utvecklats mycket positivt, från låga 27 procent år 2013 till 76 procent 2015.

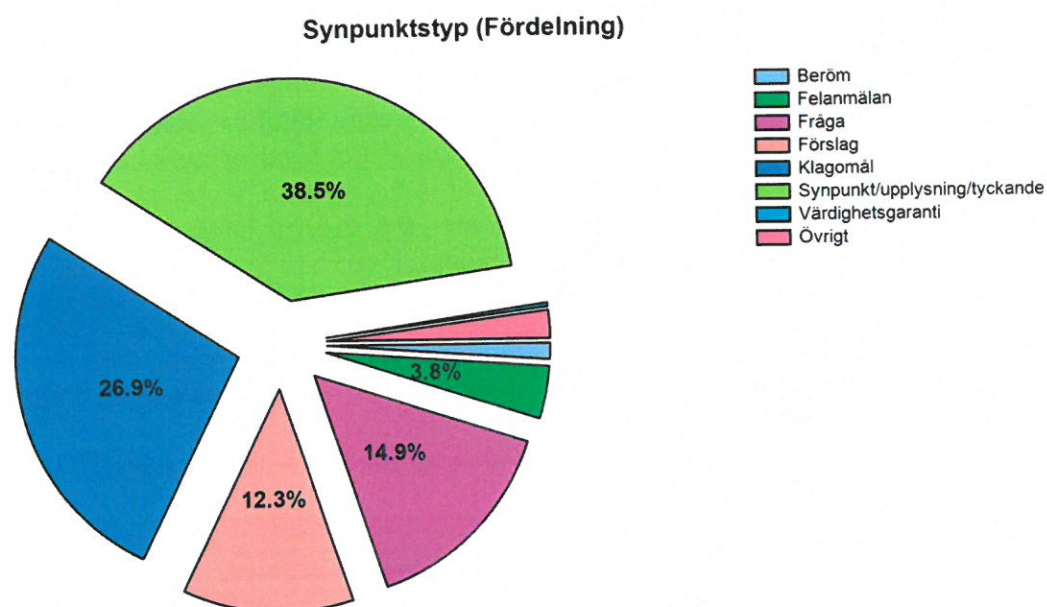
Tillgängligheten avseende e-post har stabiliserats men ligger lägre än genomsnittet för alla kommuner. Det är tydligt att rutinerna skiljer sig mellan olika verksamheter. En anledning till att vissa verksamheter inte klarar servicekravet om att svara inom 2 dagar kan vara att verksamheter är personberoende för att kunna ge svar på vissa typer av frågor. Under 2016 kommer kommunen arbeta aktivt med att förbättra tillgängligheten.

Värmdö är en kommun där tonvikten på frågor rör områdena bo, bygga och miljö. Därför har kvalitetsarbetet under året inriktats på att utveckla Kontaktcenters arbete med svar inom detta område. Det syns i NKI undersökningen där Kontaktcenter börjar närma sig en svarsfrekvens på 80 procent av de inledande frågorna. Invånarna är också mer nöjda med kontakten inom bo, bygga och miljö och ger den ett något högre betyg.

Under 2015 har arbetet med att ta fram nya e-tjänster fortsatt, med medborgaren i fokus. Det kan särskilt nämnas att två stora och omfattande e-tjänster kom på plats under 2015; Ansökan om bygglov, marklov och rivningslov samt Serveringstillstånd. Den senare innefattar en rad tjänster för att hantera och ansöka om alla olika former av serveringstillstånd. Den mest använda e-tjänsten fortsätter att vara beställning av slamtömning med 5 500 ärenden under 2015.

Synpunktshantering

Antalet inlämnade synpunkter minskade något under 2015, då 448 synpunkter lämnades in, att jämföra med 495 synpunkter under 2014. Trenden över tid är att antalet synpunkter har stabiliserats till knappt 500 stycken per år. 57 procent av synpunkterna avser verksamheter inom samhällsplanering och tillväxtfrågor. Liksom tidigare år rör flest synpunkter ärenden som går till verksamheterna med ansvar för gator och park samt vatten och avlopp. 18 procent av synpunkterna berör skola och barnomsorg.

E-förslag

E-förslag är en möjlighet till inflytande och delaktighet för medborgarna och ett sätt för kommunens förtroendevalda att få information om vilka frågor som medborgarna anser är viktiga. Förslaget lämnas in på kommunens hemsida. Under den tid ett e-förslag är aktivt kan vem som helst, som bor eller verkar i Värmdö, gå in och stödja förslaget.

Om ett e-förslag får 500 röster ska det, enligt gällande riktlinjer, behandlas vid nästkommande kommunfullmäktigesammanträde. Även om förslaget inte stöds av 500 personer har de förtroendevalda möjlighet att lyfta och driva e-förslag.

Under 2015 inkom tolv e-förslag, vilket är en ökning med ett förslag jämfört med 2014. Förslagen handlade om områden såsom gator och parker, utbildning, miljö och hälsa samt turism. Ett av förslagen, som föreslog bildande av Ekedalsskogens naturreservat, fick fler än 500 underskrifter och behandlades av kommunfullmäktige den 30 september 2015. Förslaget remitterades till kommunstyrelsen och bereds för närvarande av förvaltningen.

Ungdomars inflytande

Under 2015 har tolv dialoger genomförts inom ramen för arbetet med ungdomsdialog. Dialogerna har bland annat genomförts i samband med utredningen kring framtidens mötesplatser för unga samt utvecklingen av centrala Gustavsberg respektive Ingarökryssset. Fokus under 2015 har varit att inkludera ungdomar i det ordinarie påverkansarbetet, i direkt anslutning till aktuellt projekt. Dessutom har en hearing genomförts mellan ungdomar och politiker utsedda av kommunstyrelsen. Hearingen behandlade följande frågeställningar: bostäder för unga, reflexsnurror för att skapa trygghet på busshållplatser och ökad trygghet i Gustavsbergs centrum.

Bedömning av måluppfyllelse

Effektmålet om att kommuninvånarna alltid ska känna förtroende för den offentliga servicen och att NKI avseende bemötande samt tillgänglighet inom telefoni och e-post ska öka, mäts genom sju indikatorer. Förtroendet för den offentliga servicen mäts framförallt genom de två index som hämtas från SCB:s medborgarundersökning: nöjd-medborgar-index (NMI) och nöjd-inflytande-index (NII). NMI utgörs av medborgarnas bedömning av kommunens verksamhet utifrån 35 frågor. Utfallet för Värmdö är index 50, vilket är en positiv förändring från föregående år. Dock är resultatet något lägre än genomsnittet för deltagande kommuner.

NII utgörs av en sammanvägning av fyra underliggande faktorer som summeras upp i en helhetsbedömning. Resultatet för 2015, index 33, är i nivå med föregående års resultat. Dock är utfallet lägre än genomsnittet för deltagande kommuner.

Kommunens egen NKI-undersökning uppvisar ett gott resultat både avseende bemötande och kvalitet på svaren. Utfallet för 2015, index 78,5, är en förbättring från föregående års resultat och ligger i linje med framgångsrika myndigheter och kommuner. Utfallet för tillgängligheten för telefoni och e-post som mäts inom ramen för KKIK, visar ett något sämre resultat. Avseende telefoni har andelen samtal som får svar på en enkel fråga ökat totalt sett men svarstiderna har försämrats något. Däremot har ingen förändring skett rörande e-post och utfallet för Värmdö är sämre än genomsnittet för deltagande kommuner.

För 2015 bedöms målet vara delvis uppfyllt. Medborgarna är mer nöjda med den offentliga servicen och NKI har ökat från en redan hög nivå. Dock bedömer medborgarna sina möjligheter till inflytande som lågt, även om fler medborgare utnyttjat möjligheten att lämna e-förslag. Tillgängligheten avseende telefoni har ökat totalt sett men svarstiden har blivit något längre. Tillgängligheten för e-post har inte förändrats från föregående år.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
 Nöjd-kund-index (NKI): "Kontakten med Värmdö kommun"	index:78,5	NKI-mätningen utförs av ett externt företag, två gånger per år. Under en period om cirka två veckor, i maj och november, utförs

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
		<p>telefonintervjuer med personer som varit i kontakt med kommunen. NKI baseras på medelvärde av svaren på följande tre frågor: "Hur nöjd är du som helhet med kontakten med Värmdö kommun?", "Hur väl uppfyllde kontakten med personen från Värmdö kommun dina förväntningar?" "Bedömning av kontakten med Värmdö kommun i jämförelse med ditt ideal?".</p> <p>Utfallet för Värmdö kommun är index 78 i november och index 79 i maj 2015. Sammanslaget ger det index 78,5 för hela året vilket är högre än föregående år. NKI har stabiliserats på en hög nivå och majoriteten av de som ringer in till kommunen är mycket nöjda med servicen och bemötandet.</p>
↗	Andelen som uppger att bemötande var gott i servicemätningen.	99 % Bedömningen av bemötandet utgår från tre värdeord; tillmötesgående, trevlig och hjälpsam. Värmdö kommun har förbättrat sig från föregående års höga nivå och har ett resultat som är bättre än genomsnittet på 94 procent.
→	Andelen som får svar på e-post inom 2 dagar	76 % Mätningen av tillgängligheten via e-post utförs av ett externt företag inom ramen för SKL:s Kommunens kvalitet i korthet. Utfallet baseras på 54 mail som företaget skickat under oktober/november 2015. Värmdös resultat är detsamma som vid föregående års mätning. I jämförelse med genomsnittet för deltagande kommuner, vilket uppgår till 84 procent, är dock utfallet sämre.
↘	Andelen som får svar på enkel fråga via telefon	39 % Mätningen av tillgängligheten inom telefoni utförs av ett externt företag inom ramen för SKL:s Kommunens kvalitet i korthet. Under oktober/november 2015 har företaget ringt 108 samtal till kommunen. Tillgängligheten bedöms som andelen samtal som besvaras inom en minut och där frågan som ställs också besvaras. Värmdös resultat ligger lägre än genomsnittet, som uppgår till 46 procent, och innebär en försämring från föregående år. Dock har kommunen förbättrat sitt resultat avseende andelen samtal som inte får svar direkt på en fråga. 20 procent av samtalen får inte svar direkt, att jämföra med 32 procent föregående år och 44 procent som är genomsnittet för samtliga deltagande kommuner.
↗	Antal e-förslag	12 Under 2015 inkom tolv e-förslag, vilket är en ökning från 2014 års resultat på elva. Under året samlade ett av förslagen, för första gången, fler än 500 röster, vilket innebär att fullmäktige behandlade förslaget och remitterade det till kommunstyrelsen för vidare beredning.
↗	Nöjd-medborgarindex (NMI)	index:50 Medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter mäts genom det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI), inom ramen för SCB:s medborgarundersökning. Indexet utgörs av resultatet av 35 frågor inom områden såsom bland annat bemötande och tillgänglighet, grundskola, äldreomsorg, gator och vägar samt vatten och avlopp. NMI för Värmdö kommun i vårens undersökning uppgick till 50, vilket är en positiv förändring från föregående år. Trots detta är resultatet lägre än genomsnittet för deltagande kommuner, som var 54. Inom områdena äldreomsorg och räddningstjänst har dock Värmdö ett högre resultat än genomsnittet. Resultatet uppdelat på kön visar att kvinnor och män är lika nöjda med kommunens verksamheter.
↘	Nöjd inflytandeindex (NII)	index:33 Medborgarnas bedömning av inflytandet i kommunen mäts genom det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Inflytande-Index (NII), inom ramen för SCB:s medborgarundersökning. Indexet utgörs av resultatet av 16 frågor inom faktorerna kontakt, information, påverkan och förtroende. NII för Värmdö kommun uppgick i vårens undersökning till 33, vilket är i nivå med föregående års resultat. Den smärre försämring som skett är inte statistiskt säkerställd. I jämförelse med genomsnittet för deltagande kommuner, som uppgick till 41, har Värmdö ett lägre resultat. Resultatet uppdelat på kön visar att kvinnor bedömer möjligheten till inflytande som något bättre (NII 34) än män (NII 32).

10.2 Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

10.2.1 All form av kommunikation med medborgarna ska präglas av hög servicegrad, tillgänglighet och lättbegriplig information.

Målet bedöms som delvis uppfyllt för 2015. Av de tre indikatorer som används för att mäta måluppfyllelsen, uppvisar två ett utfall som är i nivå eller högre än målvärdet, medan den tredje har ett lägre resultat än målsättningen.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Andel kompletta ärenden ska vara 65 % vid årets, 2015, slut	52 %	Vid genomgång av antal kompletta ärenden från start kan konstateras att det satta målvärdet inte är uppnått. Det är svårt att se anledningen till varför inte ärendena är kompletta från början. En översyn av informationen på hemsidan kommer initieras.
— Lättförståelig information på hemsidan – enkät på webben maj 2015 där 80 % upplever att det är lättnavigerat.	80 %	Kommunens hemsida har utsetts av internetworld till topp fem av Sveriges kommunwebbar. Utifrån det bedöms målet om lättförståelig information på hemsidan vara uppnått.
— Tillgänglighet, via drop-in, ska öka jämfört med 2014	1 725	Under 2015 har totalt 1725 besök tagits emot. 2014 års besök som tagits emot på drop-in var 1273 på helåret. Målet att öka tillgängligheten via drop-in har uppnåtts och tjänsten är väldigt uppskattad av invånarna.

10.3 Kultur- och fritidsnämnden

10.3.1 Samverkan och dialog med medborgare och idéburna sektorn ska utvecklas.

Samverkan och dialogen med medborgare och den idéburna sektorn bedöms under året ha utvecklats. En undersökning genomförd under året (Ung Livsstil) visar att föreningslivet i Värmdö kommun är vitalt och växer, en omständighet som särskiljer Värmdö från flertalet andra kommuner.

Åtgärder som bedöms ha en positiv inverkan på graden av samverkan och dialog är bland annat systematiska föreningsträffar, platsbesök, dialogmöten med enskilda föreningar/föreningsgrupper samt aktualisering av den kommunikation och information som riktar sig till medborgare.

Bedömning av måluppfyllelse

Samverkan och dialogen med medborgare och den idéburna sektorn bedöms under året ha utvecklats och därmed är målet uppfyllt för 2015. Totalt har 34 föreningsdialoger och fem samarrangemang med föreningslivet genomförts.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Antal evenemang/motsvarande som genomförts i samverkan mellan kommunen och föreningar.	5	Fem samarrangemang med föreningslivet har genomförts. Öppna ateljéer i samarbete med G-studion har skett vid tre tillfällen, biblioteket har haft läxhjälp i samarbete med Röda korset. Gustavsbergsdagen, G-Ungfestivalen och Porslinets dag har skett i nära samarbete med föreningar och andra organisationer.
— Antal genomförda föreningsdialoger	34	Totalt 34 föreningsdialoger har genomförts under året, främst under hösten. 15 dialoger har genomförts med kulturföreningar och 19 dialoger med idrottsföreningar. En föreningsdialog innebär vanligtvis att representanter för kommunen och föreningen under ett fysiskt möte går igenom föreningens nuläge och förutsättningar för framtida utveckling, stödformer, samarbeten m.m.

10.3.2 Barn och ungdomar ska uppleva ökade möjligheter att påverka nämndens verksamheter samt föreningsdriven kulturskola eller liknande.

Barn och ungas möjlighet att påverka föreningsdriven kulturskola mäts inom ramen för Våga Visa. Inga data är tillgängliga för verksamhetsåret. Åtgärder för att öka barn och ungas möjligheter att påverka nämndens verksamheter sker på flera områden: inom ramen för enskilda verksamheter och inom ramen för enskilda projekt och stödformer. Exempel på det senare omfattar exempelvis

bidragsformen Snabb slant där unga på ett direkt sätt kan påverka utbudet och genom exempelvis användande av fokusgrupper vid genomförande av förändringar som påverkar unga.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet har inte kunnat följas upp för år 2015 då ingen data finns tillgänglig.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Andelen barn och ungdomar i kulturskoleverksamhet som upplever att de kan påverka densamma.		Data för 2015 saknas då Våga visa inte genomförts inom kulturskolan.
— Andelen unga som besökt en fritidsgård, samt andelen unga som besökt Ungkulturhuset Gurraberg.	7 %	Under oktober registrerades varje besök. Detta för att få en bättre bild av besökarnas ålder, kön och hur ofta och vilka dagar de besöker verksamheten. Det finns dock vissa osäkerheter i tolkningen av resultatet. De kommunala fritidsgårdarna har haft ca 230 unika besökare under mätmånaden. Fyrhuset har haft ca 110 unika besökare under öppettider med personal. Andelen unga 13-18 år som besöker en fritidsgård är ca 11 %. Ungkulturhuset har en bredare målgrupp och har i oktober haft ca 90 unika besökare i åldern 13-25 år, med snittåldern 18 år. Andelen som besökt ungdokumenthuset utgör ca 1,4 % av unga 13-25 år. I Värmdö kommun bor ca 6 300 antal unga i åldern 13-25 år, varav 3 200 är 13-18 år. Andelen som besöker någon av mötesplatserna är ca 7 procent av dessa unga.

11 Omsorg och trygghet

I Värmdö kommun ska social hållbarhet vara grunden för medborgarnas trygghet och välfärd. Utsatta personer och grupper ska stöttas på bästa möjliga sätt. Värmdö kommun ska i sina verksamheter och tjänsteskrivelser beakta ett barnperspektiv.

Personer som omfattas av kommunens omsorg ska erbjudas möjlighet till förebyggande hälso- och friskvård. Alla omsorgsalternativ i Värmdö ska alltid hålla hög kvalitet och anpassas efter individuella önskemål.

Värmdö ska vara en attraktiv kommun för boende, studerande och besökare där alla, oavsett kön, ålder, funktionshinder, etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning ska känna sig trygga och säkra.

För 2015 uppnår Värmdö kommun delvis två av tre målsättningar avseende omsorg och trygghet. Måluppfyllelsen, avseende helt och delvis uppfyllt, är således cirka 67 procent. Kommunstyrelsen har inte antagit något effektmål för detta inriktningsmål. Dock har två indikatorer valts ut för att följa upp det övergripande ansvar som styrelsen har för säkerheten och tryggheten. Indikatorerna bidrar till en bredare uppföljning av måluppfyllelsen för föreliggande inriktningsmål. Båda indikatorerna har en positiv trend och därmed bedöms den totala måluppfyllelsen som högre än den bild som enbart uppföljningen av antagna effektmål visar.

Nedan följer respektive nämnds måluppföljning tillsammans med en redovisning av viktiga aktiviteter som genomförts under året.

11.1 Kommunstyrelsen

Inom kommunstyrelsen finns det samordnande ansvaret för strategiskt brottsförebyggande arbete liksom kommunens säkerhetssamordning. I händelse av kris sker här samordningen av kommunens krisinformation.

Året efter allmänna val ska en ny risk- och sårbarhetsanalys sammanställas och rapporteras till länsstyrelsen. Risk- och sårbarhetsanalysen ska följa de anvisningar som ges av Myndigheten för

samhällsskydd och beredskap (MSB) och anpassas efter kommunens egna behov och förutsättningar.

Kommunfullmäktige godkände risk- och sårbarhetsanalysen den 25 november 2015. I arbetet med att ta fram analysen involverades flera olika verksamheter. I analysen finns en redovisning av viktiga åtgärder med ett tydligt fokus på utbildning, övning och samverkan. Under 2015 inledde kommunen krislednings- och beredskapsövningar inom den centrala ledningen.

Till stöd vid en allvarlig händelse beslutade kommunfullmäktige under året om en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras. Planen anger målsättningar, ansvar och uppgifter i beslutad krisledningsorganisation. Inom kommunledningen har den operativa krisledningsplanen reviderats utifrån den nya förvaltningsorganisationen.

Kommunstyrelsen ansvarar också för kommunens risk-, skade- och brottsförebyggande arbete, övergripande ungdomsfrågor, kommunens alkohol- och drogförebyggande arbete samt samordnar kommunens främjande och förebyggande insatser för ungdomar. Under 2015 har flertalet aktiviteter genomförts för att bidra till inriktningsmålet omsorg och trygghet såväl som kommunstyrelsens effektmål för socialt ansvarstagande (redovisas under 5.1.1). Några exempel på aktiviteter med fokus på trygghet presenteras nedan:

Sedan 2014 finns en samverkansöverenskommelse mellan polisen och Nacka, Värmdö och Tyresö kommuner. Samverkan omfattar bland annat ungdomar, brott i nära relationer, trafik samt alkohol och narkotika på krogen. Med stöd av överenskommelsen har Värmdö kommun och närpolisen tagit fram handlings- och aktivitetsplaner för 2015.

I maj 2015 antog kommunfullmäktige arbetsordningen för Trygghetsrådet i Värmdö kommun. Trygghetsrådet är ett samverkansorgan där Värmdö kommun, andra myndigheter, nyckelorganisationer och företag samverkar kring det förebyggande arbetet kring brott samt alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) och andra trygghetsskapande åtgärder.

Bedömning av måluppfyllelse

Föreliggande mål är ett inriktningsmål och inte ett effektmål för kommunstyrelsen. Således kan måluppfyllelsen inte bedömas inom ramen för kommunstyrelsen, utan kommer att ske i måluppfyllelsen för kommunen som helhet.

Två indikatorer har fastställts för uppföljning av kommunstyrelsens övergripande ansvar för säkerhet och trygghet. Båda måtten utgörs av index som är sammanställda utifrån utfallet för flertalet underliggande faktorer. De båda måtten ger därmed en mer heltäckande bild än två enskilda mätetal.

Båda måtten uppvisar en positiv utvecklingstrend i jämförelse med tidigare år, även om förändringarna är marginella. I jämförelse med övriga länet och riket upplever medborgarna i Värmdö kommun en hög trygghet. Dock visar resultatet från medborgarundersökningen att kvinnor upplever en lägre trygghet än män, främst avseende trygghetsaspekter utomhus på kvällar och nätter. Könsskillnader rörande upplevd trygghet finns i hela landet och är inte unikt för Värmdö. Här finns en möjlighet till förbättring.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↑ Upplevd trygghet bland medborgarna	index:67	Inom ramen för SCB:s medborgarundersökning undersöks medborgarnas upplevda trygghet utifrån tre faktorer. Indexet är en sammanvägning av svaren på tre frågor rörande trygghetsaspekter utomhus på kvällar och nätter, mot hot, rån och misshandel samt avseende inbrott i hemmet. Samtliga tre underliggande faktorer uppvisar en marginell förbättring jämfört med föregående år. Värmdö kommuns resultat, 67, ligger över genomsnittet för riket, som uppgår till 60. Resultatet uppdelat på kön visar att kvinnors upplevda trygghet (64) är lägre än mäns (71). Skillnaden mellan könen är störst inom området trygghetsaspekter utomhus på kvällar och nätter. Avseende trygghetsaspekter rörande inbrott i hemmet är skillnaderna marginella mellan könen. Dock uppvisar denna faktor det lägsta indexet när det gäller just trygghet.
↑ Kommunens trygghet och säkerhet	index:53	Kommunens trygghet och säkerhet mäts inom ramen för SKL:s Öppna

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
		<p>jämförelser. Nyckeltalet utgörs av ett sammanvägt index för fyra faktorer: personskador, utvecklade bränder i byggnader, anmälda våldsbrott och anmälda stöld- och tillgreppsbrott. Målet är ett lågt indexvärde.</p> <p>Utfallet för Värmdö är 53 vilket är en liten förbättring från föregående år. Resultatet placerar Värmdö bland den fjärdedelen av landets kommuner med bäst resultat.</p>

11.2 Utbildningsnämnden

11.2.1 2015 Eleverna och barnen ska känna sig trygga i skolan/förskolan och uppleva att skolan/förskolan medvetet motverkar mobbning och andra former av kränkningar

Effektmålet bedöms vara delvis uppfyllt. Sex indikatorer har ökat från föregående år. En har minskat och en är oförändrad.

Resultaten visar att barnen/eleverna i Värmdö kommun kommunala skolor känner sig trygga i förskolan/skolan. I gymnasiet är resultatet något högre än länssnittet. Grundskolan årskurs 5 och förskolan/pedagogisk omsorg ligger på samma nivå som genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna. I grundskolan årskurs 8 är resultatet något längre än genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna.

Resultaten för arbetet med att motverka mobbning och andra former av kränkningar skiljer sig åt mellan skolformerna. I gymnasiet är resultatet något högre än länssnittet. Resultatet för alla elever folkbokförda i Värmdö kommun oavsett vilket gymnasium de studerar på är högre än G2 och Värmdö gymnasium. Grundskolan årskurs 5 ligger på samma nivå som genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna. I grundskolan årskurs 8 och förskoleklass är resultatet något längre än genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
<p>→ Andel elever i år 2 på gymnasiet som håller med påståendet "jag känner mig trygg på min skola".</p>	96 %		2015	2014	2013
	Värmdö gymnasium	97	98	98	
	G2	94	87	90	
	Värmdö kommuns kommunala gymnasieskolor	96	96	-	
	Folkbokförda Värmdö kommun	94	-	-	
	Länet	91	91	92	
<p>Svarsfrekvensen för eleverna på G2 2015 är 39 %, vilket ska beaktas vid tolkningen av resultatet</p> <p>Enkät svar för alla elever som angivit Värmdö kommun som folkbokföringskommun (Folkbokförda Värmdö kommun) redovisas endast för 2015. Enkät svar samlat för kommunen redovisas ej för 2013. Elevenkäten har ändrats under åren.</p>					
<p>↗ Andel elever i år 2 på gymnasiet som håller med påståendet "jag är nöjd med skolans arbete mot mobbning".</p>	76 %		2015	2014	2013
	Värmdö gymnasium	76	72	68	
	G2	77	58	45	
	Värmdö kommuns	76	69	-	

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
		kommunala gymnasieskolor			
		Folkförda Värmdö kommun	81	-	-
		Länet	69	70	65
		Svarsfrekvensen för eleverna på G2 2015 är 39 %, vilket ska beaktas vid tolkningen av resultatet.			
		Enkät svar för alla elever som angivit Värmdö kommun som folkbokföringskommun (Folkbokförda Värmdö kommun) redovisas endast för 2015. Enkät svar samlat för kommunen redovisas ej för 2013. Elevenkäten har ändrats under åren.			
↗ Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "skolan arbetar mot kränkande behandling som t.ex. mobbning".	70 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	70	67	74
		Alla skolor i Värmdö kommun	71	68	75
		VÅGA VISA-kommunerna	76	73	75
↗ Andel grundskoleelever i år 5 som håller med påståendet "skolan arbetar mot kränkande behandling som t.ex. mobbning".	86 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	86	83	86
		Alla skolor i Värmdö kommun	87	90	90
		VÅGA VISA-kommunerna	87	90	90
↗ Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "jag känner mig trygg i skolan".	85 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	85	83	89
		Alla skolor i Värmdö kommun	86	83	90
		VÅGA VISA-kommunerna	88	87	90

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
↗ Andel grundskoleelever i år 5 som håller med påståendet "jag känner mig trygg i skolan".	91 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	91	89	89
		Alla skolor i Värmdö kommun	91	90	90
		VÅGA VISA-kommunerna	90	90	90
↘ Andel föräldrar till barn i förskolan/pedagogisk omsorg som håller med påståendet "mitt barn är tryggt i familjedaghemmet/förskolan".	96 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala förskolor/familjedaghem	96	97	96
		Alla förskolor/familjedaghem i Värmdö kommun	96	97	96
		VÅGA VISA-kommunerna	96	96	95
↗ Andel föräldrar med barn i förskoleklass som håller med påståendet "skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t ex mobbing".	77 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	77	76	77
		Alla skolor i Värmdö kommun	78	78	78
		VÅGA VISA-kommunerna	82	80	80

11.3 Socialnämnden

11.3.1 Förebyggande arbete för socialt utsatta individer och grupper ska stärkas i samverkan med andra aktörer.

Samverkan sker med Svenska kyrkan (Gustavsbergs- och Ingarö församling, Värmdö församling, Skärgårdskyrkan och Volontärgruppen) där samarbetet innefattar gemensamma föreläsningar och julfirande för socialt utsatta individer.

Kuratorn på ungdomsmottagningen har under året förstärkt sitt samarbete med psykologerna på

Gustavsbergs vårdcentral i syfte att i ett tidigt stadie screena arten och graden av upplevda problem och förenkla för den unga att komma i kontakt med första linjens psykiatri inom primärvården när sådant behov identifierats.

Socialnämnden har även haft regelbunden samverkan med följande samverkanspartners under 2015:

- Förskolor och grundskolor, både som bedrivs i kommunal och privat regi.
- MVC och BVC där även Caphio psykiatri medverkat.
- Polismyndighet, City åklagarkammare, Barncentrum och BUP.
- Stockholms läns landsting avseende ungdomsmottagning, MiniMaria och beroendemottagning för unga.
- Rädda Barnen och Värmdö IF i aktivitetssamverkan för ensamkommande flyktingbarn.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet bedöms inte vara uppfyllt för 2015. Kommunen har sedan tidigare ett flertal samverkansprojekt men inga åtgärder har vidtagits under året för att stärka det förebyggande arbetet för socialt utsatta individer och grupper.

11.4 Kultur- och fritidsnämnden

11.4.1 Medborgare som anser att de har möjlighet att ta del av ett mångsidigt och kvalitativt kultur- och fritidsutbud ska öka.

Målet bedöms vara delvis uppfyllt för 2015, då fler medborgare ser goda möjligheter att utöva sina fritidsintressen. Trenden är svagt positiv och resultatet är bättre än genomsnittet för riket. För övriga sex indikatorer, som används för att mäta måluppfyllelsen, är fem nya och ingen jämförelse kan genomföras med föregående år. En indikator uppvisar en marginellt negativ trend varför målet sammantaget bedöms som delvis uppfyllt.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↗ Andelen medborgare som ser goda möjligheter att utöva sina fritidsintressen. T ex sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv.	7,6	Medborgarnas upplevelse av möjligheten att utöva sina fritidsintressen mäts genom ett betygsindex i SCB:s medborgarundersökning. Jämfört med tidigare år har en positiv förändring skett, från 7,5 till 7,6. Överlag ser medborgarna förbättrade möjligheter att utöva sina fritidsintressen.
↘ Antal besökare per öppettimme - Bibliotek	26,3	
— Antal besökare per öppettimme - Porslinsmuseum	34,3	
— Antal besökare per öppettimme - Konsthall	11,1	
— Antal barn och unga (7-19 år) som deltar i frivillig kulturskoleverksamhet.	1 852	Antal elever i frivillig kulturskoleverksamhet baseras på elevantal i Ö-teatern (32 barn) Gustavsbergsbaletten (183 barn), Värmdö Scenskola (377 barn) och Värmdö Kulturskola (1260 barn, inkl. läger och workshops)
— Antal barn och unga (7-20 år) som är medlem i en bidragsberättigad förening.	9 253	I föreningsregistret finns 8711 barn i åldern 7-20 år registrerade. Föreningsdriven kulturskola har 542 barn i åldern 7-20. Medlemsstatistik för övriga kulturföreningar saknas. <u>Andelen</u> barn och unga kan inte redovisas på grund av enskilda barn är medlem i flera föreningar. Andelen kan redovisas först när ett digitalt system (APN) implementerats.

12 Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Alla Värmdös invånare, oavsett ålder, ska erbjudas möjligheter till livslångt lärande i de inriktningar de själva önskar. Värmdö kommun ska stimulera sina medborgare till att höja och utveckla sin kompetens, i förhållande till arbetsmarknaden, för att stärka sina möjligheter till ett rikt arbetsliv.

Eleverna ska erbjudas en kreativ skola som skapar bra förutsättningar för lärande, med utbildningar av hög kvalitet. En skola som uppmuntrar till aktiv rörelse, kritiskt tänkande och ger en stark kunskapsbas.

För 2015 uppnår Värmdö kommun delvis två av fyra målsättningar avseende livslånga lärande för livet och arbetslivet. Ett effektmål har inte följts upp. Måluppfyllelsen, avseende helt och delvis uppfyllt, är således cirka 67 procent, om målen som inte följts upp borträknas.

Kommunstyrelsen har inte antagit något effektmål för detta inriktningsmål. Dock har två indikatorer valts ut för att följa upp det övergripande ansvar som styrelsen har för området. Indikatorerna bidrar till en bredare uppföljning av måluppfyllelsen för föreliggande inriktningsmål. Båda indikatorerna har en positiv trend och därmed bedöms den totala måluppfyllelsen som högre än den bild som enbart uppföljningen av antagna effektmål visar.

Nedan följer respektive nämnds måluppföljning tillsammans med en redovisning av viktiga aktiviteter som genomförts under året.

12.1 Kommunstyrelsen

Föreliggande mål är ett inriktningsmål och inte ett effektmål för kommunstyrelsen. Således kan måluppfyllelsen inte bedömas inom ramen för kommunstyrelsen, utan kommer att ske i måluppfyllelsen för kommunen som helhet.

Två indikatorer har fastställt för uppföljning av kommunstyrelsens övergripande ansvar för livslångt lärande för livet och arbetslivet. Båda måtten utgörs av index som är sammanställda utifrån utfallet för flertalet underliggande faktorer. De båda måtten ger därmed en mer heltäckande bild än två enskilda mätetal.

Båda måtten uppvisar en positiv utvecklingstrend i jämförelse med tidigare år. Framför allt företagsklimatet har förbättrats markant från tidigare mätning år 2013. I jämförelse med övriga länet och riket upplever medborgarna i Värmdö kommun att kommunen är en bra plats att leva och bo på.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
 Nöjd-region-index (NRI)	index:64	<p>Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på mäts genom det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Region-Index (NRI), inom ramen för SCB:s medborgarundersökning. Indexet utgörs av resultatet av 25 frågor inom områden såsom bland annat arbetsmöjligheter, bostäder, trygghet, fritidsmöjligheter och rekommendation.</p> <p>NRI för Värmdö kommun i vårens undersökning uppgick till 64, vilket är en positiv förändring från föregående år. I jämförelse med genomsnittet för deltagande kommuner, vilket uppgår till 60, har Värmdö ett högre resultat. Dock uppvisar områdena arbetsmöjligheter och utbildningsmöjligheter ett något lägre resultat än genomsnittet. Resultatet uppdelat på kön visar att kvinnor och män är lika nöjda med Värmdö kommun som en plats att bo och leva på.</p>
 Företagsklimat (NKI)	index:70	<p>Kommunens företagsklimat mäts genom det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Kund-Index (NKI), inom ramen för SKL:s projekt öppna jämförelser i samverkan med Stockholm Business Alliance (SBA). Undersökningen är en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företagare inom fem myndighetsområden; brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Företagare som varit i kontakt med kommunen besvarar frågor inom sex serviceområden: information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet.</p> <p>NKI för Värmdö kommun uppgick år 2015 till 70, vilket är en stor förbättring från föregående undersökning år 2013. Förbättringen från 57 till 70 innebär att Värmdö har den tredje största förbättringen av samtliga deltagande kommuner. Värmdö har ett högre resultat än genomsnittet för deltagande kommuner, som uppgick till 68. Kommunens resultat innebär plats 64 av 193 deltagande kommuner. I jämförelse med kommuner med fler än 40 000 invånare uppnår Värmdö plats 11.</p>

12.2 Utbildningsnämnden

12.2.1 Elevernas och barnens kunskaper ska öka

Effektområdet bedöms inte vara uppfyllt. En indikator har ökat, fem har minskat och två är oförändrade från föregående år.

Resultaten på indikatorn för gymnasiet visar att Värmdö kommuns kommunala skolor har högre andel elever med grundläggande behörighet till universitet eller högskola än rikssnittet. Resultatet är oförändrat från föregående år.

För grundskolan är meritvärdet för årskurs 9 i Värmdö kommuns kommunala skolor lägre än rikssnittet. Resultatet är lägre än föregående år. Brunns skola och Hemmestaskolan har förbättrade resultat. Farstavikens skola har försämrade resultat och resultatet är betydligt lägre än övriga grundskolor i kommunen.

Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen är lägre än föregående år, dock är Värmdö kommuns resultat högre än rikssnittet. Hemmestaskolan har höjda resultat jämfört med föregående år. Merparten av de övriga skolorna har försämrade resultat, även här har Farstavikens skola i högre grad försämrade resultat från föregående år samt har ett lägre resultat än övriga skolor i kommunen.

Andelen behöriga till gymnasiet är lägre än föregående år. Värmdö kommun ligger i princip i nivå med rikssnittet. Brunns skola, Hemmestaskolan och Värmdö skärgårdsskola har oförändrade resultat, medan övriga skolor har försämrade resultat. Farstaviken har i högre grad än övriga skolor försämrade resultat och har ett lägre resultat än övriga skolor.

På Farstavikens skola studerar nyanlända elever som påverkar resultatet i jämförelse med de andra skolorna.

Andelen elever i årskurs 3 som klarat alla delprov för matematik och svenska är i princip oförändrade från tidigare år och ligger något över rikssnittet.

Resultaten visar att färre föräldrar anser att fritidshemmet verksamhet är stimulerande än tidigare år. Resultatet är något längre än genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna.

Resultatet för andelen föräldrar i pedagogisk omsorg/förskola som anser att pedagogisk omsorg/förskolan arbetar med att utveckla barnens språk är oförändrade mot tidigare år, men ligger något högre än genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna. Resultatet för andelen föräldrar i pedagogisk omsorg/förskola som anser att pedagogisk omsorg/förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik är lägre jämfört med tidigare år, men är fortfarande något över genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar		
			2015	2014
→ Andel gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet och högskola.	89 %			
		Värmdö gymnasium	96	100
		G2	46	39
		Värmdö kommuns kommunala gymnasieskolor	89	89
		Länet	77	76
		Riket	71	70

Notera att yrkesprogram inte ger grundläggande behörighet till högskolan eftersom studier på yrkesprogram inte har som huvudsakligt syfte att förbereda elever för fortsatta studier. Eleverna har dock möjlighet att komplettera sin utbildning för att få grundläggande behörighet till högskolan. Det ger att det är stor

Indikator	Utfall	Senaste kommentar																														
		<p>skillnad mellan andelen med grundläggande behörighet mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram, 95% jämfört med 28% i Värmdös kommunala skolor. Liknande skillnad finns för riket i stort. Det innebär att det är svårt att jämföra Gustavsbergs gymnasium med många yrkesprogram med Värmdö gymnasium, som bara har högskoleförberedande program.</p> <p>Andel för 2013 presenteras inte eftersom eleverna följde bestämmelserna i tidigare skollag (Lpf94).</p>																														
↘ Meritvärde åk 9 per skola.	226	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Brunns skola</td> <td>248</td> <td>229</td> </tr> <tr> <td>Farstavikens skola</td> <td>174 (211)</td> <td>223</td> </tr> <tr> <td>Hemmestaskolan</td> <td>233</td> <td>215</td> </tr> <tr> <td>Värmdö Skärgårdsskola</td> <td>219</td> <td>217</td> </tr> <tr> <td>Ösbyskolan</td> <td>240</td> <td>243</td> </tr> <tr> <td>Värmdö kommuns kommunala skolor</td> <td>221 (231)</td> <td>226</td> </tr> <tr> <td>Alla skolor i Värmdö kommun</td> <td>226 (235)</td> <td>231</td> </tr> <tr> <td>Länet</td> <td>239 (243)</td> <td>226</td> </tr> <tr> <td>Riket</td> <td>225 (230)</td> <td>215</td> </tr> </tbody> </table> <p>2013 finns ingen statistik från Hemmestaskolan och Ösbyskolan på Skolverkets databas <i>Siris</i>, vilket gör att resultaten 2013 aggregerat till kommunnivå inte är jämförbara med efterföljande år. Därför visas inte statistik för 2013.</p> <p>För 2015 har Skolverket redovisat statistik för alla elever exklusive nyinvandrade och med okänd bakgrund. Skolverket definierar nyinvandrade som elev som har kommit till Sverige de senaste fyra åren och som inte har gått i svenska skolsystemet tidigare. Elev med okänd bakgrund är elev med tillfälligt eller hemligt personnummer. För skolor där värdet exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund ger ett annat värde anges det inom parentes.</p> <p>Måttet exklusive nyinvandrade elever infördes 2015 och går inte att jämföra mot 2014, men det finns resultat redovisade för meritvärden för elever med svenska bakgrund. Svensk bakgrund definieras som minst en förälder född i Sverige samt elever med okänt bakgrund. Farstavikens skolas meritvärde 2015 är 213 för elever med svensk bakgrund och 236 för elever med svensk bakgrund 2014.</p>		2015	2014	Brunns skola	248	229	Farstavikens skola	174 (211)	223	Hemmestaskolan	233	215	Värmdö Skärgårdsskola	219	217	Ösbyskolan	240	243	Värmdö kommuns kommunala skolor	221 (231)	226	Alla skolor i Värmdö kommun	226 (235)	231	Länet	239 (243)	226	Riket	225 (230)	215
	2015	2014																														
Brunns skola	248	229																														
Farstavikens skola	174 (211)	223																														
Hemmestaskolan	233	215																														
Värmdö Skärgårdsskola	219	217																														
Ösbyskolan	240	243																														
Värmdö kommuns kommunala skolor	221 (231)	226																														
Alla skolor i Värmdö kommun	226 (235)	231																														
Länet	239 (243)	226																														
Riket	225 (230)	215																														
↘ Andel elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.	80 %	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Brunns skola</td> <td>89</td> <td>88</td> </tr> <tr> <td>Farstavikens skola</td> <td>54 (72)</td> <td>76</td> </tr> <tr> <td>Hemmestaskolan</td> <td>90</td> <td>83</td> </tr> <tr> <td>Värmdö Skärgårdsskola</td> <td>87</td> <td>95</td> </tr> <tr> <td>Ösbyskolan</td> <td>86</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>Värmdö kommuns kommunala skolor</td> <td>80 (85)</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>Alla skolor i Värmdö kommun</td> <td>82 (86)</td> <td>87</td> </tr> <tr> <td>Länet</td> <td>81 (84)</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Riket</td> <td>77 (80)</td> <td>77</td> </tr> </tbody> </table>		2015	2014	Brunns skola	89	88	Farstavikens skola	54 (72)	76	Hemmestaskolan	90	83	Värmdö Skärgårdsskola	87	95	Ösbyskolan	86	90	Värmdö kommuns kommunala skolor	80 (85)	85	Alla skolor i Värmdö kommun	82 (86)	87	Länet	81 (84)	80	Riket	77 (80)	77
	2015	2014																														
Brunns skola	89	88																														
Farstavikens skola	54 (72)	76																														
Hemmestaskolan	90	83																														
Värmdö Skärgårdsskola	87	95																														
Ösbyskolan	86	90																														
Värmdö kommuns kommunala skolor	80 (85)	85																														
Alla skolor i Värmdö kommun	82 (86)	87																														
Länet	81 (84)	80																														
Riket	77 (80)	77																														

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
-----------	--------	-------------------

2013 finns ingen statistik från Hemmestaskolan och Ösbyskolan på Skolverkets databas *Siris*, vilket gör att resultaten 2013 aggregerat till kommunnivå inte är jämförbara med efterföljande år. Därför visas inte statistik för 2013.

För 2015 har Skolverket redovisat statistik för alla elever exklusive nyinvandrade och med okänd bakgrund. Skolverket definierar nyinvandrade som elev som har kommit till Sverige de senaste fyra åren och som inte har gått i svenska skolsystemet tidigare. Elev med okänd bakgrund är elev med tillfälligt eller hemligt personnummer. För skolor där värdet exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund ger ett annat värde anges det inom parentes.

Andel behöriga till gymnasiet.

87 %

	2015		2014	
	Yrkesprogram	Högskoleförberedande program**	Yrkesprogram	Högskoleförberedande program**
Brunns skola	100*	100*/100*/100*	100	100*/100*/100*
Farstavikens skola	62 (82)	62/58/60	81	81/81/80
Hemmestaskolan	94	93/92/93	94	93/92/89
Värmdö Skärgårdsskola	100	100/100*/100*	100*	100*/100*/100*
Ösbyskolan	91	91/89/91	100*	100*/93/100*
Värmdö kommuns kommunala skolor	87 (92)	87/84/86	92	91/90/88
Alla skolor i Värmdö kommun	88 (93)	88/86/87	93	92/91/91
Länet	88 (91)	87/86/86	89	88/86/85
Riket	86 (89)	85/83/82	87	86/84/83

2013 finns ingen statistik från Hemmestaskolan och Ösbyskolan på Skolverkets databas *Siris*, vilket gör att resultaten 2013 aggregerat till kommunnivå inte är jämförbara med efterföljande år. Därför visas inte statistik för 2013.

För 2015 har Skolverket publicerat statistik exklusive nyinvandrade och med okänd bakgrund. För skolor där det ger ett annat värde anges det inom parentes. För Hemmestaskolan är eleverna för få för att redovisa. Skolverket definierar nyinvandrade som elev som har kommit till Sverige de senaste fyra åren och som inte har gått i svenska skolsystemet tidigare. Elev med okänd bakgrund är elev med tillfälligt eller hemligt personnummer.

* Skolverket redovisar inte om antalet ej behöriga är 1-4 elever, det vill säga andelen är lägre än 100 % med 1-4 elever.

** Estetisk program, Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram samt naturvetenskaps- och tekniska program har olika behörighetskrav. Siffrorna är redovisade för respektive behörighetsgrupp.

Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

Ingen offentlig statistik finns för indikatorn.

Andel elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven.

93 %

	2015		2014		2013	
	Matematik	Svenska	Matematik	Svenska	Matematik	Svenska

Indikator	Utfall	Senaste kommentar						
		Värmdö kommuns kommunala skolor	92	94	90	94	91	94
		Alla skolor i Värmdö kommun	92	95	90	94	91	94
		Länet	92	95	90	94	91	94
		Riket	89	93	88	93	89	93
		<p>Skolverket redovisar varje delprov i de nationella proven för årskurs 3 för sig och har inget sammantaget mått för alla genomförda prov. I ämnet svenska finns åtta delprov och i matematik sju. Redovisad statistik är ett oviktat genomsnitt av alla delproven och inte ett faktiskt mått på andel elever som har klarat alla delprov för ämnesproven.</p> <p>Svenska som andraspråk redovisas inte på grund av att det är för få elever för att redovisa resultat i Värmdö kommun 2015.</p>						
↘ Andel föräldrar i åk 2 som håller med påståendet "Fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för mitt barn".	80 %		2015	2014	2013			
		Värmdö kommuns kommunala skolor	80	83	85			
		Alla skolor i Värmdö kommun	81	85	87			
		VÅGA VISA-kommunerna	84	84	86			
→ Andel föräldrar i pedagogisk omsorg/förskolan som håller med påståendet "Familjedaghemmet/förskolan arbetar med att utveckla barnens språk".	89 %		2015	2014	2013			
		Värmdö kommuns kommunala förskolor/familjedaghem	89	89	90			
		Alla förskolor/familjedaghem i Värmdö kommun	89	89	90			
		VÅGA VISA-kommunerna	86	91	84			
↘ Andel föräldrar i pedagogisk omsorg/förskolan som håller med påståendet "Familjedaghemmet/förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik".	85 %		2015	2014	2013			
		Värmdö kommuns kommunala förskolor/familjedaghem	85	87	89			

Indikator	Utfall	Senaste kommentar		
	Alla förskolor/familjedaghem i Värmdö kommun	86	87	88
	VÅGA VISA-kommunerna	81	79	77

12.2.2 Eleverna och barnen skall ges studiemotivation genom handledning av kunniga och behöriga lärare

Effektmålet bedöms vara delvis uppfyllt. Sex indikatorer har ökat, tre har minskat och två är oförändrade från föregående år.

Resultaten på indikatorerna för gymnasiet visar att Värmdö kommuns kommunala skolor har ligger lägre än länet. Eleverna i Värmdö kommun oavsett gymnasium har högre resultat än kommunens kommunala gymnasieskolor. G2 har ett högre resultat än länsnittet. G2 har dock en svarsfrekvens på 39 %. Förändringarna från föregående år är små.

Resultatet för eleverna i årskurs 8 är resultatet på samtliga frågor i princip på samma nivå som genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna. Inga stora förändringar i resultaten jämfört med tidigare år.

För eleverna i årskurs 5 är resultatet på samtliga frågor i princip på samma nivå som genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna. Inga stora förändringar i resultaten jämfört med tidigare år.

Resultatet på indikatorn för förskolan/pedagogisk omsorg ligger i princip på samma nivå som genomsnittet i VÅGA VISA-kommunerna. Resultatet har ökat något från tidigare år.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
 Andel elever på gymnasiet som håller med påståendet "undervisningen motiverar mig till att vilja lära mig mer".	44 %		2015	2014	2013
		Värmdö gymnasium	41	38	58
		G2	72	46	56
		Värmdö kommuns kommunala gymnasieskolor	44	39	58
		Folkförda Värmdö kommun	58	-	-
		Länet	49	49	57
Svarsfrekvensen för eleverna på G2 2015 är 39 %, vilket ska beaktas vid tolkningen av resultatet					
Enkät svar för alla elever som angivit Värmdö kommun som folkbokföringskommun (Folkbokförda Värmdö kommun) finns endast redovisat för 2015.					
 Andel elever på gymnasiet som håller med påståendet "mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra sina studieresultat".	41 %		2015	2014	2013
		Värmdö gymnasium	39	46	49
		G2	63	49	60

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
		Värmdö kommuns kommunala gymnasieskolor	41	47	53
		Folkförda Värmdö kommun	62	-	-
		Länet	51	53	56
<p>Svarsfrekvensen för eleverna på G2 2015 är 39 %, vilket ska beaktas vid tolkningen av resultatet.</p> <p>Enkät svar för alla elever som angivit Värmdö kommun som folkbokföringskommun (Folkbokförda Värmdö kommun) finns endast redovisat för 2015.</p>					
↗ Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer".	41 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	41	40	41
		Alla skolor i Värmdö kommun	43	40	42
		VÅGA VISA-kommunerna	45	43	42
↗ Andel grundskoleelever i år 5 håller med påståendet "skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer".	73 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	73	70	70
		Alla skolor i Värmdö kommun	73	71	71
		VÅGA VISA-kommunerna	72	71	71
↗ Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen".	84 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	84	84	82
		Alla skolor i Värmdö kommun	84	84	81
		VÅGA VISA-kommunerna	83	83	83
↘ Andel grundskoleelever i år 5 som håller med påståendet "mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen".	79 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns	79	81	83

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
		kommunala skolor			
		Alla skolor i Värmdö kommun	79	81	83
		VÅGA VISA-kommunerna	82	82	82
↗ Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "jag får veta hur det går för mig i skolarbetet".	79 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	79	76	81
		Alla skolor i Värmdö kommun	79	76	82
		VÅGA VISA-kommunerna	77	80	82
↗ Andel grundskoleelever i år 5 som håller med påståendet "jag får veta hur det går för mig i skolarbetet".	83 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	83	82	87
		Alla skolor i Värmdö kommun	83	83	87
		VÅGA VISA-kommunerna	85	85	87
↗ Andel grundskoleelever i år 8 som håller med påståendet "lärarna talar om för mig när jag lyckas bra".	75 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	75	72	72
		Alla skolor i Värmdö kommun	74	70	73
		VÅGA VISA-kommunerna	73	74	75
↘ Andel grundskoleelever i år 5 som håller med påståendet "lärarna talar om för mig när jag lyckas bra".	87 %		2015	2014	2013
		Värmdö kommuns kommunala skolor	87	88	90
		Alla skolor i Värmdö kommun	87	88	89
		VÅGA VISA-kommunerna	86	89	90

Indikator	Utfall	Senaste kommentar			
		2015	2014	2013	
→ Andel föräldrar till barn i förskolan/pedagogisk omsorg som håller med påståendet "mitt barns tankar och intressen tas tillvara".	85 %				
		Värmdö kommuns kommunala förskolor/familjedaghem	85	85	83
		Alla förskolorskolor/familjedaghem i Värmdö kommun	86	86	84
		VÅGA VISA-kommunerna	82	81	80

12.3 Näringslivsnämnden

12.3.1 Individens kompetens (utbildning och erfarenhet) ska i större utsträckning kunna matchas till arbetsgivares behov

Under hösten 2015 har en översyn gjorts av verksamheten inom Värmdö Matchning, och en reviderad modell för arbetet kommer att tillämpas från och med 2016. I den reviderade modellen har matcharens och vägledarnas roller renodlats samtidigt som samverkan mellan de olika rollerna har förstärkts, i syfte att skapa en effektivare matchningsverksamhet.

Måluppföljning

Mätbara indikatorer för målet sattes sent på året, varför uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen inte har börjat registreras i tid. Därav har målet inte följts upp för 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Fullföljda praktikperioder		
— Försörjningsstödstagare som matchas till arbete eller varaktiga studier		
— Nyanlända som matchas till arbete eller varaktiga studier		
— Personer som matchas till arbete eller varaktiga studier		
— Utbildningar inom bristyrken		
— Sökande som beviljas kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå		
— Personer som har fått arbete sex månader efter avslutad utbildning		
— Deltagare i Bas 2 som kan gå vidare till SAS grund eller språkpraktik inom tre terminer		
— Uppdrag som inkommer till Värmdö matchning efter branschrådslag		
↘ Personer som matchas till arbete, praktik eller utbildning efter branschrådslag	56	
— Elever som uppnår betyg E eller högre		

12.4 Kultur- och fritidsnämnden

12.4.1 Andelen medborgare som är nöjda med kultur- och fritidsutbudet i Värmdö ska öka.

En sammanvägning av de indikatorer som används för att mäta måluppfyllelsen med avseende på nöjdheten vad gäller kultur- och fritidsutbudet visar en positiv förändring för 2015. Fler medborgare än tidigare är nöjda. Med avseende på biblioteksverksamheten är resultatet oförändrat. Resultatet indikerar att kvinnor generellt sett är mer nöjda med kultur- och fritidsutbudet än män. Målet bedöms som delvis uppfyllt för 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
→ Nöjda medborgare vad gäller biblioteksverksamheten.	7,5	Nöjdheten med biblioteksverksamhet uttrycks i SCB:s medborgarundersökning i Värmdö kommun som ett betygsindex med formuleringen "Vad tror eller tycker du om biblioteksverksamheten". Resultatet för 2015 (våren) är 7,5 vilket innebär att resultatet är oförändrat jämfört med föregående år. Liksom vid tidigare mätningar är kvinnor generellt sett mer nöjda än män.
↗ Nöjda medborgare vad gäller utrustning och skötsel av idrotts- och motionsanläggningar.	6,7	Nöjdheten uttrycks i SCB:s medborgarundersökning som ett betygsindex med formuleringen "Vad tror eller tycker du om utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar." Resultatet för 2015 visar en positiv förskjutning till 6,6 jämfört med föregående års resultat som var 6,5. Överlag är kvinnor mer positiva än män.
↗ Nöjda medborgare vad gäller utställnings- och konstverksamhet.	6,5	Nöjdheten uttrycks som ett betygsindex. Resultatet visar en positiv förändring från 6,2 till 6,5 mellan åren 2014 och 2015. Mätningar i andra kommuner visar ett spann mellan 4,4 och 7,7. Indikatorn har inte mätts tidigare i Värmdö kommun.

13 Ledarskap och medarbetarskap

Medborgarnas behov, statens krav i lagar och förordningar samt de kommunala styrdokumenterna är grunden för vårt uppdrag.

Politiker, chefer, ledare och medarbetare ska ges bästa möjliga förutsättningar för att skapa en gemensam kultur som inger mod, öppenhet och engagemang. Det i sin tur möjliggör för ständiga förbättringar. Ett tydligt och moget ledarskap utgör också en viktig grund för en organisation i ständig utveckling.

Värmdö kommuns personal, vår viktigaste resurs, förverkligar kommunens mål och utvecklar verksamheter. Medarbetarna ska få ett aktivt och bra stöd från chefer och ledare för att de ska kunna uppnå ett engagerat och delaktigt medarbetarskap i en god och utvecklande arbetsmiljö. Värmdöborna kan därmed få bästa möjliga service och goda insatser i livets alla skeden.

För 2015 uppnår Värmdö kommun, helt eller delvis, båda effektmålen som syftar till att uppnå inriktningsmålet ledarskap och medarbetarskap. Måluppfyllelsen, avseende helt eller delvis uppfyllt, är således 100 procent för 2015.

Nedan följer respektive nämnds måluppföljning tillsammans med en redovisning av viktiga aktiviteter som genomförts under året.

13.1 Kommunstyrelsen

13.1.1 Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och utmärkas av goda ledare. Frisknärvaron ska öka.

Ett gott ledarskap är en förutsättning för att få engagerade medarbetare som uppfattar kommunen som en attraktiv arbetsgivare. För att uppnå detta har en rad aktiviteter och utbildningar genomförts

under 2015.

Inom ramen för Ledarakademin genomför kommunen årliga utbildningar för ledare inom arbetsmiljö, arbetsrätt, samverkan, lönebildning samt rekrytering. Under 2015 har två nya utvecklingsinsatser för chefer genomförts; Klart ledarskap för erfarna ledare samt Utvecklingsprogram för nya chefer. Totalt deltog 18 chefer i Klart ledarskap och åtta chefer i utvecklingsprogrammet för nya chefer.

Vårens medarbetarundersökning visar att medarbetarnas upplevelse av ledarskapet utvecklats positivt. Utfallet för 2015 års ledarskapsindex blev 72 (av 100 möjliga), en ökning med två enheter jämfört med 2013 års resultat (70 av 100).

Utöver utbildning för ledare har strategier och aktiviteter inom följande områden, tagits fram: anställningsvillkor, ledarskap, medarbetarskap, kultur, hälsa och friskvård, rekrytering och introduktion, utveckling samt avveckling samt intern och extern kommunikation - bilden av Värmdös arbetsgivarvarumärke.

Det finns inga direkta metoder för att mäta attraktiv arbetsgivare. Personalomsättning kan ge en viss indikation men påverkas av många faktorer som kommunen inte kan påverka, som till exempel marknadskrafter. Kommunen har under 2015 starkt påverkats av marknadsläget för bland annat socialsekreterare vilket medfört att personalomsättningen i kommunen ökade från nio procent år 2014 till 13 procent 2015.

Ytterligare en indikator som kan användas för att utvärdera attraktiv arbetsgivare är hur nöjda medarbetarna är med sin arbetssituation. Utfallet i 2015 års medarbetarundersökning var att 81 procent uppgav att de var nöjda med sin arbetssituation. Detta är en liten ökning från 2013 års resultat där 80 procent var nöjda.

För att stärka det förebyggande hälsoarbetet och bidra till ökad frisknärvaro genomfördes en höjning av friskvårdsbidraget från 1000 kr till 2000 kr 2015. Under året har en omfattande analys av sjukfrånvaron genomförts i syfte att skapa underlag inför fortsatta satsningar för att öka frisknärvaron. En kartläggning av sjukfrånvaron har genomförts utifrån kön, ålder, yrke, avdelning samt diagnos. Analysen har gjorts med kopplingar till organisationsstruktur, genomförd medarbetarundersökning, budgetunderskott samt uttag av friskvårdsbidrag. Kartläggningen kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med aktiviteter under 2016 för att öka frisknärvaron inom de enheter i kommunen med hög sjukfrånvaro.

Bedömning av måluppfyllelse

Effektmålet om att Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och utmärkas av goda ledare, samt att frisknärvaron ska öka, mäts genom fem indikatorer. Frisknärvaron har inte ökat, utan minskat marginellt från föregående år. Dessutom har skillnaderna mellan kvinnors och mäns frisknärvaro ökat. Utvecklingen i Värmdö följer samhället i stort. För att motverka den negativa trenden har ett stort analysarbete genomförts under året, vilket kommer att ligga till grund för kommande åtgärder. Användningen av friskvårdsbidraget har ökat från föregående år, men genomförd analys visar inte på något samband mellan nyttjande av friskvårdsbidrag och minskad sjukfrånvaro.

För att mäta om kommunen är en attraktiv arbetsgivare används en indikator från medarbetarundersökningen. 81 procent av Värmdös medarbetare uppger att de är nöjda med sin arbetssituation. Det är ett högt resultat och en positiv utveckling över tid. Gott ledarskap mäts genom ledarskapsindex, inom ramen för medarbetarundersökningen. Värmdös resultat, index 72, är en positiv förbättring från tidigare år.

För 2015 bedöms målet vara delvis uppfyllt. Även om medarbetarna är mer nöjda med både sina chefer och sin arbetssituation samt nyttjar friskvårdsbidraget i högre utsträckning, har frisknärvaron minskat och skillnaderna mellan kvinnors och mäns frisknärvaro har ökat.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↘ Frisknärvaron ökar	91,5%	Analysen visar att frisknärvaron inte har ökat utan minskat något från föregående år. Trenden över tid är att kommunanställdas totala frisknärvaro minskar; från 94 procent år 2011 till 91,5 procent år 2015. Utvecklingen i Värmdö följer samhället i stort med en minskad frisknärvaro. En analys av utfallet i Värmdö visar att det inte finns någon koppling mellan uttag av friskvårdspeng och sjukfrånvaro då den åldersgrupp som procentuellt tar ut mest friskvårdsbidrag också har högst sjukfrånvaro. Det finns heller inget samband mellan sjukfrånvaro och budgetunderskott på enhetsnivå. Dock visar analysen en koppling mellan antalet medarbetare per chef och sjukfrånvaro. Verksamheter med ett högt antal medarbetare per chef har en högre sjukfrånvaro än verksamheter med färre medarbetare per chef.
↘ Skillnaden mellan kvinnors och mäns frisknärvaro minskar	4,6 %	Skillnaden mellan kvinnors och mäns frisknärvaro har ökat istället för att minska. Detta beror på att sjukfrånvaron för män är oförändrad från föregående år, 4,9 %, medan kvinnors sjukfrånvaro ökat från 8,9 % 2014 till 9,5 % 2015. Med utgångspunkt i genomförda analyser kommer åtgärder att genomföras under 2016 för att öka frisknärvaron och minska skillnaderna mellan könen. Värmdös resultat följer trenden för hela landet med en ökning av den totala sjukfrånvaron där kvinnors sjukvaro ökar mer än mäns. Dock visar resultatet av medarbetarundersökningen att kvinnor har ett högre medelvärde på både medarbetarindex och ledarskapsindex. Detta visar att arbetstillfredsställelsen upplevs högre av kvinnor än av män, trots att kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män.
↗ Användning av friskvårdsbidraget ökar	55 %	Användningen av friskvårdsbidraget har ökat från 880 personer 2014 till 1201 personer 2015. I andel av antalet anställda innebär det att 55 % av medarbetarna utnyttjade friskvårdsbidraget år 2015 i jämförelse med 40 % år 2014. Det är en mycket positiv utveckling. Det ökade nyttjandet kan hänga samman med att friskvårdsbidraget ökade från 1 000kr år 2014 till 2 000 kr år 2015.
↗ Andel medarbetare som är nöjda med sin arbetssituation	81 %	Resultatet hämtas från årets medarbetarundersökning och uppvisar en positiv trend från mätningen 2013. Värmdös resultat är relativt högt med 81 procent medarbetare som är nöjda med sin arbetssituation.
↗ Ledarskapsindex	index:72	Indexet utgörs av frågor om medarbetarnas uppfattning om ledarskapet i kommunen som ställs inom ramen för medarbetarundersökningen. Värmdös resultat, index 72, uppvisar en positiv trend i jämförelse med medarbetarundersökningen 2013.

13.1.2 LEAN-processen är påbörjad i ytterligare en enhet.

Lean handlar om att sätta kunden i fokus och minska slöserier med hjälp av medarbetarnas kunnighet och kreativitet. Lean är ett förhållningssätt, en organisationskultur och ett sätt att tänka och agera. Det är inte en metod eller ett förbättringsprojekt för att spara resurser. Lean består av tre delar; maximalt värde för kunden/brukaren, nöjda medarbetare och maximal effektivitet, som tillsammans bygger en hållbar helhet.

Under hösten 2015 har lean-processen startat inom plan- och exploateringsenheten samt inom kart- och GIS-enheten.

Bedömning av måluppfyllelse

Effektiva målet bedöms vara uppfyllt under 2015. Lean-processen har startat upp inom två enheter i samhällsbyggnads- och tillväxtsektorn. Enheterna har genomgått introduktionsutbildning och genomfört workshops. Nu pågår arbetet med att ta fram handlingsplaner.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↗ LEAN-processen är påbörjad inom SOT-sektorn	Påbörjad	LEAN är uppstartad med avseende på detaljplaneprocessen där nu- och önskeläge är genomarbetat. Nästa steg är att besluta om handlingsplan. Även processen med att förbättra nybyggnadskartor är uppstartad, med LEAN som förhållningssätt.

14 Resurshushållning

Politiker, chefer, ledare och medarbetare ska gemensamt ansvara för effektiva arbetssätt samt

utveckla smarta och kvalitetssäkrade rutiner med löpande uppföljning. De ska också tillsammans se till att kommunens resurser utnyttjas så effektivt som möjligt.

Kommunen ska ha en ekonomi i balans och en tydlig ekonomisk styrning som möjliggör minskad upplåning, med lägsta möjliga skatter och avgifter för Värmdöborna, med bibehållen god kvalitet i välfärd och omsorg. Kommunen ska även följa direktiv om cirkulär ekonomi för EU.

Värmdö kommuns naturresurser utgör livsförutsättningarna för människor, djur och växter och kommande generationers möjlighet att nyttja dessa naturresurser och ska ligga till grund för dagens beslut för en hållbar tillväxt med mindre negativ miljöpåverkan.

För 2015 uppnår Värmdö kommun två av tre målsättningar helt eller delvis vad gäller inriktningsmålet resurshushållning. Ett effektmål har inte följts upp för 2015. Måluppfyllelsen, avseende helt eller delvis uppfyllt, är således 100 procent för 2015 om målen som inte följts upp borträknas.

Nedan följer respektive nämnds måluppföljning tillsammans med en redovisning av viktiga aktiviteter som genomförts under året.

14.1 Kommunstyrelsen

14.1.1 Låneskulden ska minskas eller prolongeras i nivå med investeringar som gagnar kommuninnevärdarna. Den kommunala skattesatsnivån ska minska under mandatperioden.

Kommunens skulder till kreditinstitut har ökat med 71 miljoner kr till 1 583 mnkr under 2015, det motsvarar en ökning på 4,7 %. Samtidigt har kommunens investeringar utmynnat i att anläggningstillgångarna ökat med 6,3 %. Således har låneskuldens storlek i proportion till värdet av kommunens anläggningstillgångar sjunkit något under 2015.

Den kommunala skattesatsen 2015 var oförändrad jämfört med 2014. Under 2015 beslutade emellertid fullmäktige, i linje med målet att skatten ska sänkas under mandatperioden, om sänkt skatt för 2016.

Bedömning av måluppfyllelse

Självfinansieringsgraden på investeringar och soliditeten har ökat samtidigt som låneskuldens storlek i proportion till värdet av kommunens anläggningstillgångar har minskat under 2015. Under 2015 fattades beslut om att till 2016 sänka den kommunala skattesatsen. Målet bedöms därför vara uppfyllt för 2015.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
 Självfinansieringsgraden på investeringar ökar varje år	62 %	Självfinansieringsgraden visar i vilken grad nya investeringar finansieras med egna medel/årets driftintäkter. Självfinansieringsgraden har ökat från 47 % år 2014 till 62 % år 2015. Det förklaras främst av att driftresultatet har stärkts markant 2015.
 Soliditeten ökar varje år	27,7%	Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Soliditeten har ökat från 26,8% år 2014 till 27,7 % år 2015.
 Den kommunala skatten är lägre 2016 än 2014	19,91%	Under 2015 var den kommunala skattesatsen densamma som under 2014. Dock fattades beslut i budget 2016 att skattesatsen sänks fem öre per 100 kronor till 2016.

14.1.2 Nya detaljplaner tar, vid mandatperiodens slut, i genomsnitt 1 år från start till antagande.

Analys av detaljplaneprocessen pågår där bland annat faktiska handläggningstider och väntetider för politiska beslut klargörs. Bland annat via ett Lean-arbete. Några exempel på effektiviseringar som eftersträvas är färre beslutstillfällen och förenklad delegation. Arbetet med att förkorta

handläggningstiden för detaljplaner är prioriterat i budget för 2016.

Bedömning av måluppfyllelse

Aktiviteter och åtgärder för att målet nås år 2018 är påbörjade. Det är dock ännu för tidigt att se effekten av arbetet, varför måluppfyllelsen inte följs upp detta år.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Genomsnittstiden för detaljplaner (från start till antagande) är 1 år vid mätningen 2018		Analys av detaljplaneprocessen pågår där bland annat faktiska handläggningstider och väntetider för politiska beslut klargörs. Bland annat via ett Lean-arbete.

14.2 Teknisk nämnd

14.2.1 Andel bruna tunnor för matavfall ska öka

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Antalet bruna tunnor har ökat med 825 stycken. Dock var målvärdet 1 000 nya matavfallskärl under 2015 och därför kan inte målet bedömas som helt uppfyllt trots en positiv trend.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Antalet nyutsatta tunnor	825	Utfallet visar att vi har kommit igång med vår satsning på insamling av matavfall. Vi räknar med att fortsatta informationsinsatser kommer att öka efterfrågan.